

ÅRSRAPPORT 2023

BAS åpningsfestival

Foto: BAS

Innhold

1	STYRETS BERETNING.....	3
2	INTRODUKSJON TIL BERGEN ARKITEKTHØGSKOLE.....	10
2.1	SAMFUNNSROLLEN	10
2.2	ORGANISERINGSFORM, LEDELSE OG ORGANISASJONSSTRUKTUR	11
2.3	HOVEDTALL	14
3	ÅRETS AKTIVITETER OG RESULTATER.....	17
3.1	SEKTORMÅL 1: HØY KVALITET I UTDANNING OG FORSKNING	17
3.1.1	RELEVANT ARKITEKTUTDANNING AV HØY KVALITET	17
3.1.2	GODT LÆRINGSMILJØ	33
3.1.3	INTERNASJONAL AKTIVITET OG MOBILITET	34
3.1.4	FORSKNING- OG UTVIKLING- OG KUNSTNERISK UTVIKLINGSARBEID PÅ BAS	39
3.2	SEKTORMÅL 2: BÆREKRAFTIG SAMFUNNSUTVIKLING, VELFERD OG INNOVASJON	41
3.2.1	FORSKNING UT FRA EGENART OG SAMSPILL MED UTDANNINGEN	41
3.2.2	SAMARBEID, DELTAKELSE, FORMIDLING OG DOKUMENTASJON	44
3.3	SEKTORMÅL 3: GOD TILGANG TIL UTDANNING, FORSKNING OG KOMPETANSE I HELE LANDET	
	50	
3.3.1	SØKNAD OG OPPTAK	50
3.3.2	LIVSLANG LÆRING	52
3.4	EFFEKTIV, MANGFOLDIG OG SOLID HØYERE UTDANNINGSSEKTOR OG FORSKNINGSSYSTEM...	54
3.4.1	LITEN EFFEKTIV INSTITUSJON MED HØY KVALITET	54
3.4.2	SAMARBEID OG NETTVERK.....	58
4	STYRING OG KONTROLL I VIRKSOMHETEN.....	61
4.1	SYSTEMATISK KONTROLL AV DISPONERING AV STATSTILSKUDET.....	61
4.2	SYSTEMATISK RISIKOVURDERING	62
4.3	SIKKERHET OG BEREDSKAP	63
4.4	LIKESTILLING OG MANGFOLD	65
5	VURDERING AV FREMTIDSUTSIKTER.....	66
5.1	OMTALE AV FREMTIDSUTSIKTER OG PLANER FOR 2024.....	66
5.2	BUDSJETT BERGEN ARKITEKTHØGSKOLE 2024.....	74
6	FORELØPIG ÅRSREGNSKAP 2023 MED NOTER OG LEDELSESKOMMENTAR.....	76
7	VEDLEGG: RAPPORTERING FRA FAGPERSONALET	

1 Styrets beretning 2023

Styret for BAS består av 8 medlemmer: 3 eksterne representanter valgt av rådet, 2 studentrepresentanter valgt av studentenes allmøte, 2 lærerrepresentanter valgt av lærerrådet og en representant for de administrativt ansatte valgt av disse. Styret bestod i 2023 av 4 menn og 4 kvinner. Det ble i løpet av året avholdt 4 styremøter og et styreseminar.

Vurdering av om oppnådd måloppnåelse og resultater er tilfredsstillende

Styret hadde for 2023 vedtatt følgende virksomhetsmål:

- Kompetanseutvikling av fagpersonalet, med særlig vekt på pedagogisk utvikling.
- Videreføre arbeid med å kvalitetssikre og utvikle utdanningen gjennom periodiske evalueringer (fullstendig programevaluering gjennomført 2021).
- Styrking og formalisering av fagpersonalets FOU-arbeid. Bl.a. ved å tydeliggjøre krav til og muligheter for FOU-arbeid i de ulike fagstillingene. Styrket kontakt mellom skolens FOU-arbeid og undervisning. Styrking av biblioteket (funksjon og ressurser)
- Tiltak for å sikre studentenes læringsmiljø, her under:
 - fysisk; utbedring av verksteder, utstyr, auditorium, møterom
 - psykososialt; tydelige retningslinjer og tiltak
- Videreføre og utvikle nye forbindelser og samarbeid med andre forsknings- og utdanningsinstitusjoner, næring/profesjon og samfunn. Gjennom fortsatt internasjonal mobilitet og samarbeid i regi av Erasmus+, HKDIR og andre.
- Revidere/oppdaterer virksomhetens systemer for internkontroll.
- Bærekraftsspørsmål skal inngå som en naturlig del av alle faglige diskusjoner, forskning og utvikling og som holdningsgrunnlag i studentenes prosjekter. Skolen har som mål å fremme et utvidet innovasjonsbegrep hvor gjenbruk, medvirkning og regional byggeskikk utfordrer dagens satsing på grønn vekst.

Styringsparametre:

- Andel av personalet med gjennomført/godkjent pedagogisk program
- Andel kvinner i faste fagstillinger, her under med professorkompetanse
- FOU-arbeid i undervisningen
- Gjennomført periodiske evalueringer og selvakkreditering
- Skår på studiebarometeret for læringsmiljø
- Mobilitet og internasjonale samarbeidsavtaler
- Grønne indikatorer: bl.a. flyreiser og avfall

The Big Wonderful Experiment (BWE), som startet høsten 2022, ble fullført vårsemesteret 2023. Intensjonen med BWE var å integrere bærekraftsspørsmål som en naturlig del av alle faglige diskusjoner, og involvere studenter og ansatte på alle nivå med et overordnet mål om at skolens undervisning og drift skal bidra til ikke-utarmende arkitektur. Selv om prosjektet er avsluttet, skal arbeidet med å drive skolen på en mest mulig holdbar måte videreføres.

BAS har etablert system for å premiere gode undervisere, men håndterte ingen nye søknader i 2023. Skolen har sitt eget program for pedagogisk utvikling, *Didactic Salon*, der fagpersonalet har kunnet følge et planlagt opplegg, for oppfylging av vilkår for pedagogisk kompetanse angitt ved ansettelse.

Styret er orientert om fremdrift og status for skolens søknad om institusjonsakkreditering og NOKUTS tilsyn med skolens systematiske kvalitetsarbeid. Styret er tilfreds med at NOKUT-styret på sitt møte februar 2024 vedtok at «Bergen Arkitektthøgskole sin søknad om akkreditering som høyskole innvilges når høyskolen kan dokumentere at alle kravene til systematisk kvalitetsarbeid er oppfylt». Styret avventer endelig avklaring vedrørende påpekte mangler i skolens kvalitetssystem.

Styret er fornøyd med at BAS over tid klarer å drive forskning og utviklingsarbeid ut fra skolens egenart. Skolen oppnår finansiering til FOU-aktivitet både nasjonalt og internasjonalt. Styret registrerer at BAS alene og i samarbeid med andre, produserer publikasjoner av høy kvalitet og relevans.

Styret er informert om at BAS i løpet av året har gjennomført ytterligere tiltak for å bedre studentenes fysiske læringsmiljø. Styrking av verksted med investering i verktøy og maskiner og utbedringer av klasserom. Skolen opprettholdt tiltak med tanke på det psykososiale læringsmiljøet. Her under bruk av mentor, fadder og studentassistenter. Avtale om studentombud i samarbeid med Universitetet i Bergen og Norges Handelshøyskole videreføres.

Styret er kjent med at skolen har et godt samarbeid med kommuner og lokalt næringsliv, som bidrar med økonomisk støtte til undervisning, byggeprosjekt og publikasjoner. Gjennom bl.a. internasjonale FOU-prosjekter under Erasmus+, EØS m.m. utvikler og opprettholder skolen samarbeid med andre forsknings- og utdanningsinstitusjoner.

Styret hadde også for 2023 et ønske om å redusere skolens klimaavtrykk, bl.a. gjennom færre flyreiser og redusert/bedre avfallshåndtering. Reisevirksomheten endte på tilnærmet samme nivå som i 2022. Styret tar til etterretning at skolen for

fremtiden ønsker færre flyreiser gjennom året, både av miljøhensyn og kostnadmessig begrunnet, samt at avfallshåndtering har vært tema på flere av siste års rådsmøter.

Gjennomføring av budsjett med vekt på prioriterte mål og aktiviteter, her under søkning til studiet

Årets økonomiske resultat endte med et knapt overskudd på 82' kroner.

Årets aktiviteter og resultat ble gjennomført i hovedtrekk som planlagt. Tross fortsatt innsats for å heve kvaliteten på studentenes fysiske og psykososiale læringsmiljø ble resultatet på årets Studiebarometer overraskende dårlig. Styret tar til etterretning at BAS har iverksatt tiltak og undersøkelser for å finne årsaken til dette.

Utbedring av det fysiske læringsmiljøet/lokaler, med oppgradering av klasserom, verksted og maskiner fortsatte i 2023.

BAS har et mål om utstrakt internasjonalt samarbeid og har jevnt over stort innslag av internasjonale studenter og en relativt høy andel internasjonal utveksling. Det ble gjennomført utvekslingsopphold med både ut- og innreisende studenter også i 2023 og tallene er høyere enn før pandemien. Skolen har fått økonomisk uttelling på søknader om Erasmus+midler til gjennomføring av faglige prosjekter i samarbeid med partnerskoler i bl.a. Danmark, Østerrike og Lichtenstein. De siste 4-5 årene har skolen i snitt fått finansiering til et nytt internasjonalt prosjekt hvert år.

BAS har i mange år hatt høye og økende søknadstall. I 2023 hadde skolen 253 søkere til 30 plasser, som er en liten nedgang fra året før, men fortsatt over 8 søker pr studieplass og på nivå med søkertallene før pandemien. BAS er ikke med i samordna opptak. Skolen kunne rapportere 28 kandidater med master i arkitektur i 2023, som er lavere enn de to siste årene, her under det rekordstore 2021-kullet på 38 uteksaminerte kandidater.

BAS utbetaler ikke utbytte og overskudd tilføres skolens egenkapital for disponering senere år til tiltak som kommer studentene til gode. Flere år med positivt resultat har gitt skolen egenkapital og handlingsrom til å tåle enkelte år med underskudd.

Transaksjoner med nærstående part

BAS leier undervisningslokaler av BAS Eiendom AS, som er heleid datterselskap av BAS. BAS Eiendom AS skal ikke drives med overskudd og utbetaler ikke utbytte. Leieforholdet er regulert i skriftlig leiekontrakt. Husleien skal dekke lånekostnader og andre kostnader som påligger huseier. Husleien sammenholdes med leie på

sammenlignbare lokaler, i den grad slike finnes, for å sikre at leien i størst mulig grad følger markedsleie. Fra 2022 til 2023 ble husleien kun prisjustert.

Styret for BAS vedtok i 2017 å gi BAS Eiendom AS et lån på 2 millioner kroner til (del)finansiering av ny heis på skolen. Lånekontrakten er satt opp på tilnærmet markedsmessige vilkår og løper over 15 år.

I forbindelse med NOKUTs tilsyn med styrets arbeid med internkontroll i 2021, ble det utviklet noen nye rutiner som bl.a. sikrer at avtaler med nærstående gjennomføres på markedsmessige vilkår.

Vesentlige forhold som har hatt betydning for oppnådde resultater – utfordringer og styrets tiltak for å forebygge avvik

Økonomiske forhold, som økte kostnader og forventet lavere fremtidig statsstøtte har tvunget skolen til å forberede innstramminger som ikke har vært populære blant studenter og ansatte.

Skolens organisasjon med en del fast ansatt fagpersonale på deltid og en andel på kortere engasjement innebærer muligheter for fleksibilitet og rask endring, men kan gi utfordringer med hensyn til stabilitet og robusthet. Det er også økonomiske konsekvenser og utfordringer knyttet til reisekostnader og miljø. Styret ønsker at BAS må finne en balanse som lar skolen utnytte fordelene ved sin dynamiske organisasjon og samtidig sikrer et fagmiljø som er tilstrekkelig robust og økonomisk og miljømessig bærekraftig. Ved neste runde ansettelser bør styret påse at bosted (lokalt) vektlegges sterkere når BAS ansetter noen i hovedstilling.

Kvaliteten i undervisningen og læringsmiljøet ved BAS sikres ellers gjennom stadig drøfting og utvikling av de kursene som inngår i skolens studieprogram. Studiekvalitetsutvalget og læringsmiljøutvalget angir hvor det trengs prioritert innsats.

Selve skolebygningen har bydd på noen ekstra utfordringer grunnet gjentatte lekkasjer og støy fra byggearbeid i forbindelse med tetting av vegg. Eiendomsselskapet har lovet utbedringer i løpet av kommende år og har innvilget BAS redusert husleie i 2024 som kompensasjon.

Styret erfarer at skolen har utbytte, både faglig og økonomisk, av samarbeidet med private og offentlige eksterne aktører. At flere ser skolen som en interessant samarbeidspartner er et resultat av både langsiktig arbeid og innsats og initiativ av skolens ansatte i dag.

Samarbeidet med andre høyere undervisningsinstitusjoner lokalt, nasjonalt og internasjonalt gir BAS mulighet til å delta i faglig utfordrende utviklingsprosjekter og forskningsaktivitet.

Styret ønsker å være en ressurs, som med sin samlet brede kompetanse, kan bidra positivt til skolens virksomhet.

Økonomisk er skolen sårbar for svingninger i gjennomstrømming og frafall på studiet, som gir utslag på statsstøtten. For tiden er både søknadstall og kandidattall gode og erfaring viser at BAS er i stand til å hente inn annen ekstern finansiering.

Det skal være lav terskel for å melde fra om avvik. BAS-studentene har mange ulike kanaler for å melde fra; de kan melde avvik anonymt gjennom sine representanter og via digital avviksmelder på skolens nettside, eller de kan melde direkte til administrasjon, lærer eller rektor. Alle varsler tas på alvor og behandles i henhold til vedtatt prosedyre.

Skolen har iverksatt tiltak for å sørge for gode rutiner og nødvendig informasjon for å forebygge avvik.

Organisatoriske endringer som kan påvirke skolens rettslige eller økonomiske stilling

Styret har ikke planlagt organisatoriske endringer som vil påvirke skolens rettslige eller økonomiske stilling.

Viktigste prioriteringer for 2023

Det var et mål å oppnå institusjonsakkreditering som høyskole i løpet av året. Styret er tilfreds med at NOKUT-styret fattet vedtak om godkjenning av BAS som akkreditert høyskole når påpekte mangler i skolens kvalitetssystem er rettet opp.

Videreføring av pedagogisk utviklingsprosjekt for fagpersonalet. Dels gjennom skolens eget opplegg, Didactic Salons, og dels gjennom deltakelse i det europeiske nettverket, EAAE sitt opplegg «Educating the Educators». Lærere ansatt uten tilstrekkelig pedagogisk kompetanse fullførte planlagt pedagogisk utviklingsopplegg innen 2023.

Oppfølging av læringsmiljøet, både fysisk og psykososialt har hatt høy prioritet, og vil følges opp særskilt i etterkant av det svake resultatet på Studiebarometeret.

Samarbeidet med Bergen kommune, Høgskolen på Vestlandet, Universitetet i Bergen, byggeindustri og aktører innen tremiljø videreføres og styrkes. Kontakten med Husbanken opprettholdes.

Arbeidet med beredskap og sikkerhet er fortsatt høyt prioritert og videreført bl.a. med regelmessige beredskapsmøter der hvert område i beredskapsplanen blir gjennomgått med case/øvelser.

Resultater av arbeidet med likestilling, diskriminering og tilgjengelighet

Styret forutsetter at Handlingsplan for likestilling og mangfold, vedtatt i 2021 følges opp. Styret legger til grunn full likestilling mellom kjønnene, men det er fortsatt en ubalanse i kjønnssammensetningen av personalet. Lønnsmessig og med hensyn til arbeidsvilkår og utviklingsmuligheter er det ingen forskjellsbehandling av kjønnene.

BAS har to ansatte kvinner i faglig toppstilling. De kvinnelige professorene, hvorav den ene er skolens rektor, er ansatt i hhv 100% og 20% stilling. Skolen engasjerer i tillegg kvinnelige professorer til undervisning på enkeltkurs. Høsten 2023 utgjorde andelen fast (åremåls)ansatte kvinner med førstestillingskompetanse ved BAS vel 43% av det fast (åremåls)ansatte fagpersonalet, litt lavere enn høsten 2022 da kvinneandelen var 44 %. Av den faste staben er 83% kvinner. Tallene viser at kvinneandelen i det faglige personalet er relativt stabilt etter å ha økt de siste årene. Styrets anmodning om å jobbe aktivt for å sikre en bedre kjønnsbalanse blant fagpersonalet står ved lag.

BAS har rutiner for å forebygge og sikre forsvarlig håndtering av saker om trakassering.

BAS aksepterer ikke direkte eller indirekte diskriminering på grunn av etnisitet, nasjonal opprinnelse, avstamning, hudfarge, språk, religion eller livssyn.

BAS tilbyr tilrettelegging for studenter med spesielle behov på eksamen og søker så langt som mulig også å legge til rette for studenter som melder om særlige behov i undervisningssituasjonen. Skolen opplever en sterk økning i krav om tilrettelagt undervisning. Inntrykket er at også andre skoler erfarer det samme.

Samfunnssikkerhet og beredskap

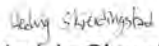
Styret tar til orientering at arbeidet med beredskap er videreført og ytterligere styrket i 2023 med interne øvelser i løpet av året og inngått beredskapsavtale med Sjømannskirken. Skolens krise- og beredskapsplan holdes oppdatert og justeres ved behov, og er revidert etter grundig gjennomgang siste år. Det er et mål å øke bevisstheten blant lærere og studenter rundt sikkerhet og beredskap, og administrasjonen har iverksatt tiltak for å sikre god og tydelig informasjon, muntlig og skriftlig. Det avholdes årlig førstehjelpskurs og brannøvelser for studenter og ansatte. Alle nye studenter må gjennomgå verkstedopplæring før de får bruke maskiner og verktøy. Det har vært lagt inn gjesteforedrag med relevante tema på

lærerseminar (rus, psykisk helse). BAS har gjennom mange års systematisk arbeid bygget opp kompetanse og nettverk for å være rustet til å håndtere ulike scenarier.

BAS som en liten organisasjon har et forenklet/tilpasset styringssystem for informasjonssikkerhet (SSIS). Drift av skolens nettverk og servere er satt ut til eksterne datafirma, og det er inngått avtaler med disse om backup og beredskap. Data- og informasjonssikkerhet betraktes som del av det øvrige risiko- og beredskapsarbeidet som det arbeides fortløpende med.

Godkjent på styremøte 06.03.2024.

Bjart A. Rieber Nygaard
Styreleder

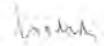

Hedvig Skjerdingsstad
Styremedlem

Ghazal Amin-Moghaddam
Styremedlem

Thale Bjørnerheim
Nestleder

Magnus Wåge
Styremedlem

Isak Berge Sandbak
Styremedlem

Axel Wieder
Eksternt styremedlem

Siv Gjerde Aardal
Styremedlem

2 INTRODUKSJON TIL BERGEN ARKITEKTHØGSKOLE

2.1 Samfunnsrollen

BAS skal utdanne kritisk reflekterende arkitekter som tar samfunnsansvar. Sentralt i undervisningen står tilnærminger til Open form og Holdbar. (Strategiplan for BAS)

BAS er en av tre arkitektutdanninger i landet og skal være med å utvikle og utfordre den faglige diskursen rundt hva en arkitekt er og kan være, i et samfunn i endring. Yrket endres både i forhold til ansvarsforhold og i forhold til utøvelse, med økt fokus på samfunnsprosesser, IKT og bærekraftperspektivet.

Sentralt i ambisjonene rundt samfunnsansvar står en styrket bevissthet rundt miljø og bærekraft, og FNs bærekraftsmål setter noen premisser. Studiet på BAS har en helhetlig forståelse for bærekraftig utvikling som legger vekt på komplekse situasjoner der landskap og klima, men også subjektets ansvar i forhold til samfunnsmessige aspekt blir fremhevet. Målet er at bærekraftsspørsmål inngår som en naturlig del av alle faglige diskusjoner, forskning og utvikling, og som holdningsbase i studentenes prosjekter. Det internasjonalt sammensatte miljøet ved skolen gir også viktige perspektiver på holistiske sammenhenger og på global ansvarsforståelse. *The Big Wonderful Experiment* (BWE), som ble fullført høstsemesteret 2023 er et forsøk på å integrere tanken om ikke-utarmende arkitektur på alle plan i organisasjonen.

Skolen søker å gi studentene kunnskap om stedegen, tradisjonell og innovativ materialbruk for å gjøre studentene i stand til å utfordre byggeindustrien og utvikle nye prosjekterings- og byggemetoder forankret i tradisjon, materialforståelse, ressursbruk og kvalitet. Fokus på lokal skogbruk, treindustri og bruk av tre i byggeri er sentralt i dette arbeidet.

Inkludering, mangfold og medvirkning er også sentrale stikkord, og skolen har etablert en praksis for å gjennomføre reelle byggeprosjekter med ideelle formål i samarbeid med myndigheter og organisasjoner der vi arbeider med ulike interessegrupper og behov. Byggeprosjektene har også omhandlet forskning og utvikling innen universell utforming.

Skolen har utadrettet virksomhet som knytter seg til nabolag, interessegrupper og kulturlivet i byen. Vi har arrangert nabolagsmarked, tatt del i plandiskusjoner, invitert barneskoler og lærerutdanninger til fagsamlinger. Bygget vårt anvendes i ulike samarbeidsprosjekter og fungerer som en kulturscene, med eksterne aktører.

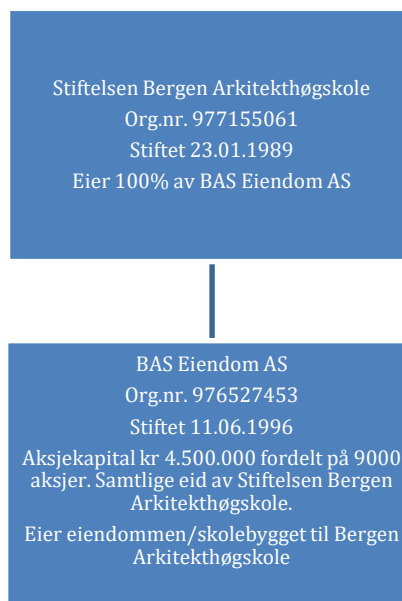
Å forvalte bygningsarven er et felt skolen arbeider med, både gjennom oppmålingsarbeid (dokumentasjon), vøling og reparasjon av gamle naust og gjennom formidlingsarbeid. BAS har en samarbeidsavtale med Grind, en digital kunnskapsbase i regi av Bergen Universitet, som vil publisere studentarbeider fra oppmålinger og bygningshistorietekster.

2.2 Organiseringsform, ledelse og organisasjonsstruktur

Bergen Arkitektthøgskole er en privat høyskole organisert som en stiftelse og en av tre norske skoler som tilbyr Master i arkitektur. Masterstudiet i arkitektur er akkreditert, skolens system for kvalitetssikring av utdanningen ble godkjent ved tilsyn i 2009 og 2016. Målet er å bli institusjonsakkreditert som høyskole. På sitt møte 14.februar 2024 fattet NOKUT-styret vedtak om at BAS sin søknad om akkreditering som høyskole innvilges når høyskolen kan dokumentere at alle kravene til systematisk kvalitetsarbeid er oppfylt.

Skolen ble grunnlagt i 1986 og har i dag rundt 160 studenter på det 5-årige profesjonsstudiet i arkitektur. BAS fikk eksamensrett i 1990 og ble tildelt statstilskudd for første gang i 1996. Samme år etablerte skolen seg i egne lokaler i Sandviksboder 59-61 i Bergen. BAS Eiendom AS er heleid datterselskap av BAS og eier av skolebygget som BAS leier. BAS Eiendom AS har ingen ansatte. Det er ingen fordeling av indirekte kostnader mellom selskapene ut over husleien. Leieforholdet er regulert i skriftlig leiekontrakt.

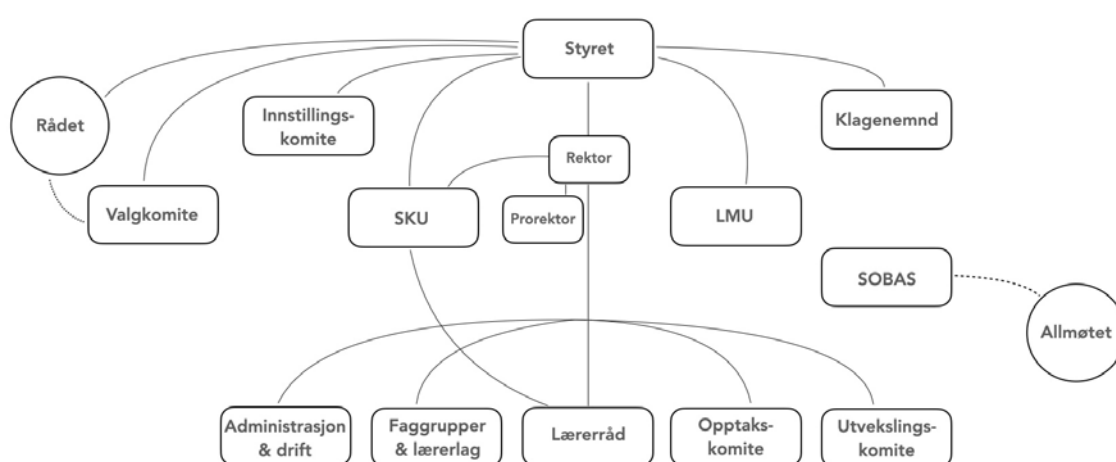
Overordnet selskapsstruktur for BAS og BAS Eiendom AS:

Da skolen kjøpte siloen på kaien i Sandviken var det et viktig premiss at bygningsmassen ble et sted som inviterte til å agere i full målestokk og i forhold til reelle situasjoner. Studentene skal delta i utviklingen av skolen i tråd med fokus på subjektets deltakelse i å forme sine omgivelser. Siden skolen flyttet inn har studentene

både i egne initiativ og ulike kurs stadig bygget (om) skolen gjennom små og store intervensjoner; og derigjennom utfordret måten man interagerer med studiesituasjonen.

Organisasjonskartet skissert under viser hovedstruktur og rapporteringslinjer i organisasjonen:

Styret har det overordnede ansvar for skolens drift og er det organ som tilsetter rektor. Styret har medlemmer fra studenter, lærere, administrativt personale, samt eksterne medlemmer valgt av Rådet.

Rektor er daglig leder og tilsettes på åremål i 100% stilling som inkluderer undervisning og annen faglig aktivitet. Rektor er faglig og administrativ leder med øverste ansvar for undervisning og drift, her under videreføring og –utvikling av det faglig-pedagogiske studietilbudet på BAS.

Prorektorstillingen har gjennom årene variert i omfang og ansvar. Fra høsten 2021 fikk BAS igjen en prorektor i 50% åremålsstilling. Hun har særlig ansvar for FOU-gruppen på skolen og et delt klasselæreransvar i tillegg til å delta i den daglige ledelsen av skolen og være med på SKU- og lærerrådsmøter. Prorektor skal representere skolen i ulike fora nasjonalt og internasjonalt og følge med på undervisningen ved å delta på kurs og gjennomganger.

Studiekvalitetsutvalget (SKU) arbeider med utvikling og sikring av høgskolens utdanningskvalitet. Utvalget skal overvåke, evaluere og anbefale tiltak med utgangspunkt i en helhetsvurdering av studiekvaliteten på skolen. SKU kan oversende

saker til lærerrådet og kan også motta saker fra lærerråd. SKU er saksbehandlende organ ved endringer i studieplanen, som vedtas av styret og rådgivende organ for rektor. SKU består av rektor, prorektor, klasselærere, valgte lærere og studenter.

Læringsmiljøutvalget (LMU) ved BAS ble opprettet våren 2006. LMU skal være en pådriver i arbeidet med læringsmiljø og skal arbeide for studentenes studie- og læringsmiljø og for at det fysiske og psykiske arbeidsmiljøet er forsvarlig ut fra en samlet vurdering av hensynet til studentenes helse, sikkerhet og velferd. LMU har medlemmer fra studenter og ansatte og rapporterer direkte til høyskolestyret. Ettersom læringsmiljøet utgjør en vesentlig del av lærernes arbeidsmiljø sitter og skolen sitt verneombud i LMU.

Rådet der alle betalende studenter og ansatte lærere har stemmerett var tidligere skolens øverste organ. I dag er rådets hovedoppgave å velge eksterne styremedlemmer.

Opptakskomiteen som består av BAS-lærere og studenter, har en viktig rolle. BAS er ikke med i samordna opptak. Opptakskomiteen leser søknader, gjennomfører intervju med innkalte kandidater og bestemmer hvem som skal tilbys plass, hvem som får avslag og hvem som får stå på venteliste. Opptak gjennomføres i henhold til skolens prosedyre for opptak og prosedyre for opptakskomiteen.

Studentene ved BAS er representert i alle skolens komiteer, råd og utvalg unntatt lønnsutvalg og lærerråd, og blir hørt på linje med lærere/ansatte i alle større/strategiske spørsmål. BAS er en liten skole med en oversiktlig organisasjon og kort vei mellom de ulike nivåer og grupperinger.

Allmøtet er studentenes eget forum der alle BAS-studenter med studierett har møte- og stemmerett. Allmøtet velger studentrepresentanter til styret og andre råd og utvalg der studentene skal være representert.

SOBAS er den formelle studentorganisasjonen på BAS. Alle studenter med studierett på BAS er medlemmer og hvert klassetrinn velger sine representanter til SOBAS-styret.

Lærerne ved BAS er praktiserende arkitekter, landskapsarkitekter, kunstnere, ingeniører og akademikere. De ansettes eller engasjeres i deltidsstilling inntil 50%. Ved etablering var det et hovedprinsipp at skolen ikke skulle ha fast ansatt undervisningspersonale. En slik dynamisk modell skulle sikre at skolen til enhver tid hadde de beste lærerne med oppdatert og relevant kompetanse. I dag søker BAS å finne balansen mellom NOKUTs krav til fast ansatt fagpersonale og ønsket om å bevare en dynamisk organisasjon.

Lærerrådet kan drøfte og behandle alt som vedrører skolens undervisning. Alle ansatte og engasjerte lærere ved BAS har møterett i Lærerrådet.

Administrasjonen er skolens forvaltning og har en koordinerende og sammenbindende rolle i skolens drift. Administrasjonen omfatter studieadministrasjonen med to studiekonsulenter, en lønns- og regnskapsansvarlig og kontorsjef. I tillegg inngår biblioteksansvarlig, vaktmester og verkstedsassistent i skolens driftsorganisasjon.

Biblioteket på BAS er et fagbibliotek, men åpent for publikum. Det har en fast ansatt fagansvarlig og to-tre studentassistenter engasjert på deltid. Studentassistentene har blant annet ansvar for fagrelaterte kvelds- og helgearrangementer i biblioteket.

2.3 Hovedtall

BAS sysselsatte i 2023 bortimot 22 årsverk ansatt og engasjert personale, noe mindre enn året før. Dette er samlede årsverk fordelt på undervisning, drift og administrasjon. BAS har en fast administrativ stab på 4 personer, samt bibliotekar, vaktmester og verkstedassistent. Rektor og prorektor regnes både som faglig og administrativt personale og biblioteksansvarlig telles som fagpersonale ettersom skolen har vurdert det hensiktsmessig å ha en arkitekt i stillingen. Høsten 2023 utgjorde disse 9 personene 7,5 årsverk.

Av fagpersonalet inkludert rektor og biblioteksansvarlig var 14 personer, til sammen 7,8 årsverk ansatt i åremål/fast stilling med hovedstilling ved BAS høsten 2023. Av det fast ansatte fagpersonalet var 7,9 årsverk ansatte med førstestillingskompetanse. Med dette oppfyller BAS NOKUTs krav om fast ansatt fagpersonale (Studietilsynsforskriften §2-3 (4)). I løpet av et semester er omkring 20-30 lærere engasjert ved skolen for større eller mindre oppdrag.

BAS hadde 180 registrerte studenter høsten 2023, herav 91 kvinner som gir en kvinneandel på knapt 51%. Fra 2015 har det vært en relativt jevn kjønnsfordeling på studiet, med svakt økende kvinneandel mens det tidligere år var en overvekt av menn. Studenttallet varierer noe fra år til år, men har jevnt over steget ut over 2000-tallet. Til tross for at skolen ikke markedsfører seg på tradisjonell måte har søkertallene holdt seg høye. BAS tar årlig opp 30 studenter for oppstart i første klasse. Skolen kan godskrive bachelorutdanning fra andre arkitektskoler og ta opp søkere direkte til fjerde år. Flesteparten av disse kommer fra utenlandske skoler. I 2023 hadde skolen 253 søkere til ordinært opptak i første klasse, mens 58 søkte om opptak til fjerde år. Det er sannsynlig at nedgangen fra 2022 da søkertallet var 73, skyldes regjeringens krav om egenbetaling for utenlandske søkere fra land utenfor EØS.

Biblioteket har over 10.000 titler i samlingen, og de siste årene har samlingen økt med rundt 150 titler i året. I 2023 økte samlingen med 162 titler. Tilveksten totalt på elektronisk materiale og fysiske bøker var i 2023 på 242, mot 216 i 2022 og 403 i 2021. Som følge av koronaepidemien, begynte biblioteket i 2020 og 2021 å kjøpe inn nødvendig litteratur i stedet for å låne fra andre fagbibliotek, dersom det var mulig å fremskaffe disse bøkene selv. Fjernlånstallet for perioden 2020-2023 har derfor vært synkende. I årene 2017-2019 var fjernlånstallene hhv 27, 35, og 29, mens i perioden 2020 -2022 sank tallet til hhv 23, 22 og 15 fjernlån inn til BAS biblioteket og i 2023 var det kun 6 titler som ble bestilt inn via BAS biblioteket fra andre fag og universitetsbibliotek. Våre studenter låner bøker fra både UiB og KMD selv og disse lånene blir ikke registrert av BAS. Antall førstegangslån var i 2023 1351 som er en svak nedgang fra 2022 med 1363 førstegangslån. I de siste 3 årene har utlånstallet økt med til sammen rundt 25 prosent.

Skolebiblioteket har et eget feltbibliotek med rundt 30 titler som kan medbringes på feltarbeid/studieturer, og som ved behov suppleres med nye titler. For å senke terskelen inn på biblioteket og for å lette arbeidshverdagen for studentene har biblioteket også skannere, symaskiner, kamerastativ, en kano, fiskestenger, puter og pledd til utlån for studenter og ansatte. Det er opprettet et minibibliotek for lærerne på lærerrommet, med vekt på pedagogiske og undervisningsrelevante bøker og 2 mindre boksamlinger/ minibibliotek; et på snekkerverkstedet og et på stålverkstedet. Dette for å øke tilgangen til relevant litteratur der det trengs. Avhengig av tilbakemeldinger og observert bruk, kan tilgangen på minibibliotek bli utvidet til noen av klasserommene.

Biblioteket i bruk under student til student arrangementet Bergen Assembly

Foto: BAS

Skolen hadde i 2023 samlede driftskostnader på kr 30.399'. Samlede driftsinntekter var på kr 30.041' før renteinntekter. Av dette beløpet var kr 23.200' statstilskudd og kr 6.002' inntekter fra skolepenger. Statstilskudd og skolepenger står for skolens hovedinntekter og utgjorde henholdsvis 77% og 20% av totale inntekter.

Både statsstøtte og skolepenger har bidratt til at samlede inntekter har steget i løpet av 2000-tallet. Primært på grunn av høyere studenttall og som konsekvens av det, økt produksjon av studiepoeng som gir uttelling i finansieringssystemet. BAS er avhengig av studentbetaling for å kunne drives forsvarlig, men har som uttalt mål at skolepengene skal holdes så lavt som mulig. Skolen ønsker at studiet skal være tilgjengelig for alle uavhengig av sosial og økonomisk situasjon. Regjeringens vedtak om egenbetaling for utenlandske studenter strider mot dette, men er et krav vi ikke kan omgå. Høsten 2023 var den ordinære studieavgiften på kr 19.386 pr semester, kun prisjustert fra 2022, mens avgiften for studenter utenfra EØS var kr 146.629 pr semester.

Andre driftsinntekter beløp seg i 2023 seg til 774' kroner og utgjorde vel 2% av samlede driftsinntekter. Disse inntektene fordeler seg i hovedsak mellom flerårige bevilgninger fra Erasmus+, EØS og tilskudd fra Bergen kommune og privat næringsliv.

All aktivitet skolen bedriver er undervisningsrelatert og regnskapsført i skolens regnskap. Selve eiendommen/skolebygget er eid av BAS Eiendom AS, som er et heleid datterselskap av Stiftelsen Bergen Arkitekthøgskole. BAS betaler husleie til BAS Eiendom AS. Fordeling av ansvar og kostnader er regulert i skriftlig leiekontrakt. Ingen indirekte kostnader fordeles mellom selskapene og det utbetales ikke utbytte.

Stram økonomistyring har sikret en bærekraftig økonomi med god likviditet og solid egenkapital. Egenkapitalen er skolens buffer mot svingninger i statsstøtten og uforutsette hendelser og skal blant annet brukes på tiltak for å bedre studentenes læringsmiljø.

Nøkkeltall for 2023 (og 2022):

- **Antall årsverk: 22 (23)**
- **Antall registrerte studenter: vår: 171 (167) høst: 180 (161)**
- **Sum driftsinntekter: kr 30.041' (27.733')**
- **Total tildeling fra Kunnskapsdepartementet: kr 23.200' (kr 21.447')**
- **Antall uteksaminerte diplomkandidater: 27 + 1 etterrapportert (31)**
- **Antall søkere til 1.klasse: 253 (275)**

Statistikk vedrørende studiet, personalet, økonomi m.m. finnes på NSDs Database for statistikk om høyere utdanning (DBH) <https://dbh.hkdir.no/>

3 ÅRETS AKTIVITETER OG RESULTATER

3.1 Sektormål 1: Høy kvalitet i utdanning og forskning

BAS skal tilby kvalitativt gode og varierte kurstilbud til studentene. Kurstilbudene bør reflektere skolens verdisyn og oppfattelse av hvilke tema og egenskaper som studentene bør utrustes med. Kurstilbudet skal ivareta et bredt faglig tilfang til ulike skalaer, metoder, verktøy og prosjektyper. BAS skal legge til rette for at kurs og studenter kan utvikle et forsknings- og utviklingsfokus i prosjektsammenheng

3.1.1 Relevant arkitektutdanning av høy kvalitet

Programevalueringen fra 2021 rettet blant annet fokus på skolens grunnleggende forankring i landskap, regional byggeskikk, innovasjon og materialforståelse samt holdbar i betydningen robust bærekraft. Som et svar på programevalueringens spørsmål, men også for å svare på de store utfordringene samfunnet og arkitektutdanningene står overfor, startet derfor skolen prosjektet «The Big Wonderful Experiment», BWE, i skoleåret 2022/2023. Gjennom året arbeidet hele skolen under et felles tema, *non-extractive architecture*, på tvers av alle år, noe som påvirket innhold og opplegg av skolens kurs.

BWE var et fellesprosjekt for alle studenter, lærere og fast ansatte, og svarte dermed også på et av de andre områdene som programevalueringen gir innspill på: viktigheten av fortsatt å styrke BAS som felleskap. Som følge av dette har BAS styrket rådsmøtets rolle som felles rom for diskusjon og skapt nye faglige og sosiale sammenhenger der studenter og ansatte kan møtes, som BAS Opening Festival ved oppstarten av et nytt akademisk år. BWE fullførtes vårsemesteret 2023 og er ennå ikke helt evaluert, men har allerede tilført viktig lærdom som har bidratt til å forandre skoleårets opplegg.

Høsten 2023 ble det offisielt at BAS er en av tre *convenors* for den internasjonale kunstriennalen Bergen Assembly i 2025. Øvrige to er Adania Shibli, forfatter og forsker innen visuell kultur, og Ravi Agarwal, kunstner, miljøaktivist, skribent og kurator. Tema for BA25 er *learning-with* og hvordan kunnskap og læring innen det kunstneriske feltet skal takle den økologiske, politiske og sosiale krise som samfunnet nå står overfor. Det eksakte innhold og format for BA25 er under utvikling, men vil synliggjøre BAS i de nærmeste årenes utvikling som en relevant og samfunnsrelatert utdanningsinstitusjon. Bare å ha blitt invitert er en anerkjennelse av skolens stilling i en internasjonal sammenheng innen arkitektur- og kunstfeltet.

Studiet ved BAS skal være aktuelt og samfunnsrelevant og klargjøre studentene til en profesjonell virkelighet. Undervisningen skal være forskningsbasert. BAS tilbyr en praktisk orientert undervisning med aktiviserende og varierte læringsformer. Skolens styrke ligger i å implementere mange ulike undervisnings- og læringsformer. I tillegg til forelesninger, seminarer og skriftlige oppgaver lærer studentene gjennom prosjektarbeid, feltstudier, workshops, byggeoppgaver, 1:1

skissering, utstillinger, performancer og andre, som foregår individuelt eller i gruppe, med eller uten veiledning. Det legges mye vekt på å gi studentene trening i å registrere, analysere, reagere, presentere og diskutere egne arbeider. Mangfoldet gir gode forutsetninger for at undervisnings-, lærings og vurderingsformer tilpasses det spesifikke læringsutbyttet og støtter studentens aktive rolle i læringsprosessen (Studietilsynsforskriften § 2-2 (5)).

De første 3 årene består av faste kurs som bygger på hverandre, og kompleksiteten øker fra år til år. Mindre endringer kan gjøres i kurs fra år til år. Studentene på 2. avdeling kan velge mellom nye masterkurs hvert semester. I diplomarbeidet må eksamenskandidaten vise hva han/hun har lært og øvd ved BAS gjennom 5 år. Oppgaven er selvformulert, i emne og innlagt program. Det kreves et samfunnsengasjement og en reflektert og kritisk oppfatning av hva som er oppgavene for en arkitekt.

Læring i og av fellesskapet er et viktig grep i pedagogikken ved BAS. Studentene bringer med seg ulik erfaring og kompetanse og bidrar til hverandres læring. Studentene lærer av hverandre og av de tilbakemeldingene de selv og andre får, en styrke som fremheves blant annet av eksterne sensorer og studentene selv.

Ved å engasjere praktiserende arkitekter og kunstnere blir undervisningen i tett kontakt med praksis og arbeidslivet. Gjennom eksterne, lærere og sensorer, får skolen bekræftet at utdanningstilbudet er relevant, utfordrende og med høy kvalitet, men kvalitetsarbeid er en kontinuerlig prosess.

En av fordelene ved å være en liten skole er at vi relativt raskt kan gjøre justeringer i undervisningen om det kommer tilbakemelding som krever det. SKU holder et kontinuerlig fokus på kvalitetsarbeidet

Skolen får hovedsakelig tilbakemelding på studiekvaliteten gjennom 3 grupper: 1) Studentene; herunder også siste års diplomkandidater. 2) Lærerne; både faste og eksterne som kommer inn på kortere oppdrag. 3) Sensorene; skolen bruker sensorer som har erfaring fra andre skoler og fra arbeidsmarkedet/praksis. Samlet gir det skolen både muntlige og skriftlige tilbakemeldinger på individuelle prestasjoner, kursenes format, læringsutbytte og skolens overordnede retning. Tilbakemeldingene fra programevalueringen i 2021 var i hovedsak av sistnevnte slag og dannet grunnlag for forsøket, The Big Wonderful Experiment, som fullførtes våren 2023.

Bruk av eksterne sensorer er et sentralt kvalitetstiltak for skolen. Sensorene gir en viktig tilbakemelding på utdanningstilbudet; på utdanningskvalitet, resultat, samfunnsrelevans og en sammenligning med andre skoler. Skolen har de siste årene bevisst brukt programsensor for et par ulike formål: 1) Ved å bruke en sensor gjennom flere år får vi tilbakemelding på utviklingen av undervisningen, men også resultatkvalitet. 2) Ved å bruke en sensor på eksamener på ulike nivå får skolen en tilbakemelding på utviklingen gjennom studiet, i tillegg til resultatkvalitet.

Kandidatrapporten og de skriftlige sensorvurderingene fra 2023 viser at studietilbudet ved BAS er faglig oppdatert og at det har en tydelig relevans for videre studier og/eller arbeidsliv (Studietilsynsforskriften § 2-2 (1)).

Erfaringer og tiltak

Generelt finnes det en god kvalitetskultur på BAS. Det ble og bekreftet under besøket fra NOKUT og tilbakemeldingen fra akkrediteringskomiteen. Lærerne jobber kontinuerlig med å utvikle sine kurs for å heve kvaliteten og sikre størst mulig læringsutbytte for studentene på bakgrunn av tilbakemeldinger og egne erfaringer i kursene. Det finnes og en struktur i timeplanen på BAS som gir anledning til utbytte og refleksjon mellom lærer som underviser i samme kurs og mellom lærere og studenter fra ulike klasser og kurser på master.

I SKU er det særskilt noen ting som hatt større fokus 2023. 1. klasse har startet en utvikling av visuell struktur, en didaktikk sammenbundet med opa form og idéen om arkitekturen som mangfoldig og formende av arkitektur som en kollektiv handling. Dette arbeidet har ledet til at SKU og klasselærere i 1 avdeling har tatt et samlet grep på visuell struktur og hvordan progresjonen skjer over de tre første årene.

I 2. klasse har det blitt gjort en særskilt satsing på tegning som svar på tidligere tilbakemeldinger fra sensorer og andre lærere, at studenter senere i programmet sliter med grunnleggende arkitektonisk tegning. Satsningen har vist gode resultater allerede i 2. klasse men og når denne klassen begynte på 3 året. Tiltaket har blitt videreført og inngår nå som en fast del i timeplanen.

Sensorrapportene fra 3. klasse eksamen viste at studentenes arbeide holdt høy kvalitet både i sammenligning med andre arkitektskoler, men og historisk på BAS. En av sensorene har fulgt BAS gjennom flere år og uttrykte at det har skjedd en kontinuerlig forbedring over årene, men at det var en tydelig forbedring dette året. Samtidig uttrykte samme sensor at det har skjedd en slags homogenisering og at den økede kvaliteten fremst gjelder mengde, grundighet og seriøsitet, mer enn originalitet, estetisk sofistikert eller formmessige meritter. Dette har startet en diskusjon innen SKU om at vårsemesteret i 3. klasse er veldig velkomponert, men så til den grad at det finnes få muligheter for studenten til å gå sine egne veier og utforske ting litt mer forutsetningsløst. 3. klasselærere har begynt å implementere tiltak for å åpne opp studentenes muligheter men det er først etter vårsemesteret 2024 skolen kan vurdere om det ble tilstrekkelig.

En parallell diskusjon finnes og om diplomarbeidene, der tilbakemeldingen fra sensorene var at studentene er gode til å formulere radikale problemstillinger, men at de arkitektoniske svarene på disse er nok så konvensjonelle. For diplom tolkes en av årsakene til dette å være en altfor lav kunnskap om allerede eksisterende prosjekter og det sammenfaller og med tidligere iakttagelser om at studentene generelt sett er dårlige på å anvende referanser i sine arkitektoniske prosjekt. I 1. avdeling har vi

arbeidet bevisst med dette de seneste 2 årene og det begynner å vise seg i 3 klasse og denne økende bevisstheten bør kunne vise sig på master og i diplom påfølgende år.

På masternivå har SKU begynt en kartlegging av de masterkurs som er holdt siden 2013 på BAS. BAS' ambisjon er å utdanne for alternative arkitektroller og disse er og forbundet med litt ulike kunnskaper og ferdigheter. Enkelte masterkurs har gått over flere år på BAS mens andre har vært mer tilfeldige og knyttet til lærer som hatt en midlertidig stilling. SKU er trygg på at kursene generelt sett holder høy kvalitet men vil forsikre seg om at studiet som helhet dekker de forskjellige skalanivåer, diskurser, ferdigheter og evner som trengs for de arkitektroller BAS ønsker å utdanne til. Dette arbeidet er satt i gang og forventes videreført i prosessen for å ansette 6 nye lærer åremålsstilling i 2025.

Skolen har de siste årene arbeidet med å styrke teoretisk forankring i studiet, og ansatte to lærere fra årsskiftet 2019/2020 for å jobbe med dette. Den ene jobber spesielt med skriving som et designverktøy, og med fokus på diplomstudentenes refleksjonstekster. Den andre fokuserer på skriving i relasjon til akademiske disipliner som historie, teori og konstruksjonslære. 2023 års diplomsensur viser at satsningen har slått ut godt og neste steg er å gjøre en vurdering av skriving gjennom hele utdanningsløpet og alle de skrivende fagene.

3.1.1.1 Gjennomføring på normert tid

BAS skal utdanne kritisk reflekterende arkitekter som tar samfunnsansvar (...) som har kunnskap om lokal byggeskikk og evne til å skape stedsspesifikk arkitektur- og stedsutvikling. ... Skolen har tradisjonelt hatt en relativt høy andel studenter som fullfører studiet og har som mål fortsatt å holde oppe nivået på gjennomstrømming. (fra Strategiplan 2015-2025)

Gjennomføring og progresjon

Gjennomføringen på arkitektur er generelt høyt i Norge, også på BAS.

Skolen har valgt å vise gjennomføringsgrad for de første 3 årene og for de 2 siste årene hver for seg, fordi dette gir et mer korrekt bilde av faktisk gjennomføring. Til slutt viser vi hvor mange av våre studenter som gjennomfører masterstudiet i arkitektur på 5 år og innen 7 år.

Frafallet fra arkitektstudier generelt er lavt, og på BAS vil frafall i løpet av de 3 første årene ofte ha sammenheng med sykdom/arbeidskapasitet.

Etter 3. klasse vil noen søke opptak ved andre utdanningsinstitusjoner og fullføre masterstudiene der. BAS tar inn studenter til masternivå/4. klasse, på bakgrunn av bachelor fra annen skole, og med et høyt, og økende, antall søkere til masternivå, har ikke skolen problemer med å fylle plassene. BAS mener at lite frafall også kan sees i sammenheng med skolens opptakssystem, som sikrer høyt motiverte studenter.

	2023 (kull 35)	2022 (kull 34)	2021 (kull 33)	2020 (kull 32)	2019 (kull 31)
Andel og antall studenter som har gjennomført 1.avdeling på normert tid	76% (23 av 30)	89% (24 av 27)	83% (25 av 30)	80% (24 av 30)	85% (24 av 28)
Frafall	1(3%)	1 (3,7%)	1 (3%)	0	0

Gjennomføring av 1.avdeling på normert tid (3 år)

Andelen studenter som gjennomfører 1.avdeling på normert tid, det vil si 3 år, holder seg høyt. Til sammenligning er det ifølge SSB 54,2% som gjennomfører bachelor på normert tid. Kull 35, som fullførte 1.avdeling i 2023, ble tatt opp som nye studenter i 2020.

30 nye studenter startet sine studier på BAS midt i koronatiden. 76% av disse studentene fullførte de 3 første årene på normert tid. I løpet av de 3 første årene har 1 student (3%) avsluttet studiene og 3 studenter er i permisjon. 3 studenter har hatt permisjon men er nå aktive studenter på BAS. Gjennomføringen på 3 år er noe lavere enn tidligere og andel studenter som tar permisjon er også noe høyere enn tidligere. Skolen er oppmerksom på dette og har allerede diskutert mulige årsaker og ulike tiltak for å møte dette.

Etter 3. studieår tar en del studenter permisjon blant annet for å jobbe. Arbeidspraksis er en styrke for studenten, både i de videre studiene men også når kandidaten søker jobb etter endt studium. I realiteten er arbeidspraksis med på å gi et konkurransefortrinn i arbeidslivet fordi de på denne måten skaper egne portfolioer og egne studieforløp med unike erfaringer de kan høste fra i senere situasjoner.

Noen studenter velger å slutte på BAS og fullfører sin mastergrad ved en annen skole. Dette «hullet» fylles ved at BAS tar opp nye studenter med bachelor fra andre skoler til 2.avdeling ved BAS.

	2023 (kull 33)	2022 (kull 32)	2021 (kull 31)	2020 (kull 30)	2019 (kull 29)
Andel og antall studenter som har gjennomført 2.avdeling på normert tid	56% (18 av 32)	65% (21 av 32)	84% (31 av 37)	83% (20 av 24)	70% (24)
Sluttet				0	1 (3%)

Gjennomføring av 2. avdeling på normert tid (2 år)

Studentene som fullførte diplom i 2023 tok sitt første masterkurs høsten 2021. Av de 32 studentene som tok sitt første masterkurs høsten 2021 har 18 av disse, det vil si 56%, bestått diplomeksamen etter 2 år. Dette er en ytterligere nedgang fra tidligere år, og det er mulig at dette er en korona-effekt. Skolen er oppmerksom på dette og vil følge opp disse tallene ytterligere. Av de resterende 14 studentene har 9 stykker vært i permisjon og skal fullføre sin diplom i 2024, 3 studenter er forsinket grunnet stryk, 2 er i fortsatt permisjon, men ingen har avsluttet studiene sine.

Fullført grad på normert tid og innen 8 år

Flere av våre studenter tar som sagt permisjon mellom 3. og 5. klasse. Det er forskjellige grunner til dette, men de aller fleste er vel begrunnet. Permisjoner påvirker tallet for hvor mange som gjennomfører studiet på 5 sammenhengende år, såkalt normert tid, men slik skolen ser det er de fleste permisjonene begrunnet i faglige eller velferdsårsaker og derfor ikke noe skolen ønsker å hindre. Det forekommer også tilfeller der BAS kan finne det riktig å støtte og oppfordre til å ta permisjon fra studiet. Av kullet som startet i 2018, har 23% fullført diplomeksamen etter 5 kontinuerlige år.

	Kull 33 (opptak 2018/ masteropptak 2021)	Kull 32 (opptak 2017)	Kull 31 (opptak 2016)	Kull 30 (opptak 2015)
Andel fullført diplom på normert tid, 3+2 år	37%	40%	59%	64%
Andel fullført diplom på normert tid +3 år		17%	19%	15%
Fortsatt student	57%	35%	8%	6%

Fullført diplom innen 8 år

Som tidligere nevnt ser ikke skolen noe problem i at studentene bruker tid til å få seg praksis. For BAS er det viktig å overvåke om antallet som gjennomfører går ned og om det eventuelt er en negativ utvikling i hvor lang tid det tar en student å gjennomføre studiet.

Studiepoengproduksjon

Som tidligere omtalt er studentene på BAS høyt motiverte, har høye ambisjoner, og legger inn høy arbeidsinnsats. Studiet har også lite frafall og høy gjennomføringsgrad, og dette gir høy studiepoengproduksjon per student. I følge DBH ligger gjennomsnittet nasjonalt på 42,92, og BAS ligger godt over det.

	2023	2022	2021	2020	2019
Studiepoengproduksjon per student per år	54,02	54,51	57,44	56,8	64,02

Studiepoengproduksjon

Erfaringer og tiltak

Studentene ved BAS er høyt motiverte og har god progresjon. Det er lite frafall, men skolen ser en utvikling i at studentene bruker litt lengre tid på å gjennomføre det 5-årige masterstudiet. Dette er ikke nødvendigvis negativt for studentene fordi mange av de sikrer seg verdifull erfaring underveis. Dette er også erfaring de tar med seg tilbake til studiene og til sine medstudenter. Skolen ser derfor ikke dette nødvendigvis som uheldig, men det er noe skolen må følge med på og vil måtte treffe tiltak angående hvis det blir et problem.

Utvikling i studentmassen kan bidra til å forklare dette. Skolen opplever et økt behov for tilrettelegging av studiene og en økning i antall permisjoner grunnet sykdom og nedsatt arbeidskapasitet. Dette er en utvikling andre i universitets- og høgskolesektoren også ser, og som studentsamskipnadene rapporterer om. BAS er en liten og fleksibel skole. Det er håndterlig for skolen å fange opp studenter som sliter og tilrettelegge og følge opp disse.

BAS iverksatte i fjor tiltak for å øke bevisstheten og kunnskapen blant lærere om de utfordringer studenter har når det kommer til mental helse, stress og studiehverdag. De tiltakene som er satt i gang, som kursing av lærerne, fungerer og dette arbeidet vil fortsette i 2024. Det vises også til LMU-rapport om tiltak for inkludering med mer.

3.1.1.2 Eksamen og resultater

Evalueringen av studentenes arbeider skal gjennomføres på bakgrunn av deres holdninger til faget, vist kunnskap, tilnærming til oppgavene og arbeidsmetodene gjennom selvstendig, systematisk og kritisk resonnement. Skolen skal tilrettelegge eksamen slik at sensorene får inntrykk av studentens faglige utvikling.

Studentenes arbeider blir bedømt på individuelt grunnlag av uavhengige sensorer. Eksamen kan gi resultatet BESTÅTT eller IKKE BESTÅTT.

Studenten har høye krav og forventninger til seg selv og til studiet og er en viktig ressurs for å fremme godt studiemiljø og høy resultat kvalitet. Skolen/faglig ansatte stiller krav og forventninger til et høyt faglig nivå og forventer at studenten deltar aktivt i undervisningen.

BAS bruker forskjellige vurderingsformer underveis i studiet, blant annet hjemmeeksamen, prosjektinnleveringer og gjennomganger. Alle kurs avsluttes med

gjennomganger og formen på gjennomgangene er videreført i eksamen; en muntlig presentasjon av utstilt materiale/prosjekt. Denne formen for presentasjon er lik den arkitekter bruker i yrket sitt, og trening i dette kan gi studenten et fortrinn i arbeidslivet.

Eksamen er en utstilling/visning av studentenes arbeid. Formen er annerledes enn den vanlige hjemme- og skoleeksamen på andre utdanningsinstitusjoner, men er blant annet tilpasset arbeidslivet hvor prosjektpresentasjoner gjennomføres på lignende måter. Eksamen gir studentene anledning til å vise sin kunnskap, ferdighet og kompetanse, men også sin progresjon. På eksamen vurderes studentene på alt arbeid de har frembragt gjennom semesteret/skoleåret.

Siden BAS kun har karakterene bestått/ikke bestått er det ikke relevant å måle resultat kvalitet i forhold til karakterer. For BAS vil blant annet andelen stryk og spesielt tilbakemeldingene fra eksterne sensorer være viktig. Sensorenes vurdering av kvalitet og eksterne priser og nominasjoner gir skolen verdifull tilbakemelding og viser at BAS studenter står seg godt både i en nasjonal og internasjonal sammenligning.

Oppmelding og trekk fra eksamen

På BAS blir aktive studenter automatisk meldt opp til eksamen ved oppstart på eksamensarbeidet. Ved at oppmeldingen skjer så sent i semesteret er det sjelden at skolen opplever trekk fra eksamen. Trekk tett opp mot eksamen vil registreres som et forsøk, og med karakteren ikke bestått. På 1.avdeling vil skolen stoppe/advare studenter fra å gå opp til eksamen hvis de mangler kurs eller, etter skolens mening, har for dårlig prosjektbesvarelser/ for svak progresjon. Dette skjer før oppstart på eksamen og før oppstart på eksamensarbeidet. Studenter i 1.klasse gis en mulighet for supplering før endelig sensur. Læringsutbyttet som en supplering gir, vurderes i de fleste tilfeller, som mer nyttig for studenten enn å måtte gjennomføre et helt semester på nytt.

Masterkursenes høye gjennomføring skyldes at studentene får en mulighet til å supplere prosjektene sine før endelig beslutning om bestått/ikke bestått fattes av sensorene. Læringsutbyttet en supplering gir vurderes, i de fleste tilfeller, til større enn utbyttet av å måtte gjennomføre et helt nytt semester. På diplom har vi lagt inn en prøveeksamen med eksterne sensorer rett før eksamensoppmelding. Etter prøveeksamen vil skolen råde studenter med dårlig progresjon i diplomsemesteret til å ta permisjon.

	2023	2022	2021	2020	2019
<i>Oppmeldte studenter</i>					
1. klasse	30	29	31	25	29
2. klasse-eksamen	29	25	26	29	30
3. klasse-eksamen	24	27	30	28 ²	27
Master (høst og vår) ¹	118	97	109	115	102
Diplom-eksamen	30	35	38	34	30

Oppmeldte studenter til eksamen.

Trekk fra eksamen er sjelden siden skolen følger studentene så tett og stopper de fra å gå opp hvis de har klare mangler i kurs/progresjon. I 2023 ble en student i 1. klasse stoppet fra å gå opp til eksamen grunnet manglende grunnlag/progresjon. På diplom faller noen studenter fra før de meldes opp til eksamen.

Skolen opplever at en større andel har behov for tilrettelegging gjennom utsatt eksamen grunnet sykdom og/eller nedsatt arbeidskapasitet.

Som nevnt i forrige avsnitt, er det tett oppfølging av studentene underveis i året, og det kan også forklare at skolen har et relativt lavt antall stryk. Studenter som ikke følger vanlig progresjon eller har for store mangler trekkes før eksamen.

	2023	2022	2021	2020	2019
<i>BESTÅTT</i>					
1. klasse	29	29	31	25	29
2. klasse-eksamen	29	25	26	29	28 (93%)
3. klasse-eksamen	24	26	29	28	23 (85%)
master	113	92	108	114	99 (97%)
Diplom-eksamen	25 (84%)	31 (88,5%)	37 (97,4%)	33 (97%)	29 (97%)
<i>IKKE BESTÅTT</i>					
1. klasse					2 (7%)
2. klasse-eksamen					3 (11%)
3. klasse-eksamen		1 (3,7%)	1 (3,5%)		
master	5 (4%)	5 (5%) ³	1 (0,9%)	1 (0,9%)	3 (3%)
Diplom-eksamen	5 (16%)	4 (11,5,6%)	1 (2,6%)	1 (3%)	1 (3%)

Eksamensresultat

I alt 12 studenter fikk sjansen til å supplere ved evaluering av masterkurset. Fem studenter fikk i løpet av 2023 ikke bestått masterkurs.

¹ Inkluderer innkommende utvekslingsstudenter

² En av studentene som tok 3. klasse-eksamen var en gjestestudent fra NTNU.

³ Alle 5 trakk seg tett opp mot eksamen og er derfor registrert med ikke bestått.

På diplom var det i 2023 5 stryk. En av strykkandidatene ble også tatt for fusk og må levere nytt skriftlig materiale før ny vurdering.

Klager på karakterfastsetting og formelle feil

Klage på karakterfastsetting vil automatisk gi en ny vurdering og for studentene er dette en ny mulighet. Det er derfor sjelden det ikke kommer klage på karakterfastsetting etter IKKE BESTÅTT. Skolen ser at en god del studenter har god læring av å stryke og er mer reflektert og oppmerksom på egne styrker og svakheter ved ny eksamen. Dette blir bekreftet av flere av studentene selv.

I 2023 klagde 4 studenter på karakter. BAS mottok ingen klager på formelle feil. Etter ny sensur ble resultatet endret for 2 av 4 studenter.

	2023	2022	2021	2020	2019
<i>Klager på resultat/formelle feil</i> 1. klasse 2. klasse-eksamen 3. klasse-eksamen master Diplom-eksamen	4	1 4	1	1	2 ⁴ 3 1
<i>Endret resultat</i> 1. klasse 2. klasse-eksamen 3. klasse-eksamen master Diplom-eksamen	2 (50%)	1 (25%)		1	3 (100%) 1 (100%)
<i>Uendret resultat</i> 1. klasse 2. klasse-eksamen 3. klasse-eksamen master Diplom-eksamen	2 (50%)	1 (100%) 3 (75%)	1 (100%)		1 (100%)

Klager på eksamen/resultat

⁴ En av kandidatene trakk seg fra ny eksaminering

Erfaringer og tiltak

Ettersom BAS kun har karakterene BESTÅTT/IKKE BESTÅTT kan skolen ikke sammenligne karakter med andre utdanninger. Strykprosenten på 4,5% er noe lavere på BAS enn nasjonalt⁵ For skolen vil resultat kvalitet, som vi omtaler nærmere senere i rapporten, være det som kan utløse eventuelle tiltak.

Fuskesaken på diplom førte blant annet til en gjennomgang av retningslinjer og informasjon. Retningslinjer er oppdatert, rutiner for sjekk er forsterket og informasjon til studentene er styrket, både muntlig og skriftlig.

Kandidatproduksjon

Skolen rapporterte 28 uteksaminerte kandidater ved diplomeksamen våren 2023 (27 kandidater + en etterrapportering fra tidligere år), som er en ytterligere nedgang på knapt 10% fra 2022.

Antall kandidater	2023	2022	2021	2020	2019
Uteksaminert Master i arkitektur	28	31	38	33	30

Uteksaminerte kandidater

Oversikten over uteksaminerte kandidater siste 5 år viser at tallene varierer, men ser vi på de siste 10 årene har tallet variert mellom 19, som laveste og 38 som høyeste kandidattall. Mer og mindre tilfeldige svingninger i permisjon, sykdom og frafall vil alltid finne sted. Som nevnt ser ikke BAS på «forsinket» gjennomføring som et problem dersom det skyldes at kandidaten bruker tiden på relevant praksis eller annet nyttig studentengasjement.

Hovedfunn og vurdering av måloppnåelse

Skolen har høy gjennomføring, høy studieprogresjon og høy kandidatproduksjon. Skolen holder likevel øye med om dette er noe som forandrer seg fra år til år og om det eventuelt må settes inn tiltak.

BAS ser ikke forsinkelser i gjennomføringen som et problem. Opphold i studiet kan bli et konkurransefortrinn når studenten kommer ut i arbeidslivet dersom tiden har vært godt anvendt.

Årets diplomkull på 28 uteksaminerte kandidater er en nedgang fra fjoråret, men godt innenfor normal variasjon de siste 10 årene.

Mer enn gjennomføring på normert tid, ønsker BAS å opprettholde et fortsatt høyt antall uteksaminerte kandidater over tid.

⁵ Ifølge tilstandsrapport for høyere utdanning 2022 lå strykprosent på 5,8 nasjonalt.

3.1.1.3 Resultatkvalitet

Eksterne sensorer sikrer at vi har høy kvalitet på våre studenter. Ved at de eksterne sensorene blir valgt ut fra forskjellige kriterier vil vi også få en tilbakemelding på hvordan kvaliteten er forhold til andre skoler og i forhold til praksisfeltet.

Å styrke resultatkvaliteten er en mangefasett prosess. Det er flere ting som påvirker, blant annet læringsmiljø og inkludering, lærere og deres kompetanse og ikke minst kursene og læringsutbytte. Skolen arbeider kontinuerlig med å forsøke å løfte bunn- og mellomsjiktet. Et eksempel er hvordan skolen jobber med styrking av diplomløpet. Innføring av prøveeksamen i 2022 er et tiltak som har fungert godt. Studentene får øvd på presentasjon samtidig som de får en verdifull ekstern tilbakemelding. For skolen gir dette en tilbakemelding/kvalitetssikring på om studentens prosjekt har det nivå/kvalitet som er forventet.

Etter diplom 2023 ble det bestemt å styrke oppfølgingen av svakere studenter ytterligere gjennom felles veiledermøter og møter mellom diplomkoordinatorer og veiledere vedrørende spesifikke studenter. Disse tiltakene er satt i gang i 2024. Resultatkvalitet sikres også ved at SKU deltar på alle store eksamener/utstillinger. Studenter og lærere har tilgang til alle utstillinger som kan sikre læring mellom studentgrupper og at lærerne er informert om nivå. 3. klasse-eksamen og diplom-eksamen er også åpen for publikum og BAF og kommune inviteres inn til alle offentlige utstillinger.

Resultatkvalitet kan også måles i priser og tildelinger. Skolen har ingen interne prisutdelinger til prosjekter som fremheves grunnet høy kvalitet, men sensorene på Diplom har mulighet for å gi utmerking til prosjekter som viser særdeles høy kvalitet. I 2023 fikk 2 studenter utmerkelse på diplom. Ref. *Priser og utmerkelser* i kap. 3.2.2.

Andel masterkandidater sysselsatt i relevant arbeid etter fullført utdanning

Inflasjon og nedgang i antall byggprosjekter i Norge har påvirket arbeidsmarkedet. Dette kommer i tillegg til at det er større konkurranse om jobber grunnet et mer internasjonalt marked.

Av de som har besvart årets kandidatundersøkelse har 50% av de besvarende⁶ sagt at de er i en arkitektstilling. Av disse har 80% fått jobb innen 6 måneder.

	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Antall uteksaminerte	28	31	38	33	30	33
I relevant arbeid innen 6 måneder	40%	78%	86%	67%	69%	78%

Uteksaminerte og i arbeid

⁶ 37% besvarende

Som et tiltak for å svare på dårlig skår på arbeidsrelevans i siste undersøkelse har SKU blant annet vedtatt å arrangere en forelesningsrekke for å forbedre kunnskapen om oppstart av kontor/det å være nyutdannet arkitekt i arbeidslivet. Det er også bestemt å ta med et spørsmål om opplevd studiekvalitet i læringsmiljøundersøkelsen, og dette spørsmålet vil følges opp etter det

Vi spør kandidatene om relevans og kvalitet i studiet, og kandidatene gir uttrykk for at de er godt fornøyd. Vi ser at det i 2023 er en liten nedgang i hvor fornøyd de er med krav til studiet og tidsbruk, men de gir likevel skår på 3,8 av 5 mulige. Skolebygget er utfordrende men gir mange ulike kvaliteter og rom for utforskende arbeid, innendørs og utendørs. BAS sin pedagogiske innstilling er at vi skal ha et tilgjengelig bygg og stor frihet som skal stimulere og være åpent for utprøvinger og ulike typer arbeid. På spørsmål om det fysiske læringsmiljøet på BAS og hvordan dette har påvirket studiene og prosjektene deres, gir studentene skår på 4,3 av 5 mulige.

Erfaringer og tiltak

I 2023 så vi en drastisk fall i kandidater som oppgav å være i relevant arbeid 6 måneder etter endt utdanning.

Skolen har en sterk kobling til praksis gjennom at vi bruker praktiserende kunstnere og arkitekter. Vi ser likevel at studentene ikke nødvendigvis opplever dette som en tilknytning til arbeidslivet og vil i løpet av 2023 se om vi kan få til ulike presentasjoner av arkitektpraksis for diplom. Dette for å knytte studentene nærmere arbeidslivet og sikre at de får kunnskap om ulike måter å jobbe som arkitekt/ i ulike kontor.

Student i arbeid på salen

Foto: BAS

3.1.1.4 Studentenes oppfatning av studiekvaliteten

Både studiebarometeret og kandidatundersøkelsen gir skolen tilbakemelding på opplevd studiekvalitet. På studiebarometeret ser vi en kraftig nedgang fra 4,8 til 3,5 poeng. Dette er også lavere enn hva gjennomsnittet ligger på nasjonalt.

Resultatet er diskutert administrativt, med studentorganisasjonen og i råd og utvalg. Flere av studentrepresentantene i råd og utvalg kjenner seg ikke igjen i disse tallene og det er derfor bestemt å inkludere et spørsmål om dette i skolens egen læringsmiljøundersøkelse.

Svarene i kandidatundersøkelsen er tilnærmet likt som i fjor på spørsmål om opplevd studiekvalitet og relevans. Svarene ligger på mellom 3,8 og 4,2 av 5 mulige.

Erfaringer og tiltak

Arbeidet som startet opp med fokus på stress og tidspress, både i SKU, lærerråd og LMU videreføres.

BAS vil fortsatt arbeide for å øke svarprosenten på studiebarometeret og kandidatundersøkelsen, da vi tror at høy svarprosent gir et riktigere og bredere bilde av studentenes oppfattelse og meninger.

3.1.1.5 Faglig tidsbruk blant studentene

Arkitektstudentene er de studentene som oppgir å bruke mest tid på studiene sine og for BAS-studentene var oppgitt tidsbruk på studiene i 2023 i overkant av 55 timer i uken, som er høyere enn snittet på de norske arkitekturutdanningene (46,3 timer) og også høyere enn tidsbruk oppgitt for 2022 (vel 52 timer). Vi vet at det er forskjell på tidsbruk fra student til student og det vil være viktig å følge med på om studentene opplever sammenheng mellom krav i studiet og faktisk tidsbruk. Kandidatene har tidligere vært overveiende enig i at kravene til studiet er forenlig med at det er et fulltidsstudium.

Tidsbruk varierer med hvilket studieår studenten er i og hvor i et kursforløp en er. Høy tidsbruk er ikke nødvendigvis effektiv tidsbruk. Vi ser at studenter som ikke har mulighet til å arbeide utover vanlig arbeidsdag produserer resultater som er tilfredsstillende.

Hovedfunn og vurdering av måloppnåelse

BAS har engasjerte og motiverte studenter. Studentene har høye ambisjoner, og legger inn betydelig arbeidsinnsats.

Fra skolens side er det ikke et mål at studentene skal bruke mest mulig tid på studiet. For høy tidsbruk kan indikere at kurs og studieopplegg ikke er riktig lagt opp i forhold til studieplanen. Samlet arbeidsomfang på studiet skal ligge på 1500-1800 timer per år

men med rapportert tidsbruk går arbeidsinnsatsen langt ut over maksimalt timetall (Studietilsynsforskriften § 2-2 (1)). Det er SKU som godkjenner kurs-/timeplaner for hvert semester og er ansvarlig for at arbeidsomfanget skal ligge innen de oppgitte rammene. Skolen ønsker ikke at studentene over tid skal ha en arbeidsbelastning som går ut over det som normalt kan forventes ved et heltidsstudium. Høy tidsbruk kan være et varsel om og tegn på dårlig studieteknikk og manglende evne til struktur og prioritering. Det siste er studentenes eget ansvar, men BAS anbefaler bl.a. kurs i studieteknikk som SAMMEN avholder ved semesterstart.

3.1.1.6 Dokumentasjon og publisering

Skolen har et mål om å styrke dokumentasjonen av skolens arbeider, her under arkivering og innsyn i tidligere studentarbeider. Et initiativ er at registreringer og oppmålinger foretatt under 1.klasse sitt opphold i Solund skal samles og publiseres via Grind (www.grind.no), et nettsted for kunnskap om Vestnorsk kulturlandskap, i regi av Universitetet i Bergen. Under pandemien jobbet en student med å tilrettelegge oppgaver for slik publisering.

BAS har fortsatt ikke fått tilbud om å bli medlem i Cristin. Den norske forskningsdatabasen har i mange år ikke tatt imot flere medlemmer grunnet kapasitetsproblemer. Skolen har registrert seg på «Venteliste for nye medlemsinstitusjoner». I kunnskapsdepartementets finansieringssystem er BAS sammen med de to andre private høyskolene med kunstfaglig profil også holdt utenfor indikatoren for publisering.

- BAS har ikke data på publiseringspoeng per faglig årsverk.

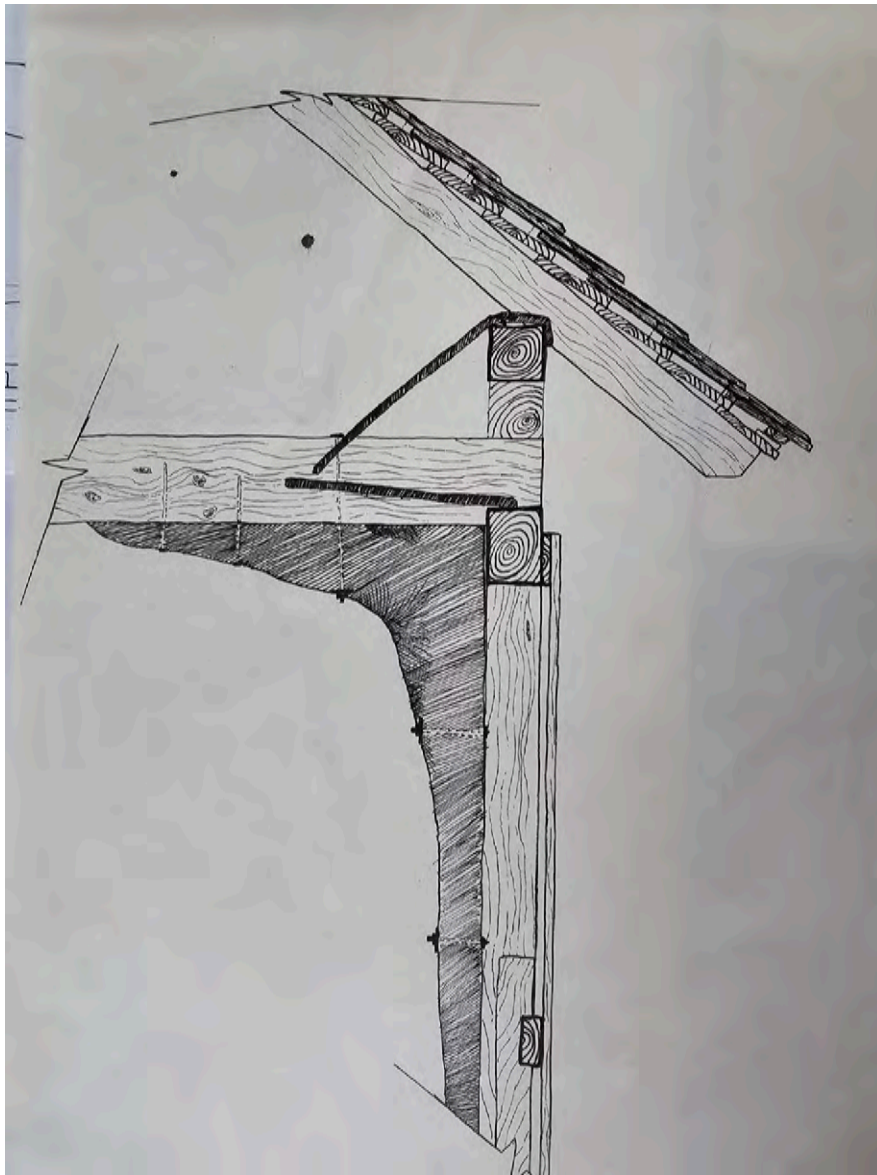
BAS skal dokumentere og synliggjøre det faglige og vitenskapelige arbeidet som utføres på skolen. Selve arbeidene; prosjekter, bygg og utstillinger blir ofte presentert og omtalt med god pressedekning. Rapporter og bøker som produseres som resultat av prosjekter, publiseres på skolens hjemmeside, på linje med diplomprosjekter og dokumentasjon fra kurs.

Fagpersonalet på BAS blir årlig bedt om å rapportere forskning- og utvikling- og kunstnerisk utviklingsarbeid. Uten tilgang til Cristin, skjer rapporteringen som tekstdokumenter der arbeidene fortrinnsvis listes i henhold til en angitt mal.

Erfaringer og tiltak

BAS har som mål å gjøre studentarbeider og kursdokumentasjon tilgjengelig på digitale plattformer. På den nye nettsiden publiseres blant annet diplomprosjekter, kursdokumentasjon og rapporter og publikasjoner fra BAS. Skolen undersøker hvilke kanaler som kan benyttes og følger med på arbeidet og drøftingene rundt Open Access. I første omgang legges mest mulig av prosjekter og publikasjoner ut på

skolens hjemmeside. BAS har tilbud om å publisere studentoppgaver på Universitetet i Bergen sitt nettsted, *Grind*. Inntil skolen får tilgang til Cristin samles fagpersonalets rapporter over publikasjoner og faglig arbeide ut over undervisning, som rene tekstfiler.

Oppmålingstegning naust, Solund

Foto: Inger Måren

3.1.2 Godt læringsmiljø

BAS skal stille undervisningslokaler til disposisjon for sine studenter som er hensiktsmessige og tilpasset undervisningen. Dette innebærer at undervisningslokalene skal inneholde de nødvendige lys-, luft-, sikrings- og sanitær-fasiliteter.

Styret har det overordnede ansvaret for studentenes læringsmiljø. Læringsmiljøutvalget (LMU) ved BAS ble etablert 2006 og rapporterer direkte til styret. I tillegg til LMU, har SKU, lærerrådet samt administrasjon og drift viktige funksjoner i arbeidet med å skape et best mulig helhetlig læringsmiljø for studentene på BAS. Høgskolens arbeid med læringsmiljø oppsummeres årlig i årsrapport for læringsmiljø.

BAS er en liten institusjon og har derfor vedtatt at verneombud skal være en av representantene i LMU. Dette utgjør i praksis en forsterkning av studentenes miljø, siden ansattes arbeidsmiljø er studentenes læringsmiljø. Det er også særlig viktig siden studentene skal delta i utviklingen av skolen og forme sine omgivelser. LMU er forankret i ledelsen ved at rektor deltar på alle møter. I løpet av studieåret vil det være rektor som følger opp og fatter vedtak om tiltak som kan iverksettes raskt. Ved behov for større økonomiske investeringer/prioriteringer av ressurser kan gjennomføring være avhengig av budsjettvedtak og vurdering i forhold til rammekvalitet.

Studentorganisasjonen, SOBAS, får låne møterom og har et lager for organisasjonens materiell på skolen. SOBAS mottar et fast årlig tilskudd til sin drift og kan ta utskrifter og kopiere kostnadsfritt til sin aktivitet.

BAS har siden sommeren 2020 delt studentombud med Universitetet i Bergen (UiB) og Norges Handelshøyskole (NHH).

BAS har godt etablerte rutiner for å håndtere avviksmeldinger. Studentene kan melde fra muntlig eller skriftlig, og velge å varsle anonymt om avvik eller ureglementære forhold gjennom skolens «sei frå»-system ([SEI IFRÅ!](#)). Studentene bruker sjelden «Sei frå», men de er flinke til å melde ting direkte. Skolen har relativt god oversikt over hvilke områder ved læringsmiljøet som oppleves som mest utfordrende for studentene, men sendte i tillegg ut en trivselsundersøkelse i 2022. På bakgrunn av trivselsundersøkelsen, direkte tilbakemeldinger, samt SHoT og Studiebarometeret har BAS gjort tiltak for å øke bevisstheten blant lærere om de utfordringer studenter har når det kommer til mental helse, stress og studiehverdag.

BAS-studentene har tilgang til alle Sammen sine kurs, men vi vet at mange ikke finner tid til å delta på aktivitet utenfor skolen. BAS har derfor organisert kurs i skolens egne lokaler der Sammen har bidratt med kurs om eksamensangst og prestering, NAL-student har hatt inne "psykolog til kaffen", og Psykologistudenter uten grenser, PUG, holdt søvnkurs i 2023.

Erfaringer og tiltak

BAS jobber tett mot studentene. Vi er en liten skole og dette gjør det mulig med tett oppfølging av studenter. Vi har mye individuell tilrettelegging som er tilpasset den enkelte student ved ulike vansker som ADHD, angst, søvnproblem etc. Skolen har et eget mentorprogram, men samarbeider også med NAV om mentor for studenter som har rett på det.

Erfaring fra de som benyttet mentorordningen var positiv og dette tiltaket videreføres. Siste års Studiebarometer gav BAS den dårligste poengsum skolen noen gang har fått og førte også BAS til bunnivå nasjonalt. Det overrasket at siste års innsats med å heve kvaliteten på studentenes læringsmiljø ikke har gitt uttelling og skolen har iverksatt noen tiltak umiddelbart og vil følge opp med flere.

For nærmere detaljer vises det til skolens LMU-rapport.

3.1.3 Internasjonal aktivitet og mobilitet

Et særpreg ved profilen til BAS er at vi henter inn praktiserende arkitekter og kunstnere fra utlandet som lærere. I 2023 har vi hatt fast ansatte på åremål fra Sverige, Tyskland, Storbritannia, Portugal, Sveits og Spania. Dette kan være utfordrende både med tanke på karbonavtrykk og økonomi. Tilreisende lærere blir oppfordret til å finne en balanse mellom fysisk tilstedeværelse og andre undervisningsformer som ikke krever reiser. Å ha en internasjonalt forankret undervisningsstab er viktig for kvaliteten på BAS, de tar med seg impulser utenfra og sørger for et bredere perspektiv på faget. I tillegg er også gjesteforelesninger en viktig bidragsyter til internasjonalisering her hjemme. Det vil alltid være studenter som ikke selv har mulighet til å reise ut som del av studiet. I løpet av året har vi hatt foreleser fra mange ulike land. (USA, Tyskland, Sverige, Sveits, Taiwan, Østerrike, Romania, Belgia og Storbritannia). Ved å øke fokus på beredskap i vår internasjonale aktivitet, håper vi at enda flere vil føle det som et trygt og reelt alternativ å ta et mobilitetsopphold utenlands.

Institusjonsavtaler

I 2023 har BAS ikke inngått nye avtaler, men planlagt hvordan vi ønsker å posisjonere oss i forhold til framtidige avtaler. Gjennom hele 2023 har vi kommunisert med Universität der Knste i Berlin, for om mulig  få  stand en utvekslingsavtale. Dette har på nyåret i 2024 gitt resultater, og en konkret prosess er satt i gang. Det samme gjelder for en arkitektskole i Mendrisio i Sveits, der vi har hatt en plan for hvordan komme i mål med avtale. Begge disse skolen er prestisjefylte skoler som krever en del forarbeid for  få på plass et samarbeid.

Studentmobilitet

Pandemien førte til en kraftig økning i studentmobilitet i 2022. De fleste som reiste ut høsten 22, har også blitt værende i vårterminen 23. Vi har kunnet ta inn tilsvarende mange fra partnerskoler, og det er vi glad for.

I 2023 har antallet innreisende utvekslingsstudenter økt markant fra året før:

2022: totalt 28 søkere, der 26 fikk tilbud om plass. 23 begynte.

2023: totalt 37 søkere, der 34 fikk tilbud om plass. 29 begynte.

Dette henger naturligvis sammen med et også i 2023 rekordhøyt antall utreisende studenter. 14 på våren, og 13 på høsten, total 27 utreisende studenter. Det er en mer enn i 2022 da vi hadde vårt til da høyeste antall utreisende med 26 studenter. Det synes som om effekten av pandemien har vært økt utfordring. Det gledelige er at vi kan ta imot flere innreisende studenter til BAS. Begrensningen på opptaket vårt av utvekslingsstudenter er plasskapasitet.

Vi tilstreber gjensidighet i antall inn- og utreisende, og er tilfreds med 29 inn og 27 ut for 2023. Vi har fortsatt et stykke å gå i forhold til å sende til de samme skolene som vi mottar fra, der er det fortsatt litt ubalanse.

Innreisende studentmobilitet samlet i 2023

Våren 2023 mottok BAS 13 søknader om utveksling inn til BAS. Alle fikk tilbud om plass, men 2 takket nei så vi endte opp med 11 innreisende studenter.

Utvekslingsstudentene kommer fra etablerte partnerskoler i Spania, Tyskland, Belgia, Israel, Finland, Sverige, Canada, Danmark og fra Hong Kong. 8 utvekslingsstudenter fortsatte våren 2023 etter å ha startet høsten 2022. Totalt 19 innreisende utvekslingsstudenter våren 2023 på BAS.

Høsten 2023 mottok BAS totalt 24 søknader om utveksling inn til BAS. Det startet 18 nye utvekslingsstudenter høsten 2023, 3 takket nei, 2 kandidater fikk opptak for våren 2024 og 1 fikk avslag. Utvekslingsstudentene kom fra følgende land: Sverige, Belgia, Frankrike, Slovenia, Tyskland, Finland, Spania, Estland, Sveits og Island. Gledelig var det her at det var første gang vi mottok innreisende studenter fra våre partnerskoler i Tallin og i Reykjavik.

Totalt 37 søkere inn til BAS er en kraftig økning fra 2022 da 28 søkte om utveksling inn til BAS.

Utreisende studentmobilitet

Skolepresentasjoner og info om utveksling ble vår- og høst 2023 gjennomført fysisk på BAS med godt oppmøte og stor aktivitet. Vi hadde et rekordhøyt antall søknader om utveksling ut fra BAS, og de fleste som søkte, gjennomførte hele oppholdet sitt, til forandring fra tidligere år. Den etablerte praksisen med å ha presentasjon av partnerskoler holdt av innreisende og returnerende utvekslingsstudenter har vist seg å ha god effekt. Da får man førstehånds kjennskap til skolen, byen og erfaringene. Samt at man får et ansikt og et navn man kan henvende seg til videre i prosessen ved spørsmål.

	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Antall søkere inn til BAS	37	28	29	32	25	32	30	20	18	15
Antall innreisende studenter	29	26	20	18	19	24	21	18	10	13
Antall utreisende studenter	27	26	6	17	18	16	17	12	6	5

Utveksling/freemovers/hospitant

Opptak til 4. året basert på godskriving og fritak

BAS kan ta opp studenter til 4.året, basert på godskriving og fritak. Søkere fra hele verden kan søke opptak med bakgrunn i en bachelor i arkitektur fra en annen skole. Etter 2 års studier ved BAS kan de avlegge diplomeksamen og få en master i arkitektur. Her har vi hatt stabile søkertall de siste årene, og har stort sett klart å fylle de plassene vi har ledig. I 2023 så vi en kraftig nedgang i tallene. Dette har utvilsomt sammenheng med innføringen av svært høye skolepenger for studenter fra land utenfor EØS. Det var særlig fra land utenfor EU vi merket nedgang i søkermassen.

BAS ga tilbud om opptak til 12 kandidater, av disse var det kun 5 som begynte på studiet høsten 2023. Av disse 5 var det 2 studenter som ble omfattet av høye skolepenger, 2 var norske statsborgere, og 1 fra Sveits. Av de 7 som takket nei var alle fra land utenfor EØS.

Dette er en bekymringsfull utvikling, som vi nok deler med store deler av sektoren. Vi ønsker et mangfold og bred representasjon i studentmassen vår, og innføringen av høye skolepenger fører til at det er en svært ressurssterk gruppe studenter som har anledning til å komme til Norge for å studere. Dette er uheldig, og vi ønsker en mer sammensatt gruppe studenter.

	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Antall søkere	58	73	79	65	79	49	52	50	41	26
Antall studenter tatt opp	5	7	9	8	11	6	7	5	8	11

Opptak til 4. året

Ansatt- og lærermobilitet

Høsten 2023 reiste totalt 9 personer fra BAS på ansattmobilitet til en av våre partnerskoler i Belgia. Dette var både administrativt, teknisk og pedagogisk personell. Det ble en svært utbytterik mobilitet for de ansatte, som ga ny inspirasjon til videre arbeid på egen institusjon, samt fikk styrket samarbeidet vårt med partnerskolen.

Vi ønsker i 2024 å satse på enda mer ansattmobilitet, både for undervisning og opplæring.

Andre Internasjonale samarbeidsprosjekt

Big Wonderful Experiment etablerte kontakt med praksiser og akademikere sentrale i en internasjonal diskurs. Under 2023 samarbeidet BAS blant annet med Tatjana Schneider, Technical University of Braunschweig, Andreas Lang, Central Saint Martin, London; Elke Krasny, Academy of Art Vienna.

Bergen Assembly ligner en kunsttriennale men beskrives bedre som «en plattform for kunst viet til å støtte og utforske kontinuerlig kunstnerisk arbeid. Arbeidet leder fram til et dyptgående prosjekt, som finner sted i Bergen hvert tredje år. Hver treårssyklus ledes av en eller flere convenere, som står fritt til å utforme og organisere prosjektet, slik at hver utgave antar nye ideer og formater» (<https://bergenassembly.no/2025>). BAS er invitert som en av tre convenere for å lede den femte utgaven av BA i 2025. Øvrige to er Adania Shibli, en palestinsks forfatter og forsker i visuell kultur, og Ravi Agarwal, en indisk kunstner, miljøaktivist, skribent og kurator. Samarbeidet gjennom Bergen Assembly er ennå i begynnelsen og kommer til å foregå ut 2025 og gi BAS mulighet til å etablere nye internasjonale samarbeidsprosjekt.

BAS har i 2023 avsluttet Erasmus+ samarbeidsprosjektet «Social and Environmental Impact Academy for Architects (SEIAA)». Dette ble startet i 2020 som et treårig prosjekt, ledet av vår partner i Liechtenstein. Andre deltakere er arkitektskoler i Belgia og i Danmark. Prosjektet sikter mot å samle og publisere praksiseksempler og arrangere felles workshops for å skape erfaringsutveksling mellom institusjonene. I 2023 ble det avholdt en sommerworkshop i København der lærere og studenter fra BAS deltok. Dessuten ble deltagerne invitert med i UIA World architecture congress i København som en forlengelse av nevnte workshop. Under kongressen ble det arrangert en offentlig presentasjon av de fire workshop'ene i et 4-course-discourse arrangement med forelesninger, diskusjoner og utstilling. Det er også laget en publikasjon som oppsummerer arbeidet i prosjektet.

BAS har siden 2020 vært en av flere partnere i et EØS-støttet prosjekt "Empathy in Art" (EMIA) ledet av Slovak University of Technology i Bratislava. Fokus i dette prosjektet har vært å bidra til designe og bygge en flyktningleir utenfor Bratislava. Dette prosjektet ble avsluttet i 2022 men i 2023 ble det arrangert en internasjonal digital konferanse der Cecilie Andersson deltok som invitert taler.

Utdrettet aktivitet

BAS deltar på møter i European Association of Architectural Educations (EAAE), samt innenfor nettverket av nordiske- og baltiske arkitektskoler (NBAA). Dette er en svært viktig arena for å diskutere aktuelle problemstillinger som er felles for arkitektskolene i

Europa og I Norden. Det er rektor som representerer BAS på disse møtene, men på nettverksmøtene for de nordiske og baltiske skolene deltar av og til også internasjonal koordinator. Både rektor og koordinator deltok på samling i Umeå i Sverige, der spørsmål om vurderingsformer og publikasjonsformat for kunstnerisk forskning og tema som de Nordiske og Baltiske nasjonenes rolle i gjenoppbyggingen av Ukraina etter krigen stod på agendaen.

3.1.3.1 Andel utreisende utvekslingsstudenter på Erasmus+

	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016
Totalt registrerte studenter	180	161	164	159	168	156	157	164
Utreisende på Erasmus+	25	21	6	14	12	12	9	8
Andel utreisende på Erasmus+ av totalt antall studenter (%)	13,8	13,0	3,6	8,8	7,1	7,7	5,7	4,9

Erfaringer og vurdering av måloppnåelse

Studiemobilitet er et strategisk viktig verktøy for BAS i forhold til å gi studentene våre et videre perspektiv på andre land, kulturer, tankesett og impulser som påvirker skaping av arkitektur.

Utteksling er i ferd med å bli et alternativ veldig mange av våre studenter vurderer. Vi nærmer oss 20% av den totale studentmassen som faktisk drar ut. Måler vi det i forhold til de som er kvalifisert for å søke utveksling, som er etter fullført 3. år, blir prosenten nærmere 40%. Det betyr igjen at vi kan ta inn tilsvarende mange internasjonal studenter, og de bidrar i stor grad til en internasjonal profil særlig på 4. året på BAS. Skolens 4. og 5. år blir undervist på engelsk. Utvekslingsstudentene er ofte veldig engasjerte og initiativrike studenter som bidrar positivt til studiemiljøet på BAS.

Gjennom Erasmus+ har vi mulighet til å støtte studenter med stipend dersom de tar praksis i Europa. Denne aktiviteten har vært nede siden pandemien, men våren 2023 hadde vi to studenter på praksis i henholdsvis Danmark og Frankrike. Høsten 2023 hadde vi også 3 på praksis i Frankrike, Tyskland og Polen.

Vi promoterer også muligheten for praksis etter uteksaminering. I 2023 var det en av de uteksaminerte som benyttet seg av muligheten til 9 måneders praksis i Danmark med støtte fra Erasmus+. Vi forventer at særlig antall som får støtte etter endt utdanning vil øke kraftig i år, siden arbeidsmarkedet for ferdig utdannede arkitekter er vanskelig for tiden. Vi er glad for at vi også kan støtte våre alumni første året etter endt utdanning.

Opptak til 4.året masternivå har stabile søkertall, men 2023 bød på uventede hindringer ved at regjeringen innførte skolepenger for studenter utenfor EU/EØS. En stor del av søkermassen vår til 4.året har vært nettopp denne gruppen, og i forbindelse med opptaket var vi veldig spent på hvordan det ville slå ut for kandidater som må regne med å betale nesten 300.000,- i skolepenger per år, i tillegg til å kunne vise til livsopphold med midler på nesten 130.000,- Som nevnt over, ble det en drastisk nedgang i søkertall, og veldig lavt antall av de som faktisk fikk tilbud om studieplass som takket ja nettopp fra denne gruppen.

Vi avventer tiltak fra regjeringen som kan bedre vilkårene for å kunne ta imot studenter utenfra EU/EØS. Det som er lansert så langt, vil ikke avhjelpe en så liten institusjon som BAS. De studenten vi tar opp som regulære studenter til 4. året er på lik linje med utvekslingsstudenten en svært viktig bidragsyter til studiemiljøet og utdannelsen vi tilbyr.

3.1.4 Forskning- og utvikling- og kunstnerisk utviklingsarbeid på BAS

BAS ønsker at FOU skal skapes i et samspill mellom praksis, undervisning og forskning. De aller fleste akademisk ansatte ved BAS har en utøvende praksis i tillegg til stillingen på BAS, de fleste som kunstnere og arkitekter, noen som forskere, konsulenter etc. Samspillet mellom en utøvende kunstnerisk praksis og undervisningen er en grunnsten i skolens strategi og ligger også til grunn for arbeidet med forskning og utvikling og kunstnerisk utvikling på BAS.

Arbeidet med FOU på BAS er forankret i Strategiplan for Bergen Arkitektthøgskole 2015-2025 hvor det beskrives hvordan studentenes arbeid inngår i forsknings- og utviklingsarbeid. Dette dokumentet bygger videre på strategiplanen og formulerer en FOU-strategi for BAS.

Lærere på BAS, ansatt i førstestilling, skal som hovedregel fordele sin arbeidstid på:

- Forskningsbasert undervisning og forberedelse til dette; veiledning & sensur
- Forskning og utvikling og kunstnerisk utviklingsarbeid (FOKU)
- Administrasjon og sosial-pedagogisk arbeid

Siden undervisningen er prosjektbasert, er det forutsatt at en stor del av undervisningen er en del av FOU og KU arbeidet. For de fleste ansatte vil «forskningsbasert undervisning og forberedelse til dette; veiledning & sensur» utgjøre hoveddelen av arbeidet. De ansatte har selv ansvar for å knytte sitt eget FOU og KU arbeid til undervisningen. Det er studentene og deres utvikling gjennom fem år på skolen som står sentralt og FOU og KU arbeidet på skolen må knyttes til dette og være med å utvikle fagområdet. De ansatte som allerede har førstestillingskompetanse har ikke tidligere hatt en spesifisert prosentandel av stillingen satt av til FOKU. På tross av dette har det vært gjennomført en rekke forskningsprosjekter, samarbeid og

meritterende FOKU arbeid. Denne strategien presiserer hvordan det settes av spesifisert tid og ressurser til FOKU på BAS.

Bergen Arkitekthøgskole vektlegger at prosess og resultater fra ulike kurs og prosjekter skal dokumenteres og formidles gjennom utstillinger, foredrag, møter, artikler og publikasjoner. Lærere som deltar i FOU-arbeidet møtes til BAS FOU-møter der pågående FOU-arbeid presenteres og diskuteres. Gjennom undervisningen og i samarbeidet som BAS inngår med offentlige eller private aktører går skolen inn i konkrete problemstillinger knyttet til regional, nasjonal og internasjonal utvikling.

I 2018 ble BAS partner i et internasjonalt Erasmus+prosjekt som omhandler praksisbasert forskning, for å utvikle en større bevissthet rundt hvordan vi knytter byggeaktivitet, prosjektering og kunstnerisk virksomhet til forsknings- og utviklingsarbeid.

BAS har i løpet av de siste 6-7 årene vært partner og fått finansiering til tre Erasmus+prosjekt, tre EØS-prosjekt med samarbeidspartnere i hhv Romania og Slovakia, et SIU/Nord-Amerikaprojekt i samarbeid med Ryerson i Toronto og sist et prosjekt under NordForsk. Skolen har dermed fått tilslag på i snitt ett nytt internasjonalt samarbeidsprosjekt pr år.

Vi erfarer at vi er en attraktiv partner i ulike samarbeidsprosjekt med internasjonale aktører. Vi opplever også at vi er etterspurt som ny partner for studentmobilitet, og må vurdere henvendelser grunnet begrensning i kapasitet. Vi prioriterer å jobbe målrettet mot land og skoler som vi ønsker å få avtale med. Her er satsningsområder skoler på det afrikanske kontinentet, samt et ønske om å få avtale med Japan.

BAS kan ikke rapportere vitenskapelig arbeid til Cristin ettersom forskningsdatabasen har hatt stopp i opptak av nye medlemmer siden BAS første gang søkte om tilgang i 2014. Kunnskapsdepartementet har også valgt å holde BAS utenfor finansieringsindikatoren for vitenskapelig publisering.

BAS har ikke Ph.D.-kandidater og hadde i 2023 ingen Horisont 2023-kontrakter.

3.2 Sektormål 2: Bærekraftig samfunnsutvikling, velferd og innovasjon

Målet er at bærekraftsspørsmål skal inngå som en naturlig del av alle faglige diskusjoner... For BAS er det viktig ...å fremme og styrke en mer sosialt forankret bærekraftdiskusjon. (Strategiplan for BAS)

The Big Wonderful Experiment (BWE) som ble startet høstsemesteret 2022, har vært en tematisk overbygning i all undervisning høsten 2022 og våren 2023. **Ikke-utarmende arkitektur** – økonomisk, økologisk og sosialt, var målet med «eksperimentet». BAS ønsket å teste synergieffektene man kan få av bedre kommunikasjon på tvers av årstrinn og kurs og å gi et større bidrag til samfunnsdebatten med et mer omfattende bidrag fra undervisningen. BWE bør og ses som en videreføring av de mål som allerede ligger i BAS strategiplan og viser hvor sterk stilling bærekraftig samfunnsutvikling, velferd og innovasjon har i BAS sin virksomhet.

3.2.1 Forskning ut fra egenart og samspill med utdanningen

En stor del av undervisningen ved BAS knyttes opp mot reelle problemstillinger i samfunnet, der vi er i dialog med reelle aktører. Vi leter etter aktuelle saker der vi kan inngå i allmenne diskusjoner og utgjøre en forskjell i allmennyttige initiativ. Tidvis realiserer vi mindre prosjekter, tidvis leverer vi analyser og stiller ut arbeider som belyser og diskuterer plangrep i tidligfaser der både oppdragsgivere og kommunale aktører ser behov for å utvide horisonten og drøfte mulighetsrommet.

BAS har iverksatt flere ulike initiativ som berører dette de senere årene, fra å bygge en sauna til badepikene i Strandens vel (velferd), lokalt i Sandviken høsten 2018, til å starte opp et fire års prosjekt som med et planperspektiv ser på Bergen og *Den Produktive Byen* (verdiskaping, omstilling). Første fase i dette prosjektet, våren 2018, handlet om 'Spaces for Productive, Reproductive & Active Work', og det fortsatte i 2019 med *Infrastructure Space* og 2020 med *Meeting places*.

Fra høsten 2019 har BAS årlig gjennomført masterkurset *Explorations in Ocean Space*. Kurset har som mål å utforske havrommet og hvordan vi interagerer og påvirker det sett i lys av etiske, sosiale og kulturelle aspekter, så vel som teknologiske fremskritt. Fra det andre Ocean Space-kurset høsten 2020 ble det produsert en publikasjon (avis) av Bergen Kunsthall, til bruk under kunsthallens utstilling «The Ocean» 28.08-31.10.2021. Det tredje Ocean Space kurset ble gjennomført høsten 2021. Det hadde fokus på Norskehavet. Et studentprosjekt fra dette kurset vant senere en pris på Arkitekturtriennalen i Lisboa. Høsten 2022 ble det fjerde Ocean Space kurset gjennomført. Det hadde fokus på «Non-extractive seascapes & indigenous

perspectives». Kurset ble invitert til å delta med en publikasjon i Joar Nangos utstilling i den Nordiske Paviljong på Venezia-biennalen 2023.

I 2021 fikk BAS en bevilgning fra Universell til kompetanseheving, her under for å samle, oppsummere og videreutvikle tidligere UU-prosjekter ved BAS. Også dette arbeidet ble forsinket av pandemien og rakk ikke å bli sluttrapportert i 2022. Universell utforming ligger som en forutsetning for mye av det som utføres ved BAS. Vi ser derfor flere muligheter for å søke ytterligere støtte til prosjekter som faller inn under ordinær faglig aktivitet.

Inntekter fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)

I 2023 hadde BAS inntekter fra tilskudd og overføringer på kroner 657' mot kr 686' i 2022. En liten nedgang fra året før, men likevel høyere enn i 2021 da beløpet var på kr 528'. Oppdrags- og bidragsfinansierte bevilgninger utgjorde ca 2% av samlede driftsinntekter i 2023, som er på nivå med året før. Beløp fremskaffet som BOA-inntekter er relativt små, men gjerne flerårige og skalert for å kunne håndteres av det fagpersonalet BAS har.

BOA-inntektene blir gitt til aktiviteter som faller innenfor skolens profil og prioriterte områder og er gjerne flerårige. Dette gjelder bl.a. tilskudd fra Erasmus+ og EØS, som er prosjektfinansiering til samarbeid internasjonalt. BAS har også i mange år søkt og fått bevilgninger fra Universell. Dette er støtte som baserer seg på og bidrar til etablerte samarbeid og flerårige aktiviteter. I mindre skala, men like fullt i tråd med skolens ønske om samarbeid og kontakt med næringen er tilskudd gitt som støtte til materialer, verktøy og opplæring.

Bidrags- og oppdragsinntekter per faglig årsverk

I DBH registreres kun ansatt personale. BAS sin modell med å engasjere praktiserende og utøvende arkitekter og kunstnere til å undervise innebærer at knapt halvparten av reelt antall fagpersonale fremkommer i DBH. BAS har undervisende rektor og prorektor og regner også disse blant fagpersonalet.

Basert på faste faglige årsverk med førstestillingskompetanse (inkludert åremål) ved skolen, lå andre bidrags- og oppdragsinntekter per faglig årsverk på BAS i 2023 på kr 83', som er litt lavere enn i 2022 da beløpet var kr 89'. For de private institusjonene lå gjennomsnittet på andre bidrags- og oppdragsinntekter i 2022 på kr 164' pr faglig årsverk. Når vi vet at dette inkluderer også de store vitenskapelige høyskolene som BI, MF og VID, kan BAS være tilfreds med det.

BAS har ikke hatt bidragsinntekter fra Forskningsrådet i 2023.

BAS har ikke forskningsinnsats i MNT-fag.

Hovedfunn og vurdering av måloppnåelse

Skolens FOU-strategi er basert på gjeldende strategiplan, og definerer mer spesifikke mål og virkemidler for å styrke skolens FOU-virksomhet. FOU-aktiviteten vurderes fortsatt som tilfredsstillende sett i forhold til institusjonens status, størrelse og ressurser.

Vi er tilfreds med at BAS har god uttelling på søknader som innebærer internasjonalt samarbeid og finansiering fra Erasmus+ og hos Universell. BAS har i snitt fått innvilget et nytt prosjekt hvert år de siste fem-seks årene. Det er tilstrekkelig til å holde en kontinuerlig FoU-aktivitet ved skolen, samtidig som det ikke spiser for mye av undervisningsressursene. Det er i tråd med strategien at mange av de utforskende prosjektene og kursene gjennomføres i samarbeid og samspill med kommuner og andre offentlige eller private aktører.

Bergen Assembly på Bergen Kjøtt

Foto: BAS

3.2.2 Samarbeid, deltakelse, formidling og dokumentasjon

Ved BAS spiller tematikken i masterkursene dagsaktuelle saker som er med på å gjøre studiet relevant ut over studentenes generelle læringsutbytte. Gjennom undervisningen og i samarbeidet som BAS inngår med offentlige eller private aktører går skolen inn i konkrete problemstillinger knyttet til regional, nasjonal og internasjonal utvikling. Vi ser fortsatt stor interesse fra myndigheter og andre eksterne aktører som ønsker å samarbeide med BAS og vi er samtidig aktive med å ta initiativ til samarbeid der vi ser at det gjør studentarbeider mer samfunnsrelevante og er med på å utfordre presisjon, kompleksitet og detaljeringsnivå i studentarbeidet.

Høsten 2022 ble det fjerde Ocean Space kurset gjennomført. Det hadde fokus på «Non-extractive seascapes & indigenous perspectives». Kurset ble invitert til å delta med en publikasjon i Joar Nangos utstilling i den Nordiske Paviljong på Venezia-biennalen 2023.

2. klasse sitt byggeprosjekt våren 2023 er lokalisert på to plasser: et i Sogndal og et på Bolstadøyri, Voss kommune. I Sogndal bygget klassen BORDET en dekket uteplass med ildsted, først og fremst tilegnet ungdommer i området. Prosjektet skjedde i samarbeid med Sogndal kommune som og støttet prosjektet økonomisk. På Bolstadøyri bygget klassen om en gammel brannstasjon til BRISKEN. Prosjektet er en del av dagsturhytteprogrammet til fylkeskommunen, men er gjennomført på oppdrag av grendalaget på Bolstad som og har finansiert ombyggingen.

SEIAA, et Erasmus+ prosjekt koordinert av Universitetet i Liechtenstein, sammen med arkitektskolene i Hasselt og København. Sommeren 2023 gjennomførte studenter og lærere fra alle parter en workshop på Det Kongelige Akademi i København.

Bærekraftig Frokost

BAS er medarrangør av Bærekraftig Frokost, som faller inn under etterutdanning, og videreorientering ut til arkitekter, interiørarkitekter, landskapsarkitekter, ingeniører og planleggere. Frokostmøtene er et samarbeid mellom Bergen kommune, Vestland fylkeskommune, Statsforvalteren i Vestland, Husbanken, Høgskulen på Vestlandet, Universitet i Bergen og Bergen Arkitekthøgskole. Møtene er gratis og åpne for alle. Det ble avholdt 8 bærekraftig frokostmøter i 2023.

Årlige åpne/offentlige utstillinger i regi av BAS

- Diplomutstillingen holdes fysisk på BAS og blir offentlig annonsert. Alle diplomprosjektene er presentert på skolens hjemmeside.
- Eksamensutstillingen til 3. klasse i juni holdes vanligvis ute i byen/ i det området klassen har jobbet og er åpen for publikum. I 2023 ble eksamen holdt i et lokale på Spelhaugen i Fyllingsdalen.
- Juleutstillingen til 1. klasse vises på skolen hvert år fra ca. 20. desember og over nyttår.
- Eksamensutstillingen til 2.klasse ble holdt på BAS våren 2023

- Utstillinger i forbindelse med enkelte 2. og 3. klassekurs og masterkurs vår og høst. Vises som regel offentlig i samarbeid med kommune/lokalsamfunn der feltarbeid og prosjektering er blitt utført
- Utstilling av Sollundkurset. Lokalbefolkningen inviteres til utstillingen.

Skolen vektlegger at prosess og resultater fra ulike kurs og prosjekter skal dokumenteres og formidles gjennom utstillinger, foredrag, møter, artikler og publikasjoner.

BAS som faglig arena

BAS i Sandviken skal være en faglig arena og et forum for studenter, byens arkitekter, myndigheter og offentligheten. Silokjelleren skal oppgraderes til et produksjonssted og visningssted for utstillinger og scenekunst (Strategiplan for BAS 2015-2025)

Bruk av silokjeller/hallen/katedralen

Siloen blir primært brukt som utstillingsareal for studentenes utstillinger, her under blant annet første klasse sin utstilling, masterutstillinger, diplomutstilling og tverrfaglige prosjekter. Lokalet kan lånes ut til eksterne kunstprosjekter på forespørsel. Ulike kunstnerfelleskap har benyttet silokjelleren til produksjon og visning av kunst, musikk, teater. Det er spilt inn flere musikkvideoer i kjelleren. En del av samarbeidsprosjektene mellom BAS og andre aktører i Bergen oppstår som følge av BAS sin «kultursilo». Borealis, Meteor, Pikkse, B-Open, Ny-Musikk og Bergen Assembly er noen av dem som har benyttet og gjerne vil benytte seg av Kultursiloen.

Kunstutstillingen MULTI SPECIES, med bla. konsert ved Stephan Meidell, inntok BAS siloen i deler av september og oktober 2023. Multi Species er en utstilling som bringer sammen ulike kunstformer fra 12 ulike kunstnere, designere og arkitekter, de gjør romlige utforskninger for å finne en ny samhörighet og sameksistens mellom mennesker og det vi omgir oss med, tingene rundt oss, det ikke menneskelige.

Biblioteket

Biblioteket skal styrkes som offentlig rom med utadrettet virksomhet og langåpne dager. Skolens store auditorium skal ha åpne forelesninger og diskusjoner for et bredere publikum. (Strategiplan for BAS 2015-2025)

Biblioteket har som målsetting å arrangere åpne morgen- og kveldsarrangement, drevet av studentassistentene på BAS, og i 2023 gjennomførte bibliotekassistentene 6 slike arrangementer. Biblioteket er åpent for alle og henvendelser besvares fortløpende både fra andre undervisningsinstitusjoner og fra tilfeldig publikum/brukere som måtte komme innom. Vanligvis blir biblioteket brukt som lesesal både av skolens studenter og av studenter utenfra og da gjerne som kildebibliotek innen arkitektur for ungdoms- og videregående skole elever. Vi er glad for å se at utlånet er oppe på normalen igjen etter

koronaårene. Vi får jevnlig tilbakemeldinger på at studentene, våre og andre, liker bibliotekrommet og at de ønsker fysiske bøker.

Åpne forelesninger og andre åpne arrangementer

Det ble arrangert rundt 40 åpne forelesninger på BAS i 2023 mot 63 i 2022, men sistnevnte inkluderer 15 selvpresentasjoner av lærere for diplomstudentene som skal velge veiledere. Tallet på åpne forelesninger har i flere år lagt rundt 30, med toppår i 2017 og 2019. Forelesningene annonseres på hjemmesiden til skolen, på facebook, X og instagram og er gratis og åpne for alle.

I tillegg ble det avholdt 12 andre åpne arrangement på BAS i 2023, blant annet Åpen Dag, rettet mot nye søkere 8.mars, 2.klasse sin eksamensutstilling, Diplomutstillingen URO, og Juleutstillingen 2023. Til sammenligning ble det i 2022 avholdt 9 andre åpne arrangement og i 2021 7 andre åpne arrangement, samme antall som i 2020.

Sosiale media

BAS bruker sosiale media som en informasjonskanal både overfor egne studenter og til omverden. Kanalene overvåkes nøye og BAS har hittil ikke vært utsatt for netthets eller misbruk av disse kanalene. BAS sine offisielle sider på sosiale media søker å speile nyheter og arrangementer som legges ut på skolens webside i best mulig grad.

Priser og utmerkelser

Ledestjerner i D2

Dagens Næringsliv og D2 omtaler hvert år nye ledestjerner under 30 år, som gjennom gode ideer, handlekraft eller lederegenskaper bidrar til å gjøre verden litt bedre. Arkitektene Alvar Elias Ekhougen Larsen og Katarina Kierulf, begge utdannet ved BAS, ble i Dagens Næringsliv omtalt som ledestjerner i 2023, på bakgrunn av deres felles Diplomprosjekt 2022, Raw Earth. Prosjektet prøver ut og etterspør bruken av leire i byggeprosjekter i Norge.

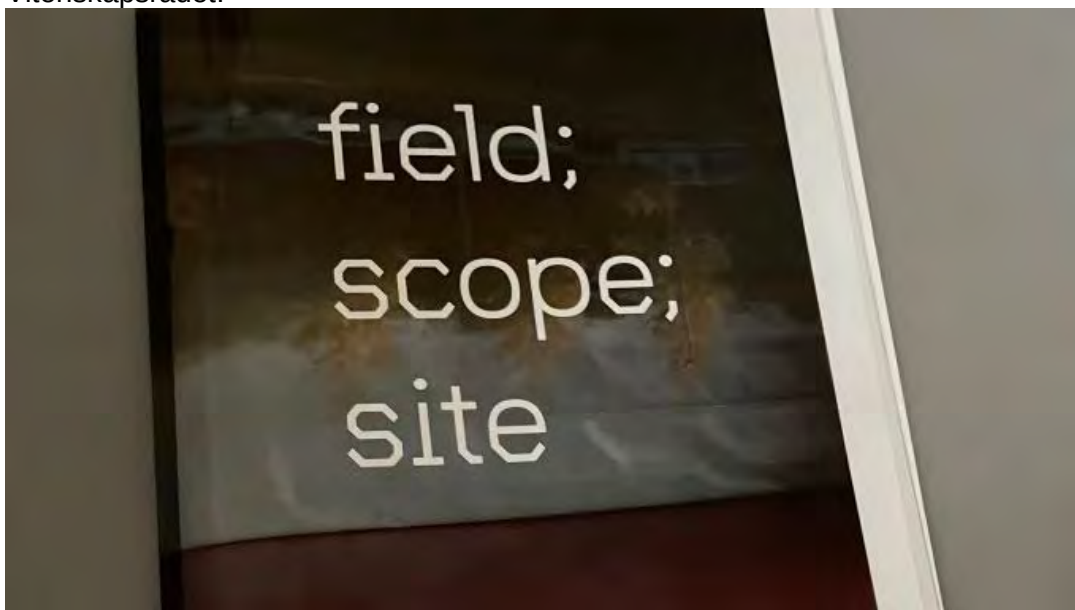
Kritikerstipend fra Fritt Ord

Anders Rubing mottok i 2023 Fritt Ords Kritikerstipend for 2023-2024. Anders Rubing skriver om arkitektur i avisen Bergens Tidende og har også i skoleåret 2022/2023 fulgt BAS tett og skrevet kritisk om sine observasjoner fra undervisning og diskusjoner. Dette har vært et viktig bidrag inn i vår utvikling som utdanningsinstitusjon innenfor arkitektur. Anders Rubing er utdannet med master i arkitektur fra BAS og har tidligere undervist i ulike kurs ved skolen.

Nominasjon, Svensk fotobokpris

Emma Nilsson, rektor på BAS, ble nominert til bokprisen årets svenske fotobok, med boken Field; scope; site, i 2023. Boken er et resultat av det kunstneriske

forskningsprosjektet TELE SCOPE på arkitekturfotografiet, støttet av det svenske Vitenskapsrådet.

Emma Nilssons fotobok, Field; scope; site, utgitt år 2021

Foto: BAS

Vinner av DOGA-merket Nykommer

Våren 2023 mottok BAS diplomprosjektet, Raw Earth, DOGA-merket Nykommer. Diplomprosjektet er et samarbeid mellom Alvar Elias Ekhougen Larsen og Katarina Kierulf med arkitekturveileder fra BAS, Joakim Skajaa og kunstveileder fra BAS Pavlina Lucas.

Alvar Elias Ekhougen Larsen og Katarina Kierulf sitt diplomprosjekt 2022

Foto: BAS

Statsbygg studentpris 2023

Vinnere av Statsbyggs student pris 2022 på BAS ble i 2023 Alvar Elias Ekhougen Larsen og Katarina Kierulf sitt Diplomprosjektet Raw Earth fra 2022.

Habitat Norge stipend 2023

BAS-studentene Nora Forsbak Håskjold og Magnus Aga Gjesdal mottok Habitat Norge-stipend, med diplomprosjektet «Rotlaus: Settlements for refugees»

Utstillinger på Venezia Biennalen

Masterkurset Explorations in Ocean Space var i 2023 bidragsyter til den nordiske paviljongen på Venezia Biennalen etter invitasjon av Joar Nango.

Publikasjoner 2023

Det ble produsert 2 publikasjoner fra BAS i 2023

Nancy Couling er redaktør for boken *Non-Extractive Seascapes – Indigenous perspectives* som ble lansert i 2023, på Venetia Biennalen, utgitt av Bergen Arkitekthøgskole, basert på materiale fra masterkurset «*Non-Extractive Seascapes – Indigenous perspectives*» høsten 2022.

Diplomkatalogen, URO, utgitt 2023, av Bergen Arkitekthøgskole.

Fagpersonalets aktivitet i 2023

Fagpersonalet ved BAS er ansatt eller engasjert på deltidskontrakter. Det er en forutsetning at lærerne skal ha praksis eller faglig forankring i en annen virksomhet enn BAS. De fleste BAS-lærerne bedriver formidlingsarbeid og har en solid praksis som kunstnere eller arkitekter utenom undervisningsjobb ved høyskolen. Lærere på faste/åremålskontrakter kan søke om årlig støtte til konferansedeltakelse, publisering etc. for å heve egen kompetanse. Skolen gjennomfører også mer målrettet satsing på utvalgte grupper av faste lærere for å nå målet om andel fagpersonale med førstestillingskompetanse. Tiltak i den forbindelse kan være at lærer etter avtale får «frigitt» en andel av stillingen sin til kompetansehevende arbeid.

BAS samler inn oversikter over lærernes aktiviteter manuelt og har per medio mars mottatt rapportering fra følgende av våre lærere (Vedlegg):

- Tom Chamberlain, professor DAV
- Vibeke Jensen, professor DAV
- Christof Mayer, professor APP
- Cecilie Andersson, 1.amanuensis APP
- Nancy Couling, 1.amanuensis APP

- Trond Oalann, 1.amanuesis tradisjonelt bygghåndverk
- Eva Kun, 1.amanuensis DAV
- Cristian Stefanescu, amanuensis

Kommentarer til måloppnåelse

BAS er tilfreds med at skolen og det den står for er synlig nasjonalt og internasjonalt slik det viser seg gjennom henvendelser, invitasjoner og referanser til skolen. Fagpersonalet viser god faglig produksjon og lykkes med å skaffe ekstern finansiering til prosjekter og publikasjoner og henter inn priser for sine prosjekter.

Skolen har fortsatt ikke tilgang til Cristin, og har heller ikke utviklet et eget system for å rapportere faglige arbeider ut over den interne malen vi ber fagpersonalet om å rapportere etter.

Byggeprosjekt *Bordet*, Sogndal

Foto: BAS

3.3 Sektormål 3: God tilgang til utdanning, forskning og kompetanse i hele landet

3.3.1 Søknad og opptak

BAS skal holde høyt nivå for opptak til studiet, og årskullene skal komponeres slik at den enkelte søker vurderes på bakgrunn av eget utgangspunkt men også på bakgrunn av hvilket bidrag søkeren kan utgjøre i årskullets samlede kompetanse.

Som et ledd i internasjonaliseringsarbeidet i høyere utdanning, ser BAS det som positivt at skolen får utenlandske studenter og studenter med grunnutdanningen fra en annen institusjon, i inn- og utland, inn på utvekslingsopphold, som gjestestudent eller som regulære studenter i 2. avdeling.

(System for studiekvalitet ved BAS)

Opptaket til BAS er lokalt og går ikke gjennom samordna opptak. Informasjon om opptakskriterier er til enhver tid tilgjengelig på skolens nettside slik at interesserte kan sette seg inn i skolens program og opptaksprosedyrer. Søknad om opptak skjer via søknadsportal i skolens studieadministrative system, Kong Arthur. Skolens interne opptaksrapport beskriver og evaluerer opptaksprosessen. Opptak til 4.år for gjestestudenter, utvekslingsstudenter og søkere med fritak er beskrevet under kap 3.1.3 Internasjonal aktivitet og mobilitet.

Ordinært opptak

Formelt krav til opptak til 1. klasse er generell studiekompetanse eller tilsvarende.

BAS skal ta opp 30 studenter i første klasse. BAS skal holde høyt nivå for opptak til studiet. Skolen er interessert i at studentene har individuelle erfaringer, men motivasjon, interesse og refleksjon er hovedkriterier og skolen skal ta inn de mest interesserte, motiverte og best forberedte/kompetente søkerne. Skolen tilstreber en 50/50 fordeling på kjønn. Ved opptak til 1. klasse skal årskullene komponeres av et mangfold og den enkelte student skal vurderes på bakgrunn av eget utgangspunkt men også på bakgrunn av hvilket bidrag studenten kan utgjøre i årskullets samlede kompetanse. BAS tar ikke inn etter karakterer, men har et eget poenggivningssystem basert på søknad og intervju; interesse, motivasjon, erfaring og refleksjon.

Gjennom mål for opptak og opptakskomiteens grundige arbeid sikres kvaliteten på opptatte studenter. 1. klasse-lærer er med i opptakskomiteen, noe som sikrer en viss oppfølging av de nye studentene, at kvaliteten er god nok og at de opptatte studentene passer til studiet. Opptakskomiteenes innstillinger/tilbakemeldinger og søkerundersøkelser blir behandlet og kvalitetssikret i SKU.

Opptakskomiteen

Opptakskomiteen forholder seg til det mandat og de retningslinjer og prosedyrer som

finnes for komiteen. Opptakskomiteen leser og rangerer søkerne ut fra søknadene, gjennomfører intervjuer og tilbyr studieplass til 30 søkere. Komiteen setter også opp en rangert venteliste. Opptakskomiteen kompromisser ikke på kvalitet og tar kun opp søkere de mener holder et høyt nok nivå.

I 2023 bestod opptakskomiteen av 6 lærerrepresentanter og 6 studentrepresentanter (inkludert vara). En av lærerrepresentanten er leder for komiteen. Studiekonsulent er referent for komiteen og koordinator for opptaket.

Søkere og opptakstill

	2023 (kull 38)	2022 (kull 37)	2021 (kull 36)	2020 (kull 35)	2019 (kull 34)	2018 (kull 33)
Antall søkere til 1. år	253	275	347	303	260	216
Antall opptatte studenter 1. år	30	30	30	30	28	30

Antall søkere til 1. år BAS

Skolen fikk i 2023 en ytterligere liten nedgang i antall søkere fra de 2 foregående årene. Dette er ikke ulikt resultatet for andre utdanningsinstitusjoner. Både universiteter og statlige høyskoler opplevde lavere søkertall i 2023 enn i 2022. BAS er tilbake på nivå med søkertall fra før pandemien og har fortsatt over 8 søker til hver ledige studieplass.

Erfaringer og tiltak

Høye søkertall og motiverte og høyt kvalifiserte søkere gjør at erfaringen med opptak er positiv. Skolen har valgt å ikke bruke midler til markedsføring, men gjennomfører åpen dag før opptaksfrist for å gi søkere et bredere inntrykk av skolen

Høye søkertall gir også stor arbeidsmengde for opptakskomiteen. I 2021 vedtok SKU (studiekvalitetsutvalget), etter forslag fra opptakskomiteen, å utvide opptaksperioden med en måned. Dette for å gi opptakskomiteen bedre tid til vurdering av søknader samt legge intervju etter studentenes eksamener. Selv om dette fungerte godt for komiteen, medførte det også økte kostnader knyttet til opptaket og ytterligere justeringer vil bli gjennomført.

Vi ser en utvikling at flere av søkerne også søker andre arkitektskoler. Dette viser målbevisste og motiverte søkere, selv om dette også kan påvirke opptaket ved at det er en større sjanse for at søkere takker nei til plassen hvis de får opptak ved andre institusjoner. Skolen har venteliste til å fylle ledige plasser, men det er en utfordring at

opptak via SO skjer så sent at det i noen tilfeller påvirker studentens studiestart.

3.3.2 Livslang læring

BAS har jevnt over hatt en søker- og studentmasse med litt høyere gjennomsnittsalder enn de andre skolene. Vektleggingen av erfaring, gjør at mange av søkerne til BAS kommer med både arbeidslivspraksis og annen høyere utdanning.

BAS tilbyr ikke kompetansegivende etterutdanning, men BAS startet høsten 2008 utvikling av et etterutdanningsprogram i Åpen Form. Kurset var rettet mot ferdig utdannete arkitekter og gir ingen formell kompetanse. Piloten ble ledet av nå avdøde professor Svein Hatløy. Målet var å fastholde og videreutvikle skolens faglige grunnlag og pedagogikk. Flere av deltakerne fra dette etterutdanningsprogrammet underviser i dag på BAS.

Skolens åpne forelesninger og de bærekraftige frokostmøtene er aktiviteter som er rettet også mot alumni/ ferdig utdannede studenter i jobb.

Profesjonsrådet for arkitektur og landskapsarkitektur, der BAS var medlem (nå observatør), sammen med Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo (AHO), arkitektutdanningen ved NTNU og landskapsarkitektutdanningen ved NMBU, har hatt etterutdanning som tema på flere av møtene. Særlig NAL og Arkitektbedriftenes landsforening har vært pådrivere i disse diskusjonene.

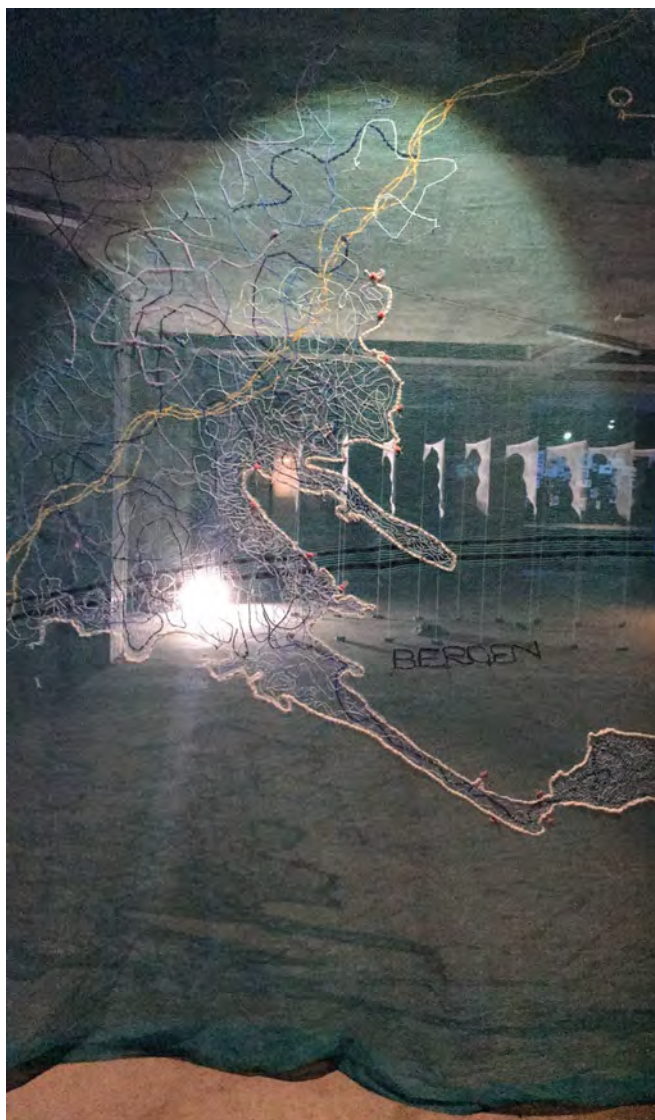
Hovedfunn og vurdering av måloppnåelse

Fortsatt høye søkertall har gjort det mulig for BAS å oppfylle målsettinger om å fylle studieplassene med studenter som til sammen har bred og mangfoldig bakgrunn. Selv om skolen tar skolepenger, holdes disse fortsatt på et slikt nivå at det ikke skal være til økonomisk hinder for noen å studere ved BAS. Med unntak for studenter utenfra EØS, som nå må betale skolepenger som dekker alle kostnader for studieplassen. Studiet er åpent for søkere med ulik bakgrunn og erfaring, også studenter med særlige behov. Skolen legger mye ressurser i å tilrettelegge tilbudet til studenter med spesielle behov, dels på grunn av og dels på tross av at vi er en liten skole. Noen utfordringer drøftes i fellesskap med andre institusjoner. For den enkelte student kan BAS som en liten frittstående institusjon utvise fleksibilitet. Skolen legger stor innsats i å tilrettelegge så langt som mulig med hensyn til fysisk tilgjengelighet, tilpasning ved behov for økt veiledning og tilrettelagt program ved innvilget permisjon/fravær. Skolen legger til rette for at studenter som har behov for en pause i studiet eller ønsker det av faglige grunner, kan søke om et semester med praksis gjennom Erasmusprogrammet.

BAS oppfordrer til at studentene benytter seg av tilbud om praksis i løpet av studietiden. Målsettingen om fleksibel utdanning kan komme i konflikt med myndighetenes mål om gjennomføring på normert tid. Skolens syn på at studenter

velger å gjennomføre praksisopphold i løpet av studietiden er fortsatt at dette overveiende er positivt.

Åpning for at studenter fra andre skoler med kompetanse tilsvarende bachelor i arkitektur kan søke seg inn på studiet i 4. år bidrar til å øke tilgangen på arkitektutdanningen. BAS var bekymret for hvordan regjeringens forslag om obligatoriske skolepenger for internasjonale studenter fra land utenfor EU/EØS ville slå ut. Erfaringen etter det første året tyder på at «ledig» kapasitet blir fylt opp av studenter fra Europa/EØS, mens mange søkere fra land utenfor dette området ikke lenger vil ha råd til å søke.

Masterkurset Explorations in Ocean Space
Foto: BAS

3.4 Effektiv, mangfoldig og solid høyere utdanningssektor og forskningssystem

3.4.1 Liten effektiv institusjon med høy kvalitet

NOKUT-styret behandlet skolens søknad om akkreditering som høyskole på sitt møte 14.februar 2024 og fattet vedtak om å innvilge BAS sin søknad om institusjonsakkreditering som høyskole, når vårt systematiske kvalitetsarbeid er godkjent. NOKUT-styret påpekte enkelte mangler i det systematiske kvalitetsarbeidet, og gav BAS frist frem til sommeren med å levere supplerende dokumentasjon for å rette opp dette. Vedtaket viser at det er mulig å drive en liten privat høyskole med høy kvalitet.

Skolen bidrar til mangfold i sektoren ved at den fanger opp søkere som ikke nødvendigvis hadde kommet inn ved de to statlige arkitektutdanningene, som har andre opptakskrav og en annen pedagogikk. Selv om BAS ikke stiller karakterkrav ved opptak, og har en annen didaktisk tilnærming i undervisningen enn de statlige institusjonene, viser erfaring at kandidatene som uteksamineres fra skolen holder høy kvalitet. Det er ikke noe som tyder på at BAS-kandidatene stiller dårligere i arbeidsmarkedet etter endt utdanning, enn kandidater fra de statlige institusjonene.

Konsekvensene av pandemien med fysisk stengte institusjoner og reiserestriksjoner, tvang frem en rekke tiltak innen digitalisering både hurtigere og mer omfattende enn planlagt. Det ble mye læring underveis. En av lærdommene er at en del møter, og også noe undervisning og veiledning, med fordel kan gjennomføres digitalt. Det sparer deltakerne for reisetid, skolen for penger og miljøet for utslipp. På noen møter og arrangementer har deltagelsen vært større digitalt enn normalt ved fysisk oppmøte. Skolen fikk et ekstra puff til å jobbe mot målene satt i digitaliseringsstrategien for UH-sektoren.

BAS skal føre en personalpolitikk som bidrar til høyt kompetansenivå, godt og robust arbeidsmiljø med like muligheter for begge kjønn.

BAS har en liten og kompetent fast stab som sikrer stabilitet og kontinuitet og skolen har mulighet til å engasjere de beste og mest aktuelle av arkitekter og kunstnere til å undervise på enkeltkurs. Skolens størrelse og dynamiske organisasjon gjør det mulig å snu seg raskt og inngå samarbeid og engasjere attraktive lærere på kort varsel. Noe erfaringene fra de siste årene tydelig har vist.

Studieadministrasjonen på BAS skal lage gode rammer for læring på BAS. Administrasjonen skal være et koordinerende og sammenbindende ledd, og betjene studenter, fagkrefter og eksterne som kontakter skolen. Administrasjonen er administrator i kvalitetsarbeidet og gjør endringer i systemet ved behov.

Skolen jobber kontinuerlig med kvalitetssikring og informasjon overfor studenter, søkere og andre eksterne. Det er blant annet satt inn flere møtepunkter med studentene, det sendes ut ukentlige nyhetsbrev og det er fortsatt et mål få til bedre og tidligere informasjon om kurs.

Biblioteket skal i hovedsak yte faglig service til studenter og lærere ved BAS ved til enhver tid å ha samlinger/bøker og tidsskrifter som understøtter undervisningen og forskningen ved BAS. Være et spesialbibliotek med hovedvekt av litteratur innen de tema BAS som arkitektskole spesifikt underviser i. Biblioteket ved BAS er en viktig ressurs som skal styrkes som faglig og offentlig ressurs for skolens studenter og Vestlandets fagmiljø. Utvidet åpningstid, innføring av temakvelder og ansettelse av studentassistenter har ført til et mer tilgjengelig bibliotek, både for studenter og eksterne. Skolen har lagt til rette for og ønsker at også nyutdannede arkitekter skal kunne bruke biblioteket til temakvelder og forelesninger, og på den måten støtte alumni og livslang læring-perspektivet.

Basert på siste års erfaring og tilbakemeldinger fra bl.a. tidligere års Studiebarometer, har det blitt prioritert å bruke relativt store ressurser for å heve kvaliteten på det fysiske læringsmiljøet. Arbeid for å bedre verkstedsfasiliteter, varme/ventilasjon og akustikk/støy ble videreført i 2023.

BAS planlegger sin virksomhet innen tildelte budsjettammer. Noen større investeringer og vedlikehold er planlagt i året som kommer. Knappe økonomiske rammer har bidratt til at skolen i alle år har klart seg med et minimum av administrative ressurser.

Driftskostnader pr avlagte heltidsekvivalent (60 studiepoeng)

Driftskostnader pr avlagte heltidsekvivalent (60 studiepoeng) beløp seg i 2023 til kr 192' som er en liten nedgang fra året før på 201', etter en trend med økende kostnader de siste 4 årene; 2021 kr 172', 2020 kr 155', 2019 kr 141' og 2018 kr 171'.

- Med en likviditetsgrad på 2,9% har BAS en robust økonomi. Som en liten privat høyskole trenger BAS en buffer mot variasjon i søknadstall og produserte studiepoeng. Uten samme statsstøtte til bygg og infrastruktur som de statlige skolene må BAS ha egenkapital for blant annet å kunne oppgradere det fysiske læringsmiljøet (bygningssmassen).

BAS har opparbeidet seg et økonomisk handlingsrom de siste årene. Både rektor og øvrig fagpersonale har tatt initiativ til og drevet aktiv søking etter faglig samarbeid og skaffet finansiering til prosjekter. Innsatsen har resultert i flere interessante og samfunnsrelevante prosjekter og har blant annet gitt BAS mulighet til å produsere publikasjoner av høy kvalitet. Skolen har også fått gjennomført større tiltak på bygget ved at studentene selv utvikler/bygger skolen gjennom forskjellige kurs. De siste årene har skolen på denne måten fått nytt bibliotek, kantine, verksted, uteområde, et stort areal i silokjelleren, mørkerom, gangbro mellom administrasjonen og mesanin og ny

hovedinngang. Silokjelleren brukes til bl.a. utstillinger og konserter i tillegg til at det er undervisningslokaler. Gangbroen har forenklet adkomst til administrasjonen for rullestolbrukere.

Skolen har i alle år drevet effektivt og med minimale ressurser. Det er ikke mye å gå på for å forbedre og effektivisere driften. Stadig økende krav til registrering, rapportering og dokumentasjon, med samme stab, har fremtvunget effektivisering. Forskjellige digitale hjelpemidler vært utprøvd. Administrasjonen har god erfaring med bruk av QuestBack til innsamling av dokumentasjon, kurspåmeldinger, evalueringer m.m. Bruk av digital signering av dokumenter er også et effektiviseringstiltak.

Grunnet strukturen med lærere som driver egen praksis og engasjeres til undervisning på oppdrag blir nøkkeltall for personalet ved BAS noe misvisende i DBH. Skolen har flere «faste» i betydning regulære lærere som ikke fremkommer i DBH fordi de ikke er i et ansettelsesforhold ved institusjonen, men fakturerer fra eget firma.

Studenter per faglig årsverk

Basert på beregnet antall faglig personale, inkludert engasjerte lærere, ca 15 årsverk i 2023 (*), var forholdstallet studenter per faglig årsverk ved BAS i 2023 ca 12. Snittet for sektoren ligger høyere, men det finnes ikke noen helt sammenlignbare norske institusjoner. AHO er en vitenskapelig statlig høyskole og har selvsagt et høyere antall faglig ansatte. Forholdstallet for arkitekturutdanningen ved AHO, som i 2023 hadde 355 studenter med 37,75 vitenskapelig ansatte var 9,4.

(*) Avhengig av hva som defineres som faglig årsverk vil dette tallet variere. For 2023 baserer BAS seg på et beregnet anslag for faglige årsverk på ca 15. Rektor og prorektor ved BAS er undervisende og regnet som faglig personale. For BAS vil også biblioteksansvarlig, som er utdannet BAS-arkitekt regnes som faglig, mens DBH klassifiserer disse som administrativt personale.

Studiepoeng per faglig årsverk

Beregnete studiepoeng per faglig årsverk (ca 15 medregnet lærere som ikke er i et ansettelsesforhold ved skolen og dermed ikke inngår i beregningsgrunnlaget til DBH) var i 2023 på 460. Dette er en del lavere enn for de siste 5 årene.

Studiepoengproduksjonen varierer fra år til år avhengig av strykprosent og permisjoner m.m. Også tallet på fagpersonale varierer med permisjoner, avgang og tilsetninger. I 2019 ble studiepoengproduksjonen ekstra høy fordi eksamen i 1.klasse ble formalisert.

2023	2022	2021	2020	2019	2018
460	577	568	565	700	534

Studiepoeng per faglig årsverk BAS

BAS ligger fortsatt over snittet for statlig sektor som i 2022 var på knapt 406, men lavere enn gjennomsnittet for private institusjoner som var på 1196 studiepoeng per faglig årsverk.

Andel kvinner i førstestilling

BAS har to ansatte kvinner i faglig toppstilling. De kvinnelige professorene, hvorav den ene er skolens rektor, er ansatt i hhv 100% og 20% stilling. Skolen engasjerer i tillegg kvinnelige professorer til undervisning på enkeltkurs. Høsten 2023 utgjorde andelen fast (åremåls)ansatte kvinner med førstestillingskompetanse ved BAS vel 43% av det fast (åremåls)ansatte fagpersonalet, litt lavere enn høsten 2022 da kvinneandelen var 44 %. Av den faste staben er 83% kvinner. Tallene viser at kvinneandelen i det faglige personalet er relativt stabilt etter å ha økt de siste årene. Styrets anmodning om å jobbe aktivt for å sikre en bedre kjønnsbalanse blant fagpersonalet står ved lag.

Skolen legger til grunn full likestilling mellom kjønnene og jobber for å sikre en god kjønnsbalanse slik styret har bedt om. Lønnsmessig og med hensyn til andre arbeidsvilkår og utviklingsmuligheter er det ikke forskjellsbehandling mellom kjønnene.

Andel midlertidig ansatte i undervisnings- og forskerstilling

BAS har de siste årene jobbet for å oppfylle kravene til fagmiljø angitt i Nokuts forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning (studietilsynsforskriften) og nådde måltallet i 2021. Høsten 2023 var knapt 52% av fagpersonalet ved BAS ansatt i hovedstilling i fast (åremål)stilling. Vel 52% av fagpersonalet ansatt i fast (åremål)stilling hadde førstestillingskompetanse

Pedagogisk utvikling og utdanningsfaglig kompetanse

BAS har et system for å vurdere og heve fagpersonalets pedagogiske og utdanningsfaglige kompetanse. Den første gruppen av lærere ble evaluert rundt årsskiftet 2020/2021.

Skolen har i tillegg utviklet konseptet Didaktisk salong, en forelesningsserie der BAS-lærerne selv presenterer og drøfter tema knyttet til pedagogikk/didaktikk.

Skolen oppfordrer lærere til å delta på EAAE sitt internasjonale opplegg for pedagogisk utvikling.

Fra våren 2020 har BAS hatt et system for premiering av gode undervisere, men ennå har ikke noen lærere søkt eller blitt premiert.

3.4.2 Samarbeid og nettverk

BAS erkjenner at når skolen har valgt å ikke slå seg sammen med noen andre institusjoner blir det enda viktigere å satse på samarbeid som kan gi gode synergieffekter.

BAS har et solid faglig nettverk og deltar i ulike samarbeid både faglig og administrativt. Eksempel på sistnevnte er avtalen om deling av studentombud med Universitetet i Bergen og Norges Handelshøyskole som BAS inngikk i 2020. BAS har på forespørsel ikke fått tilgang til felles digitale tjenester utviklet for UH-sektoren. Etter å ha stått på venteliste i flere år, er CRISTin fortsatt stengt for BAS. Da skolen trengte nytt studieadministrativt system for noen år siden, kunne ikke FS tilby noen tjenester. På beredskapsområdet samarbeider BAS imidlertid godt med flere av de andre UH-institusjonene i byen.

Samarbeidsprosjekt gir skolen mulighet til å delta i aktuelle arkitektoniske diskusjoner og realisere reelle prosjekt, noe som gir et stort læringsutbytte for skolens studenter samtidig som vi tilstreber å tilføre verdifulle innspill i de gitte situasjoner. Vi skal være samfunnsengasjert og profesjonsorientert. Prosjekter vi påtar oss skal ikke ha en kommersiell karakter, men bidra til allmenntilretteleggende formål, og skal inneha en grad av utforskning som skiller prosjektet fra ordinære kommersielle oppdrag for å styrke læringsutbyttet og for å tydeliggjøre at vi ikke tar arbeid fra ferdigutdannede arkitekter.

BAS inngår i en rekke samarbeidsprosjekt med offentlige og private aktører. Skolen deltar i faglige nettverk, både lokalt, nasjonalt og internasjonalt. BAS skal tilrettelegge for samarbeidsprosjekt med eksterne miljøer i forbindelse med utviklingsoppgaver der det belyses arkitektoniske og planmessige spørsmål med særlig fokus på utfordringer innen klimatilpasninger, materialbruk, typologistudier, medvirkningsprosesser og planprogram.

Vurdering av relevans skal ha stor betydning for valg av samarbeidsparter, prosjekter og fokus. Den langsiktige strategien for skolen har som mål å sikre BAS-alternativet gjennom en åpen og aktiv skole som kontinuerlig arbeider med de viktigste samfunnsoppgavene. Etablerte samarbeid blir evaluert og vurdert med hensyn på innsats og utbytte. BAS valgte i 2020 å avslutte forholdet som assosiert medlem i foreningen Oslo Arkitekturtriennale begrunnet blant annet med at vi ønsker å prioritere å bruke ressurser lokalt.

Faglige nettverk

- BAS er medlem av det europeiske nettverket av arkitektskoler, **European Association for Architectural Education**, EAAE/AEEA som jobber mot et mål om å fremme kvaliteten i arkitektutdanningene og arkitektur i Europa. BAS deltar bl.a. på årlige rektormøter og på aktuelle workshops og arbeidsmøter.
- BAS er medlem i nettverket **Nordisk og Baltisk Arkitekturakademi**, NBAA som omfatter de 12 nordiske arkitektskolene og de tre baltiske medlemmene. Nettverket avholder årlige rektormøter og har også arrangert egne samlinger for de internasjonale koordinatorene
- BAS har siden våren 2015 vært medlem av FUS, **Forum for Utdanning i Samfunnsplanlegging** som er en samarbeids- og interesseorganisasjon for universiteter og høyskoler med fagfelt innenfor samfunnsplanlegging, by- og regionplanlegging, fysisk planlegging, og urbanisme. FUS er også medlem av Association of European Schools of planning.
- BAS har fra starten av vært medlem av **profesjonsrådet for arkitektur- og landskapsarkitekturutdanning**, sammen med Arkitekt- og designhøgskolen i Oslo, arkitekturutdanningen ved NTNU og landskapsarkitekturutdanningen ved NMBU. Etter UHRs omorganisering har BAS kun observatørstatus i Nasjonalt fagorgan for arkitektur og landskapsarkitektur.

Samarbeid

Eksempler på flerårige faglige samarbeidsprosjekt som ble videreført i 2023:

- Samarbeid med Sogndal (tidligere Balestrand) kommune om byggeprosjekt/ klimakammer.
- Samarbeid med Bergen kommune om byggeprosjekter klimakammer/klient, samt Byarkitekten i Bergen
- Bærekraftig frokost Bergen. BAS er medarrangør av foredragsserie/ frokostseminar. Frokostmøtene er et samarbeid mellom Bergen kommune, Hordaland fylkeskommune, Fylkesmannens Landbruksavdeling, Husbanken, Høgskolen på Vestlandet og Bergen Arkitektthøgskole.
- Samarbeid med Høgskolen på Vestlandet og Tredriveren om utforsking av tre som byggemateriale.
- Studentene på landskapsplanlegging fra HVL, avdeling Sogndal har de siste årene lagt inn besøk på BAS med forelesning i sitt program.
- Videreføring av samarbeid med Stålforbundet og Treteknisk Institutt om bl.a. undervisning og støtte til utstyr på materialkurs.
- Samarbeid med KMD, fakultet for kunst, musikk og design ved UiB.
- Skolen har i flere år hatt utstillinger i Hordaland Kunstsenter (HKS) sine lokaler og inngikk en avtale om mer formalisert samarbeid med dem i 2018.

- BAS samarbeider med Bergen Arkitektforening, BAF om å arrangere åpne forelesninger på skolen og andre steder i byen.
- BOREALIS har i flere år lagt noe av festivalens program på BAS

Resultater og måloppnåelse for midler til samarbeid, arbeidsdeling, konsentrasjon og sammenslåinger

Ingen midler tildelt.

Resultater og måloppnåelse for eventuelle midler tildelt over kap. 281 post 70

Bas har ikke fått tildelt midler over kap. 281 post 70.

Resultater og måloppnåelse for øvrige midler tildelt i supplerende tilskuddsbrev i 2023

Som resultat av revidert nasjonalbudsjett 2023, mottok BAS en tilleggsbevilgning i tildeling fra Kunnskapsdepartementet på kr 485.000 gitt i supplerende tilskuddsbrev av 22. juni 2023.

Midlene ble gitt for å kompensere private høyskoler for ekstraordinær lønns- og prisjustering i 2023. For BAS sin del dekket det ekstra tilskuddet ganske nøyaktig underskuddet som styret hadde budsjettert med for året og bidro til at resultat endte med et knappest mulig overskudd i stedet for et forventet underskudd.

4 STYRING OG KONTROLL I VIRKSOMHETEN

4.1 Systematisk kontroll av disponering av statstilskuddet

Styret har det øverste ansvaret for at kravene til disponering av statstilskudd og egenbetaling overholdes. I forbindelse med NOKUTs tilsyn med styrets arbeid med internkontroll i 2021 ble styrets ansvar for internkontroll styrket gjennom forbedrede rutiner og noen nye/klarere retningslinjer.

Styret har et strategisk ansvar for å se til at prioriteringer og ressursbruk ligger innenfor mål og aktiviteter definert i skolens planer. Gjennom rektors orientering og økonomisk rapportering, som er faste poster på hvert styremøte, holdes styret orientert og oppdatert om skolens drift, økonomisk status og eventuelle ekstraordinære hendelser.

Styret vedtar overordnet budsjett og virksomhetsmål og rektor prioriterer tiltak i henhold til vedtatte planer. Styret ber om budsjett og planer for større tiltak skolen ønsker å gjennomføre, for å kunne vurdere risiko knyttet til tiltaket.

BAS er en liten og oversiktlig organisasjon, noe som gjenspeiles i organisasjonskartet. Faglig og økonomisk ansvar er delegert etter ansvarsområde og på vilkår angitt i instruks og mandat. Rektor har et overblikk og ansvar for daglig drift.

Delegering av budsjettansvar praktiseres slik at klasselærerne for de tre første årene har ansvar for å planlegge semester og skoleår innenfor gitte rammer. På masternivå får hovedlærere ansvar for å gjennomføre sitt masterkurs innenfor et gitt budsjett. Kursbudsjettene ligger relativt fast fra år til år, men eksterne bevilgninger kan gi mulighet til å hente inn ekstra lærekrefter, holde utstillinger og/eller lage flere og bedre publikasjoner fra kurset. Målet er at skolens budsjett skal gå mest mulig i balanse over tid. BAS har ikke som mål å drive med overskudd, men styret godkjenner normalt ikke et budsjett med underskudd. Med varierende inntekter er det nødvendig med en buffer som kan ta av for svingninger i inntekter og kostnader. Overskudd fra et år tilføres skolens egenkapital slik at selskapet har en buffer til svakere år. Dette gir skolen et handlingsrom til å iverksette større planlagte tiltak og prosjekter enkelte år.

Administrasjonen lager prognoser for statstilskuddet flere år frem i tid beregnet på grunnlag av produserte studiepoeng og uteksaminerte kandidater 2 år tilbake i tid. Med ulike scenarier basert på forventet studiepoengproduksjon og eksterne inntekter, kan forventet inntekt beregnes flere år fremover. BAS er usikker på hvordan endringene i finansieringssystemet vil slå ut for skolen og om det fortsatt vil være mulig å lage gode prognoser for fremtidig statstilskudd.

Ansvar for fakturering, bestilling/innkjøp, attestering og utbetaling er regulert i interne prosedyrer.

Økonomi- og regnskapsansvarlige i administrasjonen gjennomgår årlig virksomheten sammen med revisor med tanke på risikovurdering og internkontroll. Ingen spesielle hendelser som skulle tilsa behov for iverksettelse av særskilte undersøkelser er avdekket.

Skolens regnskap er alltid rent og revisor har aldri gitt merknader til regnskapet.

Rapportering av data til finansieringssystemet

BAS benytter det studieadministrative systemet, Kong Arthur, og alle studentdata som rapporteres til DBH kommer fra dette systemet og kan spores og gjenskapes i ettertid. Registrering av data, kontroll og levering av data til DBH er fordelt på forskjellige personer i studieadministrasjonen: studiekonsulentene registrerer, ansatte i Kong Arthur tar ut rapporter og kontorsjef leverer rapportene etter gjennomgang og kontroll sammen med studiekonsulentene.

Systemansvarlige hos Kong Arthur har direkte kontakt med DBH i forbindelse med utvikling av system og rapporter.

4.2 Systematisk risikovurdering

Risikovurdering knyttet til skolens økonomi gjennomføres i forbindelse med budsjettprosessen. Da vurderes risiko for (bort)fall av inntekter og økte kostnader. For BAS med en stor andel internasjonale lærere bosatt utenlands, vurderes blant annet konsekvenser av økte reisekostnader og mulig tap av innlosjeringsmulighet utenom hotell. Et annet forhold knyttet til personale som også risikovurderes, er tap av personale grunnet sykdom eller andre akutte hendelser. For BAS som en svært liten institusjon, blir konsekvensene relativt store når en ansatt brått faller ut for kortere eller lengre tid og mulige løsninger for ulike scenarier drøftes.

Den omfattende digitaliseringen som for BAS sin del skjedde ganske brått i kjølvannet av pandemien, medførte at studieadministrasjonen måtte utarbeide nye rutiner for å sikre at personvernet blir ivaretatt i ulike sammenhenger. Skolen har bl.a. funnet støtte i Units veiledere og forslag til retningslinjer publisert på deres nettside.

Skolen har utformet forskningsetiske retningslinjer basert på nasjonal forskningsetisk sjekkliste.

Skolen ser arbeidet med HMS, beredskap, internkontroll og personvern i sammenheng. Rutiner og prosedyrer utarbeidet under de ulike systemene overlapper delvis og dekker flere formål.

Prosesser knyttet til strategiske vedtak, ansettelse m.m. er åpne og inkluderende. Studenter og lærere er representert i samtlige av skolens råd, komiteer og utvalg. Komiteer og utvalg har mandat og sammensetning definert i organisasjonsbeskrivelsen som ligger tilgjengelig på skolens offentlige hjemmeside.

Styret, som normalt møtes 4-5 ganger i året holdes orientert om skolens drift og aktiviteter gjennom rektors orientering på hvert styremøte. I tillegg konsulteres de ulike styremedlemmene ved behov på områder de har særlig kompetanse på.

4.3 Sikkerhet og beredskap

Skolens beredskap omfatter følgende elementer:

- **Beredskapsgruppen**, som består av rektor, prorektor og den faste staben av administrasjon og drift.
- **Beredskapsplanverket**; inndelt i administrativ og operativ del og vedlegg. Administrativ del angir når og hvordan planen skal iverksettes og inneholder beskrivelser av roller og prosesser. Den operative delen beskriver mulige scenarier med tilhørende informasjon. Disse scenariene brukes bl.a. som utgangspunkt for regelmessige tabletopøvelser i beredskapsgruppen.
- **Tiltakskort** for scenariene beskrevet i beredskapsplanen. Lagret lett tilgjengelig digitalt og fysisk med essensiell informasjon for den aktuelle situasjonen.

ROS-analyse

Evalueringen som ble gjennomførte etter covid-19 pandemien medførte et behov for å revidere og spisse planverket vårt. Det ble derfor utført en ROS analyse av vårt scenario, der vi definerer mindre alvorlige ulykker på BAS som ikke medfører dødsfall som vår høyeste risiko, likestilt med ulykker på feltopphold i inn- og utland. Denne analysen medførte at vi introduserte 3 nye scenario i vårt planverk: trusler eller forsøk på selvmord, mistanke om utøvd vold eller seksuelle overgrep, samt alvorlig mobbesak.

Revisjon av beredskapsplanverket

Revisjonen av planverket ble fullført i løpet av høsten 2022. Planverket har et tydelig skille mellom administrativ og operativ del. Den administrative delen er overordnet og noe beredskapsgruppen gjennomgår ved starten av hvert studieår for å klargjøre formål, beredskapsprinsipp, når beredskapsplanen trår i kraft med 12 definerte scenario, samt informasjon om hvem som aktiverer beredskapsplanen og hvordan vi organiserer oss.

Den operative delen er varslingslister, samt tiltakskort for hvert enkelt scenario.

Gjennomførte kriseøvelser

BAS gjennomførte 2 øvelser i 2023, en som gikk på dødsfall i utlandet og en på ulykke på skolens uteområde. Det jobbes med å øke bevisstheten rundt sikkerhet og beredskap hele året gjennom diskusjoner og innlegg på administrasjons- og lærermøter.

Læringspunkter fra øvelsene er at vi trenger å bli mer bevisst på de ulike rollen vi har i beredskapsarbeidet, og at vi må sørge for å ha god oversikt over interne og eksterne ressurser vi kan ha behov for trekke inn i en krisesituasjon.

HMS

Bergen Arkitektskole har få ansatte og har verneombud, men ikke arbeidsmiljøutvalg. Skolen har et læringsmiljøutvalg (LMU), som arbeider med studentenes læringsmiljø. Verneombudet er en av ansattrepresentantene i LMU.

Skolen er tilknyttet Salutis bedriftshelsetjeneste og benytter hvert år diverse tjenester fra de. I 2023 i forbindelse med systematisk HMS-arbeid som kartlegginger, til kursing som for eksempel førstehjelpskurs og vaksinerings.

Skolen har avviksmelder på nett, mottar direkte meldinger, men gjennomfører også jevnlig HMS-runder (for leder, verneombud, vaktmester/brannvernansvarlig) som fanger opp eventuelle avvik i bygg og fasiliteter.

Skolen har jevnlig møter og undersøkelser mot studenter for å fange opp eventuelle avvik i psykososialt læringsmiljø. Leder har årlig medarbeidersamtaler. Det er i 2023 videreført opplæring av lærere i forhold til rusproblematikk og mental helse.

Beredskapsarbeid i forhold til internasjonal aktivitet har vært et fokusområdet for BAS i 2023. Vi inngikk en beredskapsavtale med Sjømannskirken for å stå bedre rustet i tilfelle noe skulle skje med studenter eller ansatte i utlandet. I tillegg har vi innført utreiseseminar ved hjelp av studentsamskipnaden, samt innreiseseminar for innkommende internasjonale studenter.

Beredskapsforumet i Bergen der høyere utdanningsinstitusjoner møttes og samarbeidet om beredskap var en verdifull del av skolens beredskapsarbeid i flere år. Våren 2020 ble dessverre beredskapsforumet besluttet nedlagt. Forumet bidro til viktig kompetansebygging for staben på BAS. Vi har fått et godt nettverk av institusjoner og folk vi kan dra veksler på, og vi vet hvem vi kan kontakte på andre institusjoner og av offentlige instanser i tilfelle ulike hendelser. Ikke minst har vi fått kunnskap nok til å øve på egen hånd.

BAS har obligatorisk opplæring i førstehjelp for alle studenter og for nye lærere. Dette er faste tiltak. For studentene holdes kurs i forbindelse med semesterstart. For ansatte, både nye lærere og oppfrisking for andre, ble førstehjelpskurs sist gjennomført 21. og 22. november 2022.

Informasjonssikkerhet

BAS har ikke data-avdeling eller ansatt IT-personale. Drift av nettverk og servere er satt ut til eksterne datafirma. Skolen benytter derfor et forenklet styringssystem for informasjonssikkerhet (SSIS). Systemet sikrer dokumentasjon og oversikt over eksisterende systemer og installasjoner. Systemet angir geografisk lokasjon, brukenheter/ organisatoriske enheter, sentrale informasjonsverdier og en oversikt over tekniske ressurser med plassering, tilgang og driftsinformasjon. Rutiner for

avvikshåndtering, som også er knyttet opp mot skolens beredskapsplan. Siste kartlegging og risikoanalyse ble gjennomført som del av den systematiske gjennomgangen av skolens beredskapsplanverk som startet høsten 2021. Tiltak iverksatt som følge av tidligere risikoanalyse, er først og fremst etablering av beredskaps- og serviceavtale med backup ute av huset for administrasjonens server og nettverk. Enkeltrutiner og deler av systemet som håndteres av eksterne datakonsulenter blir drøftet med disse. Som følge av EU-domstolens innskjerping av regler for overføring av personopplysninger ut av EØS-området, har vi sjekket at skolens leverandører lagrer data i Norge eller innenfor EØS

Fysisk sikring av bygget er alltid et tema og nye dører, låser og terping på låserutiner er videreført siste år.

4.4 Likestilling og mangfold

Styret for BAS vedtok i 2021 Handlingsplan for likestilling og kjønnsbalanse. Handlingsplanen tar utgangspunkt i policydokumentet *Equality and Diversity-Statements on non-discriminatory and non-biased practice and teaching at Bergen School of Architecture*, utarbeidet av en arbeidsgruppe sammensatt av representanter fra studenter og ansatte. Skolen jobber med likestilling og kjønnsbalanse på flere områder, her under studentopptak, ansettelse og i faglige spørsmål, som for eksempel pensumlitteratur. Skolen klarer å opprettholde god kjønnsbalanse i opptak, men har fortsatt en vei å gå ved ansettelse.

Arbeid for universell utforming og tilrettelegging har stor plass i skolens virksomhet. De siste årene har det blitt gjennomført store tiltak for å bedre de fysiske forholdene knyttet til lokalene (tilgjengelighet, skjerming, renhold m.m.) og det er også iverksatt tiltak for å sikre studentenes psykiske helse (opplæring, støttefunksjoner, mentorordning).

Siste årets Big Wonderful Experiment har blant annet bidratt til å revitalisere Rådsmøtet som et felles diskusjonsforum der tema relatert til dette er drøftet. Engasjerte studenter har satt på agendaen spørsmål knyttet til likeverd og diskriminering.

5 VURDERING AV FREMTIDSUTSIKTER

5.1 Omtale av fremtidsutsikter og planer for 2024

Rammebetingelser lokalt, nasjonalt og internasjonalt vil ha vesentlig betydning for organisasjonens mulighet til å nå fastsatte mål og resultater i fremtiden. Dette er særlig aktuelt for en liten institusjon.

Utvalget som ble nedsatt for å gjennomgå og foreslå endringer i universitets- og høyskoleloven, pekte på ti utviklingstrekk som de mener vil prege UH-sektoren i fremtiden:

- endringer i studentpopulasjonen
- læring hele livet
- digitalisering og kunstig intelligens
- åpen forskning
- strammere offentlige finanser
- økende forventninger til universitets- og høyskolesektoren om bidrag til samfunnsutviklingen
- FNs bærekraftsmål og Parisavtalen
- polarisering og mistro til vitenskap
- økende internasjonalisering
- likestilling og mangfold

I det følgende drøftes planer, muligheter og utfordringer knyttet til noen av disse, men også andre konkrete forhold som har hatt og vil få betydning for BAS.

Internasjonalt

FNs bærekraftsmål innebærer blant annet at skolen må vurdere sitt eget klima- og miljøavtrykk. Helt konkret ved blant annet å redusere avfallsmengde og flyreiser. Virkningen av redusert reisevirksomhet har vi fått testet de siste årene. Pandemien avdekket en sårbarhet i skolens modell med mange internasjonale lærere. Selv med lettelse i reiserestriksjonene, var lærdommen at skolen er avhengig av å ha en god base med lokale lærere. Dette samtidig med sterkere behovsprøving av reiser, og bedre reisevalg vil gi miljøgevinst. BAS vil kommende år ha fokus på materialbruk, avfallshåndtering, reisevirksomhet og energibruk.

Vi forventer at tilgangen på dyktige arkitekter og kunstnere som ønsker å undervise ved skolen fortsatt vil være god i årene som kommer. Da BAS utlyste rektorstilling sommeren 2020 og senere på høsten tre faglige deltidsstillinger, fikk vi mange gode søkere til hver stilling og en stor andel av søkerne var utenlandske. Det er i tråd med utvalgets forventning om økt internasjonalisering. Skolen vil fortsatt ansette og engasjere utenlandsk fagpersonale, men vil være mer bevisst på når og hvordan vi bringer de inn på skolen, samtidig som vi vil satse på å bygge opp kompetansen til lokale lærerkrefter.

Nasjonalt

Lovfestingen av krav om institusjonsakkreditering for å kunne søke og motta statstilskudd kunne utgjøre en risiko for BAS. Skolens mål var imidlertid å oppnå institusjonsakkreditering før overgangsperioden utløp. Med NOKUT-styrets vedtak i februar 2024, referert tidligere i rapporten, satser BAS på å være institusjonsakkreditert som høyskole innen utgangen av 2024

Regjeringens arbeid med UH-sektoren de siste årene, der krav til struktur, kvalitet og finansiering har blitt utredet og revidert legger opp til sterkere styring og knappere finansiering av de private institusjonene. Departementet krever at institusjonene effektiviserer, samtidig som økende rapporteringskrav og kontroll legger beslag på en stadig større andel av institusjonens administrative ressurser. BAS er foreløpig avventende og usikker på hvordan det nye finansieringssystemet vil slå ut for skolen.

BAS har et solid faglig program og tilbyr undervisning av høy kvalitet. Skolen har alltid vært utadrettet og mener at gjennom å søke samarbeid som styrker kjernevirksomheten vil institusjonen kunne oppnå tilstrekkelig robusthet uten å slå seg sammen med andre. Samarbeidet med andre høyere undervisningsinstitusjoner lokalt og internasjonalt gir BAS mulighet til å delta i faglig utfordrende utviklingsprosjekter og forskningsaktiviteter.

Den forventede endringen i studentpopulasjonen sammen med regjeringens mål om lære hele livet, kan passe BAS godt. Skolen har alltid hatt en heterogen studentmasse med stort spenn i alder, bakgrunn og erfaring. BAS har gode søkertall til studiet, som omtalt tidligere i rapporten. Med fortsatt gode tall ser vi ikke umiddelbar grunn til bekymring på dette området. Frafall og gjennomføring har vært et tema kunnskapsdepartementet har fokusert på de siste årene. Som nevnt er BAS sin holdning at skolen ikke ser det som negativt at studentene tar permisjon for å jobbe eller gjøre andre faglig relevante aktiviteter. Det er viktigere at studentene faktisk fullfører etter en liten pause, enn at de fullfører på normert tid. Det er et syn som kan sies å finne støtte hos partene i arbeidslivet som har fremmet ønske om at all høyere utdanning skal ha poenggivende praksis. Som vist i kapittel 3.1.1.1 har BAS gode tall for gjennomføring på «normert tid» hvis vi betrakter 1. og 2. avdeling hver for seg. Det gjenstår å se hvor negativt det vil slå ut for statsstøtten at våre studenter går forholdsvis mer ut over normert tid enn gjennomsnitt nasjonalt.

Et av utviklingstrekkene utvalget peker på er strammere offentlige finanser, og det antydes at UH-sektoren kan komme til å trenge flere og mer sammensatte finansieringskilder i fremtiden. Et eksempel på et dramatisk kutt er regjeringens vedtak om å innføre obligatoriske skolepenger for internasjonale studenter fra land utenfor EU/EØS. BAS har allerede sett at færre søkere med internasjonal bachelor fra land utenfor Europa takker ja til studieplass ved skolen. Enn så lenge tyder alt på at disse erstattes av andre internasjonale søkere. Om det ikke fortsetter, vil det på sikt kunne medføre lavere produksjon av studiepoeng og med det redusert statstilskudd. BAS har

imidlertid vist gjennom flere år at skolen er i stand til å hente inn ekstern finansiering ikke minst i faglig funderte samarbeidsprosjekter med aktører både lokalt fra kommune og næringsliv og internasjonalt i EU/EØS-systemet.

Også økende forventninger om bidrag til samfunnsutviklingen fra utdanningsinstitusjonene, kan by på muligheter for BAS. Siden studentenes besvarelser alltid gis rom for å være relevante innen temaområder så vi f.eks. allerede våren 2020 hvordan enkelte diplomoppgaver innlemmet betraktninger rundt effekten av Korona-epidemien i sine utforskinger.

Lokalt

BAS, ved styret, rektor, lærerne og studentene følger med på kommunens planer for Kristiansholm. Skolens lokalisering ved sjøen, med 70 meter dypvannskai og det åpne vannspeilet foran skolen har vært regnet som et aktivum. Etter at skolen fikk presentert utbyggingsplaner som i verste fall ville medføre at BAS blir fullstendig innebygget og mister direkte tilgang til sjøen ble det nedsatt en «aksjonsgruppe» med studenter og lærere som jobbet med området og kom opp med alternative forslag. Gruppen formulerte høringssvar til kommunen. Like før høringsprosessen kom i stand kjøpte OBOS tomten, og det har derfor vært viktig for BAS å innlemme dem i dialogen vi har hatt med kommunen om ivaretagelse av kvaliteter i Sandviken. I forbindelse med høringen var det massiv kritikk mot kommunens forslag fra lokale aktører, naboer og skolen. I dialog med kommunen våren 2020 så vi at flere av våre innsigelser var forstått, og nye skisseprosjekt til nytt høringsforslag har ikke like forringende virkning på BAS sin situasjon. Flere av skolens kurs på ulike klassetrinn har innarbeidet området i sitt opplegg. Kommunen, Obos og nabointeressenter ble invitert inn til diskusjoner rundt studentenes alternative forslag. Det har ikke vært utvikling i planene siste år.

Samarbeidet med byarkitekten er konsolidert gjennom flere ulike prosjekter, og gjennom gjensidige invitasjoner til presentasjoner og faglige diskusjoner. Samarbeidet med Bergen kommune, Høgskolen i Bergen, byggeindustri og aktører innen tremiljø, her under Tredriveren skal videreføres og styrkes. Vi har også inngått intensjonsavtaler om fremtidig samarbeid med Alverland som er et pilotprosjekt for mer miljøvennlige løsninger for gjenbruk av bygg, skånsom innpassing i landskap og nabolagsplanlegging og vi har forankret samarbeidet med Norsk Kystkulturakademi. Hordaland Fylkeskommune har inkludert BAS i sin regionale kulturplan for Hordaland i perioden 2015-2025, og de har vist interesse for å være med i en ny satsing BAS har tatt initiativ til, et prosjekt vi har kalt 'Å vøla eit landskap', der vi sammen med Solund kommune og Fylkeskommunen vil se på planforutsetningene for å kunne ivareta kulturlandskapet som verdigrunnlag på en bedre måte enn i dag.

Interne forhold

Strategi

Holdbar er en av skolens grunnpilarer, og et faglig satsningsområde. I 2022 startet skolen derfor prosjektet «The Big Wonderful Experiment», BWE. Prosjektet handler om ikke-utarmende arkitektur og om samfunnsansvar. Satsingen på BWE kan sees som ett ledd i et strategisk arbeide, med en presisering av skolens rolle som en alternativ arkitektutdanning og en oppdatering av holdbar ut fra de utfordringer som samfunnet står overfor i dag, men også i forhold til arkitektprofesjonen og de nye kunnskaper og kompetanser som kreves om vi ikke lenger skal tilføre så mye mer ny bygningsmasse.

En lignende strategisk satsning har også blitt gjort innen boligarkitektur gjennom et 3-årig samarbeide med to andre nordiske arkitektskoler (Lunds universitet og KADK) på diplomnivå. BAS står som initiativtager og koordinator i prosjektet. Prosjektet sikter mot å utvikle nye og innovative boligstrategier, bostadstypologier og byggemåter, stimulere en didaktisk progresjon gjennom pedagogisk samarbeid og skape et faglig og profesjonelt nettverk for unge arkitekter som kan bidra til omformingen av framtidens bostadsarkitektur

Skolens overordnede strategiplan for perioden 2015-2025 har gitt føringer for virksomheten. Arbeidet med ny strategiplan vil startes opp høsten 2024 og skal inkludere styret, alle ansatte, engasjerte og studentene.

Fagpersonalet

Nokuts rapport etter siste evalueringsbesøk i 2016 ga en del anbefalinger for videre arbeid med studiekvaliteten som er fulgt opp og vil følges opp videre i året som kommer. Her under arbeid med et pedagogisk undervisningsopplegg. Fra 2018 har BAS deltatt i gruppen Education Academy innen EAAE og deres felles europeiske samarbeid om pedagogisk opplæring. Prosjektet kalles *Teaching the teachers*, og flere BAS-lærere har deltatt på ulike samlinger de siste årene, og skolen vil fortsette å tilby dette opplegget til våre lærere. Siden 2020 har skolen også hatt et eget program, *Didaktisk salong*. Dette er foredrag og diskusjoner rundt tema knyttet til pedagogikk og didaktikk.

BAS har med grunnlag i UH-lovens adgang til unntak fra faste ansettelser, benyttet åremål for «fast ansatte» lærere. Det har vært viktig som en liten skole å kunne ha en dynamisk struktur og ha mulighet til å hente inn et mangfold av lærekrefter. Ettersom BAS har et krav om at alle skolens lærere skal være praktiserende, har det ikke vært et problem for de engasjerte lærerne at undervisningsstillinger har vært midlertidige og maks 50%. Med den siste endringen i UH-loven, som blant annet begrenser kunstnerisk åremål til en periode, må BAS tenke nytt rundt organiseringen av fagpersonalet. Våren 2024 vil arbeidet med å kartlegge skolens fagkompetanse og -behov starte opp, ettersom en større andel av åremål/hovedstillinger utløper i løpet av 2025. I tillegg til rent faglige vurderinger, må skolen også vurdere krav til bosted og språk. I den nye UH-loven er høyskolens ansvar for å styrke og videreutvikle norsk

som fagspråk videreført, og regelen om at norsk som hovedregel skal være undervisningsspråk, vil legge føringer for hvem som ansettes.

Læringsmiljø og utdanningskapasitet

Resultatet fra Studiebarometeret er styrende for mange tiltak som iverksettes. Oppgradering og forbedringer av studentenes fysiske læringsmiljø blir prioritert som konsekvens av resultatene fra disse evalueringene/vurderingene og evt. oppfølgende undersøkelser. I 2023 ble det blant annet arbeidet videre med å utbedre lydforhold/akustikk i klasserom og bedre tilgangen til verktøy. Siste års overraskende dårlige resultat på studiebarometeret har initiert videre undersøkelser og tiltak.

BAS tar opp inntil 30 studenter årlig til første år av studiet. Opptak/inntak av utvekslingsstudenter, gjestestudenter/hospitanter og søkere med bachelor fra andre skoler til 4. året tilpasses den kapasitet skolen har for øyeblikket. Det avhenger av bl.a. permisjoner, frafall og utveksling ut fra BAS.

Eiendommen

Bygningsmassen er både en utfordring og et potensiale for skolen. De siste årene har det blitt gjennomført store oppgraderinger og utbedringer for å få tett hus, nye brukslokaler, bedret tilgjengelighet, her under ny heis. Kommende år er (stadig utsatt) utbedring av gammel takteking prioritert. Dette arbeidet ble forsinket av pandemien og følgevirkninger etter den, ved at firma som var avhengig av utenlandsk arbeidskraft, ikke har hatt nok folk.

Det er et mål at BAS som arkitektskole kan utvikle eiendommen slik at den i mindre grad fremstår som en barriere for nærmiljøet og byen. Det er også et mål at skolen skal være et testområde for ulike bærekraftige løsninger. For skolen i seg selv er det et mål å etablere en god møteplass for skolens studenter, lærere og administrasjon. De siste årene har BAS Eiendom sørget for at hallen, bibliotek, lærerrom samt administrasjon er blitt sprinklet, isolert toppetasje og installert varmepumpe. De to siste tiltakene med Enovastøtte. I løpet av 2015-2016 ble silokjelleren oppgradert med ny inngang, toaletter og elektrisk opplegg. I 2017 ble ny heis installert og tilkomst internt på bygget utbedret. I 2019-2020 ble det utført et stort arbeide for å sikre silokamrene mot nedfall av betong. Noen av siloene har utløp over studio der studentene jobber. Disse er nå behørig sikret. I 2021 bygget et masterkurs gangbro mellom administrasjonen og mesaninen. Resepsjonen ble med det fysisk tilgjengelig også for rullestolbrukere. I 2022 og 2023 ble det jobbet med hallen, her under fjerning av brakker, nye reoler og ny hovedinngang. Det er et stort behov for flere og bedre romfasiliteter og det er et ønske og mål å arbeide videre med planer for dette.

InSitugruppen, med lærere og studenter, ledet av rektor, utarbeidet i 2017 en strategisk plan for utvikling av BAS sin bygningsmasse med framtidig utvidelse av plass og reorganisering av funksjoner som skal sikre bedre læringsmiljø for studenter og lærere. Som en forlengelse av denne rapporten bestilte BAS en energioekonomisk vurdering av bygget og en tilstandsrapport av bygget som pekte på fremtidige utbedrings-

vedlikeholdsbehov. I 2020 engasjerte vi Multiconsult til å komme med en betraktning rundt utviklingsmuligheter. I forlengelse av den var planen å opprette en liten intern arbeidsgruppe som skulle ha ansvaret for å følge opp nye bygge- og utbedringsprosjekt på skolen.

Styret startet høsten 2022 et mer grunnleggende og omfattende strategisk arbeid med å vurdere skolens eiendom/bygg og de utfordringer som fins med tanke på vedlikehold og hvordan skolen kan sikre økonomiske forutsetninger for å utvikle eiendommen som del av en utadrettet pedagogisk virksomhet. Dette arbeidet videreføres i 2024, bl.a. med en engasjert prosessleder.

Tetting av sydfasaden

Foto: BAS

Planer for 2024

Kunnskapsdepartementet har for 2024 fastsatt tre overordnede og langsiktige mål for universiteter og høyskoler som mottar statsstøtte:

Mål 1: Høy kvalitet i utdanning og forskning

Mål 2: Bærekraftig samfunnsutvikling, velferd og innovasjon

Mål 3: God tilgang til utdanning, forskning og kompetanse i hele landet

Følgende virksomhetsmål for 2024 underbygger kunnskapsdepartementets overordnede mål og *Strategiplan for BAS 2015-25*, samtidig som de støtter opp under skolens kvalitetsarbeid.

- Styrke pedagogisk utvikling av fagpersonalet, med særskilt vekt på studenters medvirkning og handlingsrom innenfor Open Form og 1:1.
- Styrke BAS som et laboratorium for eksperimentering og innovasjon innen materialer, tradisjonell teknikk og resirkulering.
- Styrke BAS som en kulturell plattform for formidling av arkitektur og andre romslige praktiker av faglig tyngde.
- Styrke BAS bibliotek som faglig og offentlig ressurs.
- Styrke BAS engasjement i lokale, regionale, nasjonale og internasjonale samarbeidsprosjekt.
- Styrke BAS studenter og ansattes involvering i skolen prosesser og stimulere til innspill og medvirkning.
- Styrke BAS bevissthet og handlingsplan for inkludering og mangfold.
- Utvikle en bærekraftig drift og bevissthet omkring de etiske implikasjonene driftsvalgene gir.
- Utarbeide en ny Strategiplan for BAS for perioden 2025-2030.

Strategier og tiltak:

- *Learning-with-Architectural Education*, pedagogisk utviklingsprosjekt gjennom lærerseminariet, didaktisk salong og tilordnet 'critical friends'.
- *Making-with*, laboratorium for materialeksperimentering og fabrikasjon.
- Bergen Assembly 2025:
 - Utvikle skolens rom og undervisningsformat slik at BAS utvider og inkluderer nye former for læring, deltagelse og kreativt skapende.
 - Benytte BA25 for å etablere og utvikle et kontaktnett innen relevante arkitektur- og kunstneriske praktiker og nytenkende utdanningsinstitusjoner, både lokalt, regionalt, nasjonalt og internasjonalt.

Utforske BAS bibliotek som en node i et heterogent assemblage av rom for tekstdeling, skriving og lesing.

- I samarbeide med ROM for kunst og arkitektur utvikle studenter, lærer og øvrige ansattes sin bevissthet om, og kompetanse innenfor inkludering og mangfold.
- Søknad om midler for en ny stilling særskilt ansvarlig for materialhåndtering på BAS.
- Arbeidsgruppe for utvikling av ny strategiplan bestående av representanter fra studentene, lærere, administrasjon, ledelse og styre som utarbeider og leder dialogen med øvrige bidragsyterne.

5.2 Budsjett Bergen Arkitektthøgskole 2024

INNTEKTER

Statstilskudd	21 648 000
Studieavgifter	6 919 046
Andre inntekter	900 000
Sum driftsinntekter	29 467 046

KOSTNADER

Lønnskostnader administrasjon inklusiv rektor og prorektor	4 650 000
Administrasjon og drift	2 671 812
OTP	285 000
Sum adm./drift	7 606 812

Utstillinger, publisering, visning BAS	200 000
Kompetanseheving, komitearbeid, diverse strategisk arbeid	450 000
Sum strategisk arbeid, publisering/visning av BAS	650 000

Lønnskost faglige stillinger inklusiv OTP	11 170 000
Andre kostnader undervisning/fag	2 930 000
Sum undervisning	14 100 000

Husleie	3 088 228
Andre kostnader til drift og vedlikehold hus og verksted	3 310 000
Lønnskostnader drift hus/verksted inklusiv OTP	584 000
Sum hus	6 982 228

Avskrivninger	400 000
Sum kostnader	29 739 040

Renteinntekter	300 000
----------------	---------

RESULTAT	28 006
-----------------	---------------

KOMMENTARER TIL BUDSJETT 2024

INNTEKTER

Statsstøtte BAS 2024 jfr. tildelingsbrev: kr 21.648'.

Inntekt fra ordinær studieavgift basert på i snitt 160 studenter vår og høst 2024. Studieavgift pr semester (prisjustert)

Studieavgift fra studenter utenfra EØS: Antall studenter:

Andre inntekter, her under flerårige eksterne tilskudd (periodisert), NordArk 250', Universell 100' Bergen Assembly 250' og div. salg/sponsing 250'

KOSTNADER

Lønnskostnader adm. (faste), rektor (100%) og prorektor (50%) inkl. AGA og feriepenges, uten OTP. Prisjustert

Andre kostnader kontordrift inkl. økt IT-kost (lisenser og drift) og økt/gjenopptatt møte/nettverkskost etter pandemien.

Annen regulær drift inkl. inventar/utstyr. Leasingkostnader, lisenser. Kurs, kompetanseheving, beredskap, hms.

OTP 7%, obligatorisk tjenestepensjon for faste ansatte.

Utstillinger, publisering og visning av BAS. Delvis ekstern finansiering. Kr. 100' (tildelt tidligere år, men overført) øremerket Universell

Kompetanseheving fagpersonale, strategisk arbeid, komitearbeid. Plan, annonsering, ansettelse nye åremålsstillinger.

Lønnskostnader faglige stillinger (jfr. lønnsbudsjett) inkl. OTP (7%).

Andre kostnader undervisning. Reise/overnatting lærere, materiell og utstyr til undervisning/kurs. Bibliotek tjenester, bøker, tidsskrift.

Kostnader til kursmateriell/utstyr. Forventet fortsatt økte krav om tilpasning for studenter med særlige behov.

Husleie prisjustert, og deretter redusert med kr 500' etter vedtak i styret for BAS Eiendom AS.

Andre kostnader hus og drift inkludert verksted. Planlagt redusert kostnad renhold som følge av bytte av renholdsfirma våren 2024.

Renteinntekter fra bank og fra lån til BAS Eiendom AS

Gir et knapt positivt resultat/overskudd etter ordinær drift på kr 28'.

Dette tilsvarer et budsjett i tilnærmet balanse og forutsetter at alle med budsjettansvar overholder sine rammer.

Underskudd reduserer skolens oppsparte egenkapital/buffer, mens overskudd tilføres skolens egenkapital og skal benyttes til tiltak som bedrer studentenes læringsmiljø.

6 FORELØPIG ÅRSREGNSKAP 2023 MED NOTER OG LEDELSESKOMMENTAR

LEDELSESKOMMENTARER TIL ÅRSREGNSKAP 2023 BERGEN ARKITEKTHØGSKOLE

Institusjonens organisasjonsform

Bergen Arkitektthøgskole (BAS) er en privat høyskole med et akkreditert studietilbud. BAS er organisert som en selvstendig selveiende stiftelse og registrert i Brønnøysundregistrene som Stiftelsen Bergen Arkitektthøgskole. Styret er stiftelsens øverste organ og ansvarlig for skolens drift og ansettelse av rektor. BAS Eiendom AS er et heleid datterselskap av BAS og eier lokalene som skolen leier. BAS eier 100% av aksjekapitalen på 4.500' kroner i BAS Eiendom AS. Leieforholdet er regulert i leiekontrakt mellom BAS og BAS Eiendom AS.

Institusjonens formål

BAS ble opprettet i 1986 som et faglig og pedagogisk alternativ til de to statlige arkitektthøgskolene i Oslo og Trondheim. Institusjonens formål er som en selvstendig internasjonal høyskole å tilby utdanning innen arkitektur og drive uavhengig undervisnings-, forsknings- og formidlingsvirksomhet i relasjon til fagområdet, både internt og i samarbeid med lokale og internasjonale aktører. BAS har hatt eksamensrett for sitt 5-årige profesjonsstudium i arkitektur siden 1990 og fullført grad gir tittelen *Master i arkitektur*.

Bekreftelse på at regnskap er avlagt i samsvar med regnskapsloven m.v.

Regnskapet ved Bergen Arkitektthøgskole er avlagt i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk. Regnskapet er presentert i samsvar med de oppstillingsplaner og særskilte krav til regnskapsopplysninger som Kunnskapsdepartementet har fastsatt. Regnskapet gir et dekkende og rettviseende bilde av høyskolens økonomiske stilling.

Avvik mellom periodisert budsjett og regnskap, omtale av økonomisk drift

Styret for BAS vedtok budsjettet for 2023 med et planlagt underskudd på kr 485'. Endelig årsresultat for 2023 endte med et overskudd på kr 82'. At resultatet endte med positivt fortegn, skyldes et par ekstraordinære inntekter samt at noen kostnader ble lavere enn budsjettet. På inntektssiden dekket departementets ekstraordinære tilskudd på kr 485' for å kompensere høye kostnader akkurat det budsjettete underskuddet. I tillegg fikk BAS renteinntekter på kr 446', som var betydelig høyere enn forventet. Lønnskostnader for faglig ansatte ble høyere enn budsjettet, grunnet at noen ansatte fikk økt stillingsprosent og noen flere ble engasjert enn planlagt. Kostnader til OTP ble også høyere enn budsjettet. Andre driftskostnader ble lavere enn budsjettet. Bl.a. endte andre undervisningskostnader, strømcostnader og årets avskrivninger lavere enn budsjettet i 2023.

BAS må ta del i den digitale omstillingen og vi forventer fortsatt økende driftskostnader knyttet til IKT og infrastruktur. Det er også en tendens at det blir flere studenter som krever tilrettelegging og individuell tilpasning for å kunne gjennomføre studiet. Dette må det tas høyde for i fremtidige budsjett og planer.

Søkningen til studiet har de siste par årene gått litt ned, og søknadstallet er tilbake på nivå før pandemien. I 2023 fikk skolen 253 søkere til 30 plasser i 1.klasse. Det innebærer 8,4 søkere pr plass og er fortsatt svært gode tall. I 2022 var det 275 søkere og i 2021 rekordhøye 347 søker til 30 studieplasser. BAS reklamerer ikke for studiet gjennom betalt annonsering og har ikke et markedsføringsbudsjett, men skolen følger med på søkertallene og vurderer fortløpende behovet for økt innsats i rekruttering av søkere.

Det er et mål at BAS skal drive i økonomisk balanse over tid. Skolen ønsker å sikre en mest mulig forutsigbar og stabil drift av undervisningen. Overskudd i år med høyere inntekter gir skolen en buffer for år med lavere inntekter eller ekstraordinære utgifter.

BAS Eiendom AS er et heleid datterselskap av BAS, og skal ikke drive med overskudd. Husleien skal dekke lånekostnader og andre kostnader som huseier plikter å betale. Det har hittil ikke vært aktuelt å beregne eller fordele indirekte kostnader mellom BAS og BAS Eiendom AS. BAS betaler husleie til BAS Eiendom AS. Årlig husleie for 2023 på kr 3.437' ble kun prisjustert fra 2022.

Det gjenstår fortsatt noen større vedlikeholdsoppgaver knyttet til bygget, blant annet tekking av tak. Administrasjonen ved BAS formidlet til styret for eiendomsselskapet at det har vært en utfordrende høst og vinter med lekkasjer som skyldes ikke tett tak/fasade. BAS Eiendom AS skal prøve å få tatt igjen disse etterslepende kommende år.

Som del av nødvendige tiltak for klima og miljø har BAS som mål bl.a. å redusere mengden flyreiser og avfall. Skolen kildesorterer og har tatt i bruk ordning med bokashi for å håndtere matavfall. Det jobbes med planer for å redusere mengden annet avfall, som tre, metall og stein, som også vil ha en økonomisk effekt.

Vesentlige endringer i resultat og balanseposter i forhold til tidligere år

Ordinært statstilskudd for 2023 på kr 22.715' var som forventet høyere enn i 2022. I hovedsak grunnet et stort diplomkull i 2021, som resulterte i flere uteksaminerte kandidater i 2021 enn 2020. BAS hadde også en liten økning i avlagte studiepoeng fra 2020 til 2021. I tillegg mottok skolen i 2023 supplerende tilskudd fra Kunnskapsdepartementet på kr 485', som kompensasjon for ekstraordinært høy pris- og lønnsøkning. Årets statstilskudd utgjør 77% av skolens totale driftsinntekter, likt som i 2022.

Samlede driftsinntekter for 2023 på kr 30.041' er 2.308' kroner høyere enn i 2022. Størsteparten av økningen, kr 1652', skyldes økningen i statstilskudd, ordinært og ekstraordinært, omtalt over. Resten av differansen skyldes økt inntekt fra skolepenger, først og fremst fra to internasjonale studenter fra land utenfor EØS, som etter fjorårets lovendring, måtte betale fulle skolepenger for å dekke alle kostnader ved studiet.

Samlede driftskostnader på kr 30.399' er kun 412' kroner høyere i 2023 enn året før, og med en reell prisstigning på over 5%, betyr det en faktisk innstramming av samlede kostnader. Lønnskostnadene økte imidlertid med kr 1.391', som er mer enn kun prisstigning skulle tilsi. Det skyldes dels økning i noen faste åremålsstillinger og dels et par midlertidige prosjektengasjement på et Erasmus+ prosjekt. Nedgangen i andre driftskostnader fordeler seg på lavere kostnader til vedlikehold/drift av eiendommen og verksted, etter noen større tiltak året før. Strømkostnadene ble også vel kr 200' lavere enn i 2022.

BAS endte med et knapt overskudd på 82' kroner for 2023, som innebærer et forbedret resultat på over 2 millioner kroner fra året før.

Gjennomførte og planlagte investeringer

I 2023 er verkstedet oppgradert videre med maskiner og utstyr. Videre utbedring av ventilasjon og varme som ble påbegynt i 2021.

I løpet av 2024 må skolen skifte ut gamle lysrør med ledlamper. Enova har bevilget noe støtte til dette arbeidet samt til installering av solcellepanel.

Disponering av overskudd/ underskudd

Årets overskudd på kroner 82' tilføres skolens egenkapital. Egenkapitalen fungerer som buffer for svingninger i inntekter og kostnader samt anvendes til prioriterte tiltak i årene som kommer. BAS vil disponere akkumulerte overskudd til langsiktige tiltak og større investeringer/oppgraderinger av studentenes læringsmiljø. Prioritert er oppgradering av fysisk studiemiljø med infrastruktur og andre langsiktige tiltak som kommer studentene til gode. BAS utbetaler ikke utbytte.

Høgskolens revisor er Bjørgvin Revisjon AS, Solheimsviken, Bergen

Bergen, 15.02.2024

Rektor
Emma Nilsson

Prinsippnote

Generelle regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er utarbeidet etter regnskapslovens bestemmelser, men er presentert i samsvar med Kunnskapsdepartementets rapporteringskrav.

Anvendte regnskapsprinsipper

Inntekter

Inntekter som forutsetter en motytelse er resultatført i den perioden rettigheten til inntekten er opptjent. Slike inntekter måles til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntekter fra salg av tjenester anses som opptjent på det tidspunktet krav om vederlag oppstår.

Kostnader

Kostnader som vedrører transaksjonsbaserte inntekter er sammenstilt med de tilsvarende inntekter og kostnadsført i samme periode. Prosjekter innen oppdragsvirksomhet er behandlet etter metoden løpende avregning uten fortjeneste. Fullføringsgraden er målt som forholdet mellom påløpte kostnader og totalt estimerte kontraktskostnader.

Tap

Det er ikke foretatt en generell vurdering knyttet til latente tap i aktive oppdragsprosjekter. Eventuelle tap konstateres først ved avslutning av prosjektet og er som hovedregel kostnadsført når en eventuell underdekning i prosjektet er endelig konstatert. For aktive prosjekter hvor det er konstatert sannsynlig tap, er det avsatt for latente tap.

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld. Fordringer er klassifisert som omløpsmidler hvis de skal tilbakebetales i løpet av ett år etter utbetalingstidspunktet. Omløpsmidler er vurdert til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Immaterielle eiendeler

Ekstern innkjøpte immaterielle eiendeler er vurdert til anskaffelseskost og avskrives over driftsmidlets forventede levetid, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående.

Aksjer og andre finansielle eiendeler

Aksjer og andre finansielle eiendeler er vurdert til markedsverdi.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler er vurdert til anskaffelseskost og avskrives over driftsmidlets forventede levetid, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående.

Varebeholdninger

Lager av innkjøpte varer er verdsatt til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Egentilvirkede ferdigvarer og varer under tilvirkning er vurdert til full tilvirkningskost. Det er foretatt nedskrivning for påregnelig ukurans.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap er gjort på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene. I tillegg er det for kundefordringer gjort en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

Internhandel

Alle vesentlige interne transaksjoner og mellomværender innen virksomheten er eliminert i regnskapet.

Pensjoner og pensjonsforpliktelser

Institusjonen har en pensjonsordning som gir de ansatte rett til avtalte pensjonsytelser.

Kontantstrøm

Kontantstrømanalysen er satt opp etter indirekte metode.

Kontoplan

Kontoplanen er satt opp etter NS 4102.

Virksomhetens navn: Bergen Arkitektøgskole

Org.nr: 977155061

Resultatregnskap

Beløp i 1000 kroner

	Note	31.12.2023	31.12.2022	DBH-referanse
Driftsinntekter				
Offentlige tilskudd	1	23 200	21 548	RE.011
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1	657	686	RE.011A
Salgsinntekter	1	6 068	5 431	RE.012
Andre driftsinntekter	1	117	68	RE.013
Sum driftsinntekter		30 041	27 733	RE.1
Driftskostnader				
Varekostnad ¹⁾		0	0	RE.021
Lønnskostnader	2	18 195	16 804	RE.022
Avskrivninger	7,8	368	473	RE.023
Nedskrivninger	7,8	0	0	RE.024
Andre driftskostnader	3	11 836	12 710	RE.025
Sum driftskostnader		30 399	29 987	RE.2
Driftsresultat		-358	-2 254	RE.3
Finansinntekter og -kostnader				
Finansinntekter	4	447	138	RE.041
Finanskostnader	4	7	6	RE.042
Resultat av finansposter		440	132	RE.4
Resultat før skattekostnad		82	-2 123	RE.5
Skattekostnad ¹⁾		0	0	RE.061
Årsresultat		82	-2 123	RE.6
Disponeringer og overføringer av årsresultat				
Til/fra annen egenkapital	12	82	-2 123	RE.071
Konsernbidrag ¹⁾		0	0	RE.072
Andre disponeringer ¹⁾		0	0	RE.073
Sum disponeringer		82	-2 123	RE.7

1) Vesentlige poster skal spesifiseres i egne noter.

Virksomhetens navn: Bergen Arkitektthøgskole

Balanse - eiendeler

Beløp i 1000 kroner

EIENDELER	Note	31.12.2023	31.12.2022	DBH-referanse
A. Anleggsmidler				
I. Immaterielle eiendeler				
Rettigheter, konsesjoner m.v.	7	34	68	AI.01
Utsatt skattefordel ¹⁾		0	0	AI.02
Goodwill ¹⁾		0	0	AI.03
Sum immaterielle eiendeler		34	68	AI.1
II. Varige driftsmidler				
Tomter	8	0	0	AII.01
Bygninger og annen fast eiendom	8	0	0	AII.02
Maskiner og anlegg	8	408	547	AII.03
Driftsløsøre, verktøy og lignende	8	0	0	AII.04
Anlegg under utførelse	8	0	0	AII.05
Sum varige driftsmidler		408	547	AII.1
III. Finansielle anleggsmidler				
Investeringer i datterselskap ¹⁾		4 500	4 500	AIII.01
Investeringer i annet foretak i samme konsern ¹⁾		0	0	AIII.02
Lån til foretak i samme konsern	6	1 267	1 387	AIII.03
Investeringer i tilknyttet selskap ¹⁾		0	0	AIII.04
Lån til tilknyttet selskap og felles kontrollert virksomhet	6	0	0	AIII.05
Investeringer i aksjer og andeler ¹⁾		0	0	AIII.06
Obligasjoner ¹⁾		0	0	AIII.07
Andre fordringer ¹⁾		7	7	AIII.08
Sum finansielle anleggsmidler		5 774	5 894	AIII.1
B. Omløpsmidler				
I. Varer				
Varebeholdninger ¹⁾		0	0	BI.01
Sum varer		0	0	BI.1
II. Fordringer				
Kundefordringer	9	97	210	BII.01
Andre fordringer	6, 9	663	480	BII.02
Krav på innbetaling av selskapskapital ¹⁾		0	0	BII.03
Sum fordringer		760	690	BII.1
III Investeringer				
Aksjer og andeler i foretak i samme konsern ¹⁾		0	0	BIII.01
Markedsbaserte aksjer ¹⁾		0	0	BIII.02
Markedsbaserte obligasjoner ¹⁾		0	0	BIII.04
Andre finansielle instrumenter ¹⁾		0	0	BIII.03
Sum investeringer		0	0	BIII.1
IV Bankinnskudd, kontanter og lignende				
Bankinnskudd		12 631	11 411	BIV.01
Kontanter og kontantekvivalenter		54	39	BIV.02
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende		12 685	11 449	BIV.1
SUM EIENDELER		19 660	18 648	BV.1

1) Vesentlige poster skal spesifiseres i egne noter

Balanse - gjeld og egenkapital

Beløp i 1000 kroner

EGENKAPITAL OG GJELD	Note	31.12.2023	31.12.2022	DBH-referanse
C. Egenkapital				
I. Innskutt egenkapital				
Selskapskapital	12	50	50	CI.01
Overkurs	12	0	0	CI.02
Annen innskutt egenkapital	12	0	0	CI.03
Sum innskutt egenkapital		50	50	CI.1
II. Opptjent egenkapital				
Bundet egenkapital	12	0	0	CII.01A
Annen opptjent egenkapital	12	14 957	14 875	CII.02A
Sum opptjent egenkapital		14 957	14 875	CII.1
Sum egenkapital		15 007	14 925	CIII.1
D. Gjeld				
I. Avsetning for forpliktelser				
Pensjonsforpliktelser ¹⁾		0	0	DI.01
Statstilskudd - investeringsformål ¹⁾		0	0	DI.02
Andre investeringstilskudd ¹⁾		0	0	DI.03
Utsatt skatt ¹⁾		0	0	DI.04
Andre avsetninger for forpliktelser ¹⁾		0	0	DI.05
Sum avsetning for forpliktelser		0	0	DI.1
II. Annen langsiktig gjeld				
Konvertible lån ¹⁾		0	0	DII.01
Obligasjonslån ¹⁾		0	0	DII.02
Gjeld til kredittinstitusjoner	10	0	0	DII.03
Øvrig langsiktig gjeld	6, 10	0	0	DII.04
Sum annen langsiktig gjeld		0	0	DII.1
III. Kortsiktig gjeld				
Konvertible lån ¹⁾		0	0	DIII.01
Gjeld til kredittinstitusjoner	10	0	0	DIII.02
Leverandørgjeld		1 065	529	DIII.03
Betalbar skatt ¹⁾		0	0	DIII.04
Skyldig offentlige avgifter		1 048	999	DIII.05
Annen kortsiktig gjeld	6, 11	2 541	2 196	DIII.06
Sum kortsiktig gjeld		4 654	3 723	DIII.1
Sum gjeld		4 654	3 723	DIV.1
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		19 660	18 648	DV.1

1) Vesentlige poster skal spesifiseres i egne noter

Kontantstrømoppstilling (indirekte modell)

Beløp i 1000 kroner

	Note	31.12.2023	31.12.2022	DBH-referanse
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter				
Resultat før skattekostnad		82	-2 123	KS.1
Periodens betalte skatt		0	0	KS.2
Tap/gevinst ved salg av anleggsmidler		0	0	KS.3
Ordinære avskrivninger		368	473	KS.4
Nedskrivninger av anleggsmidler		0	0	KS.5
Periodisert inntektsføring av tilskudd		-23 200	-21 447	KS.6
Endring i varelager		0	0	KS.7
Endring i kundefordringer		114	113	KS.8
Endring i leverandørgjeld		536	-166	KS.9
Endring i pensjonsforpliktelse		0	0	KS.10
Endring i andre avsetninger		0	0	KS.11
Endring i andre tidsavgrensningsposter		211	77	KS.12
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		-21 888	-23 072	KS.OP
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter				
Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler		0	0	KS.13
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler		-195	-165	KS.14
Innbetalinger ved salg av aksjer og andeler i andre foretak		0	0	KS.15
Utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler i andre foretak		0	0	KS.16
Utbetalinger ved kjøp av andre investeringer		0	0	KS.17
Innbetalinger ved salg av andre investeringer		0	0	KS.18
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		-195	-165	KS.INV
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter				
Innbetalinger av statstilskudd, husbank- og andre tilskudd		0	0	KS.19
Utbetalinger av statstilskudd, husbank- og andre tilskudd		23 200	21 447	KS.20
Innbetalinger ved opptak av ny langsiktig gjeld		0	0	KS.21
Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld		0	0	KS.22
Innbetalinger ved opptak av ny kortsiktig gjeld		0	0	KS.23
Utbetalinger ved nedbetaling av kortsiktig gjeld		0	0	KS.24
Netto endring i kassekreditt		0	0	KS.25
Innbetalinger av egenkapital		0	0	KS.26
Tilbakebetalinger av egenkapital		0	0	KS.27
Utbetalinger av utbytte		0	0	KS.29
Innbetalinger av aksjonærbidrag		0	0	KS.30
Innbetalinger av konsernbidrag		0	0	KS.31
Utbetalinger av konsernbidrag		0	0	KS.32
Andre innbetalinger ved finansieringsaktiviteter		119	123	KS.33
Andre utbetalinger ved finansieringsaktiviteter		0	0	KS.34
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		23 319	21 570	KS.FIN
Effekt av valutakursendringer på kontanter og kontantekvivalenter		0	0	KS.35A
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter		1 235	-1 667	KS.35
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse		11 449	13 117	KS.36
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt		12 685	11 449	KS.BEH

Kontantstrømpstilling direkte modell)

Beløp i 1000 kroner

	Note	31.12.2023	31.12.2022	DBH-referanse
Kontantstrømmer fra driftsaktiviteter				
Innbetalinger				
innbetalinger av tilskudd fra fagdepartementet		0	0	DKS.1
innbetalinger av tilskudd fra andre departementet		0	0	DKS.2
innbetalinger fra salg av varer og tjenester		0	0	DKS.3
innbetalinger avgifter, gebyrer og lisenser		0	0	DKS.4
innbetalinger av tilskudd og overføringer		0	0	DKS.5
innbetalinger av refusjoner		0	0	DKS.6
innbetaling av utbytte		0	0	DKS.6A
andre innbetalinger		0	0	DKS.7
Sum innbetalinger		0	0	DKS.INN
Utbetalinger				
utbetalinger av lønn og sosiale kostnader		0	0	DKS.8
utbetalinger ved kjøp av varer og tjenester		0	0	DKS.9
utbetalinger av skatter og offentlige avgifter		0	0	DKS.10
utbetalinger til andre virksomheter		0	0	DKS.11
andre utbetalinger		0	0	DKS.12
Sum utbetalinger		0	0	DKS.UT
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter		0	0	DKS.DA
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter				
Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler		0	0	DKS.13
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler		0	0	DKS.14
Innbetalinger ved salg av aksjer og andeler i andre foretak		0	0	DKS.15
Utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler i andre foretak		0	0	DKS.16
Utbetalinger ved kjøp av andre investeringer		0	0	DKS.17
Innbetalinger ved salg av andre investeringer		0	0	DKS.18
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		0	0	DKS.INV
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter				
Innbetalinger av statstilskudd, husbank- og andre tilskudd		0	0	DKS.19
Utbetalinger av statstilskudd, husbank- og andre tilskudd		0	0	DKS.20
Innbetalinger ved opptak av ny langsiktig gjeld		0	0	DKS.21
Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld		0	0	DKS.22
Innbetalinger ved opptak av ny kortsiktig gjeld		0	0	DKS.23
Utbetalinger ved nedbetaling av kortsiktig gjeld		0	0	DKS.24
Netto endring i kassekreditt		0	0	DKS.25
Innbetalinger av egenkapital		0	0	DKS.26
Tilbakebetalinger av egenkapital		0	0	DKS.27
Utbetalinger av utbytte		0	0	DKS.29
Innbetalinger av aksjonærbidrag		0	0	DKS.30
Innbetalinger av konsernbidrag		0	0	DKS.31
Utbetalinger av konsernbidrag		0	0	DKS.32
Andre innbetalinger ved finansieringsaktiviteter		0	0	DKS.33
Andre utbetalinger ved finansieringsaktiviteter		0	0	DKS.34
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		0	0	DKS.FIN
Effekt av valutakursendringer på kontanter og kontantekvivalenter		0	0	DKS.35A
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter		0	0	DKS.35
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse		0	0	DKS.36
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt		0	0	DKS.BEH

Avstemming

Resultat før skattekostnad		0	0	DKS.37
Periodens betalte skatt		0	0	DKS.38
Tap/gevinst ved salg av anleggsmidler		0	0	DKS.39
Ordinære avskrivninger		0	0	DKS.40
Nedskrivninger av anleggsmidler		0	0	DKS.41
Periodisert inntektsføring av tilskudd		0	0	DKS.42
Endring i varelager		0	0	DKS.43
Endring i kundefordringer		0	0	DKS.44
Endring i leverandørgjeld		0	0	DKS.45
Endring i pensjonsforpliktelse		0	0	DKS.46
Endring i andre avsetninger		0	0	DKS.47
Endring i andre tidsavgrensningsposter		0	0	DKS.48
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter		0	0	DKS.AVS

Virksomhetens navn: Bergen Arkitektthøgskole

Note 1 Driftsinntekter

Beløp i 1000 kroner

Offentlige tilskudd	31.12.2023	31.12.2022	DBH-referanse
Statstilskudd fra Kunnskapsdepartementet - drift	23 200	21 447	N1.011
Tilskudd/overføringer fra andre departement	0	0	N1.012
Periodens tilskudd fra Kunnskapsdepartementet og andre departement	23 200	21 447	N1.012A
Tilskudd og overføringer fra statlige etater ¹⁾			
Periodens tilskudd/overføring 1	0	101	N1.013A
Periodens tilskudd/overføring 2	0	0	N1.013B
Andre tilskudd/overføringer i perioden	0	0	N1.013C
- utbetaling av tilskudd til andre virksomheter (-)	0	0	N1.013D
Periodens netto tilskudd fra andre statlige etater ¹⁾	0	101	N1.013
Periodens tilskudd/overføring direkte fra NFR	0	0	N1.014A
+ periodens tilskudd fra NFR via andre virksomheter	0	0	N1.014B
- utbetaling av tilskudd/overføring fra NFR til andre (-)	0	0	N1.014C
Periodens netto tilskudd fra Norges forskningsråd	0	0	N1.015
Andre poster som vedrører overføringer fra statlige etater ²⁾			N1.016
Sum tilskudd og overføringer fra statlige etater	0	101	N1.10
Sum offentlige tilskudd	23 200	21 548	N1.1

1) Vesentlige bidrag skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Linjene N1.013 skal bare omfatte tilskudd/overføringer som omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13. Oppdragsinntekter og salgs- og leieinntekter skal spesifiseres i de respektive avsnittene nedenfor.

2) Vesentlige bidrag skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Linje N1.016 skal omfatte tilskudd/overføringer som ikke omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13.

Inntekt fra tilskudd og overføringer ¹⁾	31.12.2023	31.12.2022	DBH-referanse
Periodens tilskudd fra Regionale forskningsfond (RFF)	0	0	N1.080A
- utbetaling av tilskudd overføring fra RFF til andre virksomheter (-)	0	0	N1.080B
Periodens netto tilskudd/overføring fra RFF	0	0	N1.80
Tilskudd fra EUs rammeprogram for forskning (FP7, Horisont 2020 og Horisont Europa)	0	0	N1.070A
+ innbetaling av tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning fra andre	0	0	N1.070B
- utbetaling av tilskudd fra EUs rammeprogram for forskning til andre virksomheter	0	0	N1.070C
Periodens netto tilskudd fra EUs rammeprogram for forskning	0	0	N1.70
Tilskudd fra EU til undervisning og andre formål	512	121	N1.021C
+innbetaling av tilskudd fra EU til undervisning og annet fra andre	0	0	N1.021D
- utbetaling av tilskudd fra EU til undervisning og annet til andre (-)	0	0	N1.021E
Periodens netto tilskudd fra EU til undervisning og annet	512	121	N1.21
Tilskudd og overføringer fra diverse bidragsytere ¹⁾			
Periodens tilskudd/overføring fra kommuner og fylkeskommuner	0	200	N1.022A
Periodens tilskudd/overføring fra organisasjoner og stiftelser	145	365	N1.022B
Periodens tilskudd/overføring fra næringsliv og private	0	0	N1.022C
Periodens tilskudd andre bidragsytere	0	0	N1.022D
- utbetaling av tilskudd/overføring fra diverse bidragsytere til andre (-)	0	0	N1.022E
Periodens netto tilskudd overføring fra diverse bidragsytere	145	565	N1.22
Andre poster som vedrører annen bidragsfinansiert aktivitet ²⁾			N1.3
Sum inntekt fra tilskudd og overføringer	657	686	N1.4

1) Vesentlige bidrag skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Linjene N1.80 til N1.22 skal bare omfatte tilskudd/overføringer som omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13. Oppdragsinntekter og salgs- og leieinntekter skal spesifiseres i de respektive avsnittene nedenfor.

2) Vesentlige bidrag skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Linje N1.3 skal omfatte tilskudd/overføringer som ikke omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13.

Salgsinntekter	31.12.2023	31.12.2022	DBH-referanse
Inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet			
Statlige etater	0	0	N1.052A
Kommunale og fylkeskommunale etater	0	0	N1.052B
Organisasjoner og stiftelser	0	0	N1.052C
Næringsliv/privat	0	0	N1.052D
Andre oppdragsgivere	0	0	N1.052E
Periodens inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet ¹⁾	0	0	N1.52
Egenbetaling fra studenter ²⁾	6 002	5 334	N1.051
Andre salgsinntekter ²⁾	66	97	N1.053
Sum salgsinntekter	6 068	5 431	N1.5

1) Vesentlige bidrag skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Linje N1.52 skal bare omfatte tilskudd/overføringer som omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13.

2) Vesentlige bidrag skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Linjene N1.051 og N1.053 skal omfatte salgsinntekter som ikke omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13.

Andre driftsinntekter	31.12.2023	31.12.2022	DBH-referanse
Husleieinntekter	0	0	N1.061
Gaver	0	0	N1.063
Andre driftsinntekter 1	91	17	N1.064
Andre driftsinntekter 2	26	51	N1.065
Sum andre driftsinntekter	117	68	N1.6
Sum driftsinntekter	30 041,332	27 733	N1.INT

Virksomhetens navn: Bergen Arkitekthøgskole

Note 2 Lønn og andre personalkostnader

Beløp i 1000 kroner

DEL I

	31.12.2023	31.12.2022	DBH-referanse
Lønn	14 268	13 361	N2.011
Feriepenger	1 170	1 087	N2.012
Arbeidsgiveravgift	1 877	1 757	N2.013
Pensjonskostnader	831	522	N2.014
Sykepenger og andre refusjoner	-85	-77	N2.015
Andre ytelser	134	153	N2.016
Sum lønnskostnader	18 195	16 804	N2.1

Antall årsverk:	22	23	N2.2
-----------------	-----------	----	------

DEL II

Lønn og godtgjørelser til ledende personer	Lønn	Andre godtgjørelser	DBH-referanse
Rektor (gjelder også dersom rektor er tilsatt)	943 279	5 988	N2II.01
Daglig leder (rektor er daglig leder)			N2II.02
Styreleder	70 801	0	N2II.03
Nestleder i styret	60 249	0	N2II.04

Lønn og godtgjørelser til ledende personer oppgis i kroner for regnskapsåret.

Virksomhetens navn: Bergen Arkitekthøgskole

Note 3 Andre driftskostnader

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2023	31.12.2022	DBH-referanse
Husleie	3 437	3 337	N3.1
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	3 398	4 112	N3.2
Felleskostnader ¹⁾	0	0	N3.3
IKT-kostnader	1 235	1 045	N3.4
Revisjonstjenester	185	349	N3.5
Kjøp av undervisningstjenester	0	0	N3.6
Konsulentttjenester og andre kjøp av tjenester	20	17	N3.7
Markedsføring	10	9	N3.8
Forsikringer	145	135	N3.9A
Reise- og møtekostnader	2 116	2 140	N3.9
Øvrige andre driftskostnader	1 290	1 567	N3.10
Sum Andre driftskostnader	11 836	12 710	N3.11
Kostnadsført revisjonshonorar	31.12.2023	31.12.2022	DBH-referanse
Lovpålagt revisjon	112	194	N3.025
Andre attestasjonstjenester	35	29	N3.026
Annen bistand	38	126	N3.027
Sum	185	349	N3.20

1) Her spesifiseres den andelen av eventuelle felleskostnader som angår høyskolens virksomhet.

Note 4 Finansinntekter og finanskostnader

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2023	31.12.2022	DBH-referanse
Finansinntekter			
Renteinntekter	446	137	N4.011
Reversering av nedskrivninger	0	0	N4.012
Andre finansinntekter	1	1	N4.013
Sum finansinntekter	447	138	N4.1
Finanskostnader			
Rentekostnader	3	3	N4.021
Nedskrivning av finansielle eiendeler	0	3	N4.022
Andre finanskostnader	4	0	N4.023
Sum finanskostnader	7	6	N4.2
Resultat av finansposter	440	132	N4.3

Virksomhetens navn: Bergen Arkitektøgskole

Note 5 Transaksjoner med nærstående parter^{3) 4)}

Beløp i 1000 kroner

Salg til nærstående parter ¹⁾	31.12.2023		31.12.2022		DBH-referanse
	Akkrediterte utdanningstilbud	Annen virksomhet	Akkrediterte utdanningstilbud	Annen virksomhet	
Nærstående part A	0	0	0	0	N5.010
Nærstående part B	0	0	0	0	N5.011
Nærstående part C	0	0	0	0	N5.012
Sum salg til nærstående parter	0	0	0	0	N5.1

Kjøp fra nærstående parter ¹⁾	31.12.2023		31.12.2022		DBH-referanse
	Akkrediterte utdanningstilbud	Annen virksomhet	Akkrediterte utdanningstilbud	Annen virksomhet	
Nærstående part A	0	0	0	0	N5.020
Nærstående part B	0	0	0	0	N5.021
Nærstående part C	0	0	0	0	N5.022
Sum kjøp fra nærstående parter	0	0	0	0	N5.2

1) Poster spesifiseres i følgende tabell.

Handel med nærstående parter		31.12.2023	31.12.2022	DBH-referanse
Navn på nærstående part	Spesifisering av type vare eller tjeneste*	Beløp	Beløp	
BAS Eiendom AS	Lån til BAS Eiendom AS	1 267	1 387	N5A.010 N5A.011 N5A.012
Sum handel med nærstående parter		1 267	1 387	N5A.1

Note 6 Mellomværende med eier og nærstående parter^{3) 4)}

Beløp i 1000 kroner

Fordringer på eier ^{1) 2) 3)}	31.12.2023		31.12.2022		DBH-referanse
	Akkrediterte utdanningstilbud	Annen virksomhet	Akkrediterte utdanningstilbud	Annen virksomhet	
Langsiktig fordring på eier					N6.010
Kortsiktig fordring på eier					N6.011
Sum fordringer på eier	0	0	0	0	N6.1

Fordringer på nærstående parter ¹⁾	31.12.2023		31.12.2022		DBH-referanse
	Akkrediterte utdanningstilbud	Annen virksomhet	Akkrediterte utdanningstilbud	Annen virksomhet	
Langsiktig fordring på nærstående parter	0	0	0	0	N6.020
Kortsiktig fordring på nærstående parter	0	0	0	0	N6.021
Sum fordringer på nærstående parter	0	0	0	0	N6.2

Gjeld til eier ^{1) 2)}	31.12.2023		31.12.2022		DBH-referanse
	Akkrediterte utdanningstilbud	Annen virksomhet	Akkrediterte utdanningstilbud	Annen virksomhet	
Langsiktig gjeld til eier	0	0	0	0	N6.030
Kortsiktig gjeld til eier	0	0	0	0	N6.031
Sum gjeld til eier	0	0	0	0	N6.3

Gjeld på nærstående parter ¹⁾	31.12.2023		31.12.2022		DBH-referanse
	Akkrediterte utdanningstilbud	Annen virksomhet	Akkrediterte utdanningstilbud	Annen virksomhet	
Langsiktig gjeld til nærstående parter	0	0	0	0	N6.040
Kortsiktig gjeld til nærstående parter	0	0	0	0	N6.041
Sum gjeld til nærstående parter	0	0	0	0	N6.4

1) Poster spesifiseres i følgende tabell.

Fordringer og gjeld til eier og nærstående parter		31.12.2023	31.12.2022	DBH-referanse
Navn på nærstående eller eier	Spesifisering av type fordring eller gjeld	Beløp	Beløp	
BAS Eiendom AS	Lån til BAS Eiendom AS	1 267	1 387	N6A.010 N6A.011 N6A.012
Sum fordringer og gjeld fra nærstående parter og eier		1 267	1 387	N6A.1

*Det skal i egen oversikt fremkomme hva slags vare eller tjeneste som det handles med og gjeld og fordringer mot nærstående part og eier. Det kan for eksempel være regnskapstjenester, innleie av personell, utlån av midler eller kjøp av datamaskiner. Opplysningene skal videre omfatte transaksjonenes beløp og navnet på den nærstående part og eier.

2) Gjelder virksomheter som er datterselskap i et konsern eller som ikke er et eget rettssubjekt

3) Det skal i en egen oversikt nedenfor angis hvilke nærstående eiere/partar som omfattes av spesifikasjonene i noten. Dersom spesifikasjonene i noten omfatter flere eiere/partar skal det i tillegg opplyses om beløp for den enkelte eier/part.

4) I kolonnen Akkrediterte utdanningstilbud skal føres opp alle transaksjoner som er knyttet til nærstående parter og eiere og som gjelder utdanningstilbud som er akkreditert etter bestemmelsene i både universitets- og høyskoleloven og fagskoleloven.

Langsiktig fordring på heileid datterselskap BAS Eiendom AS.

Gjelder lån på 2 mill kroner fra BAS til datterselskap BAS Eiendom AS for å finansiere ny heis, som oppfyller krav til universell utforming. Vedtatt av styret i BAS. Gjennomført av BAS Eiendom AS som eier av skolebygget. Lånet på 2 mill. kroner er gitt på markedsmessige vilkår og regulert i skriftlig låneavtale.

Virksomhetens navn: Bergen Arkitektthøgskole

Note 7 Rettigheter, konsesjoner m.v.

Beløp i 1000 kroner

	Programvare og tilsvarende	Andre rettigheter	Under utførelse	SUM	DBH- referanse
Anskaffelseskost pr. 31.12.2022	425	0	0	425	N7.011
+ tilgang i 2023 (+)	0	0	0	0	N7.012
- avgang til anskaffelseskost i 2023 (-)	0	0	0	0	N7.013
+/- fra eiendel under utførelse til annen gruppe (+/-)	0	0	0	0	N7.014
Anskaffelseskost pr. 31.12.2023	425	0	0	425	N7.1
- akkumulerte nedskrivninger pr.31.12.2022 (-)	0	0	0	0	N7.021
- nedskrivninger i 2023 (-)	0	0	0	0	N7.022
- akkumulerte avskrivninger pr. 31.12.2022 (-)	-357	0	0	-357	N7.023
- ordinære avskrivninger i 2023 (-)	-34	0	0	-34	N7.024
+ akkumulert avskrivning ved avgang i 2023(+)	0	0	0	0	N7.025
Balanseført verdi 31.12.2023	34	0	0	34	N7.2

Virksomhetens navn: Bergen Arkitekthøgskole

Note 8 Varige driftsmidler

Beløp i 1000 kroner

	Tomter	Bygninger og annen fast eiendom	Anlegg under utførelse	Maskiner, transportmidler	Driftsløsøre, inventar, verktøy o.l.	SUM	DBH-referanse
Anskaffelseskost pr. 31.12.2022	0	0	0	0	3 289	3 289	N8.011
+ tilgang i 2023 (+)	0	0	0	0	195	195	N8.012
- avgang til anskaffelseskost i 2023 (-)	0	0	0	0	0	0	N8.013
+/- fra eiendel under utførelse til annen gruppe (+/-)	0	0	0	0	0	0	N8.014
Anskaffelseskost pr. 31.12.2023	0	0	0	0	3 484	3 484	N8.1
- akkumulerte nedskrivninger pr.31.12.2022 (-)	0	0	0	0	0	0	N8.021
- nedskrivninger i 2023 (-)	0	0	0	0	0	0	N8.022
- akkumulerte avskrivninger pr. 31.12.2022 (-)	0	0	0	0	-2 742	-2 742	N8.023
- ordinære avskrivninger i 2023 (-)	0	0	0	0	-335	-335	N8.024
+ akkumulert avskrivning ved avgang i 2023 (+)	0	0	0	0	0	0	N8.025
Balanseført verdi 31.12.2023	0	0	0	0	408	408	N8.2

Virksomhetens navn: Bergen Arkitektthøgskole

Note 9 Fordringer

Beløp i 1000 kroner

<i>Kundefordringer</i>	31.12.2023	31.12.2022	DBH-referanse
Kundefordringer til pålydende	321	434	N9.011
Avsatt til latent tap (-)	-224	-224	N9.012
Sum kundefordringer	97	210	N9.1
<i>Andre fordringer</i>	31.12.2023	31.12.2022	DBH-referanse
Andre fordringer	663	480	N9.021
Avsatt til latent tap (-)	0	0	N9.022
Sum andre fordringer	663	480	N9.2

Note 10 Øvrig langsiktig gjeld og gjeld til kredittinstitusjoner

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2023	31.12.2022	DBH-referanse
Gjeld til kredittinstitusjoner (langsiktig gjeld) ¹⁾	0	0	N10.011
Gjeld til kredittinstitusjoner (kortsiktig gjeld) ¹⁾	0	0	N10.011A
Annen langsiktig gjeld ¹⁾	0	0	N10.012
Sum	0	0	N10.1

¹⁾ Skal fordeles på kreditor med angivelse av dato for siste avdrag under oppstillingen.

Fordring studieavgift	2 023	2 022
1500 DEBITORER	-29 273	7 217
1501 Kundefordringer reklassifisering	349 866	427 071
1520 AVSATT TIL TAP PÅ KRAV	-224 000	-224 000
	<u>96 592</u>	<u>210 288</u>

Andre kortsiktige fordringer

1390 FORSKUDD TIL LEVERANDØR	0	0
1480 FORSKUDD TIL LEVERANDØRER	430 337	209 738
1570 REISEFORSKUDD	47	0
1579 ANDRE KORTSIKTIGE	-33 226	0
1581 UTL. FOR	6 463	37 482
1585 UTLEGG FOR STUD.	-83 054	69 191
1590 Utlegg kull 35	0	17 220
1595 SIB-SEMESTERAVGIFT	27 215	31 205
1705 FORSKUDDSBETALTE	5 576	0
1740 FORSKUDD LØNN	29 202	8 314
1742 Forskuddsbetalt forsikring	114 444	106 582
	<u>663 112</u>	<u>479 732</u>

Virksomhetens navn: Bergen Arkitekthøgskole

Note 11 Annen kortsiktig gjeld

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2023	31.12.2022	DBH-referanse
Skyldig lønn	1 200	1 112	N11.011
Skyldige reiseutgifter	0	0	N11.012
Annen gjeld til ansatte	0	0	N11.013
Påløpte kostnader	295	236	N11.014
Annen kortsiktig gjeld ¹⁾	1 046	848	N11.015
Gjeld til datterselskap m.v	0	0	N11.016
Sum annen kortsiktig gjeld	2 541	2 196	N11.1

1) Vesentlige poster skal spesifiseres i egen tabell under oppstillingen.

Annen kortsiktig gjeld	2023	2022
2130 FORSKUDDSBET. OFF. AVG.	-253 516,85	-93 730,84
2131 FORSKUDDSBET. ANNEN STØTTE/TI	-367 172,78	-229 078,78
2150 AVSETNING VEDR. NOR PLUSS	-13 553,73	-13 553,73
2295 DEPOSITUM-LANGSIKT.-ST UDENTSK	-6 791,00	-6 791,00
2900 DEPOSITUM NØKLER	-52 000,00	-74 041,00
2905 DEPOSITUM-KOPIKORT	-3 550,00	-3 550,00
2940 SKYLDIG FERIELØNN	-1 199 511,79	-1 111 543,26
2960 PÅLØPT KOSTNADER	-294 595,61	-236 245,85
2990 Annen kortsiktig gjeld	-349 865,56	-427 071,00
	-2 540 557,32	-2195605,46

Virksomhetens navn: Bergen Arkitektthøgskole

Note 12 Egenkapital

Beløp i 1000 kroner

	Egenkapital pr. 01.01.2023		Endring i egenkapital i 2023		Egenkapital pr. 31.12.2023			DBH-referanse
	Akkrediterte utdanningstilbud	Annen virksomhet	Akkrediterte utdanningstilbud	Annen virksomhet	Akkrediterte utdanningstilbud	Annen virksomhet	Hele virksomheten	
Selskapskapital	50	0	0	0	50	0	50	N12.04
Overkursfond	0	0	0	0	0	0	0	N12.05
Annen innskutt egenkapital	0	0	0	0	0	0	0	N12.06
Bundet egenkapital	0	0	0	0	0	0	0	N12.07
Annen opptjent egenkapital	14 875	0	82	0	14 957	0	14 957	N12.08
SUM	14 925	0	82	0	15 007	0	15 007	N12.2

Virksomhetens navn: Bergen
Arkitekthøgskole

Note 20 Videreformidling av midler til andre samarbeidspartnere

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2023	31.12.2022	DBH-referanse
Viderformidlet til virksomhet A	0	0	N20.01
Viderformidlet til virksomhet B	0	0	N20.01
Viderformidlet til virksomhet C	0	0	N20.01
Andre videreformidlinger	0	0	N20.02
Sum videreformidlinger	0	0	N20.1

Merknad: Noten er frivillig, men kan tas i bruk av de institusjoner som ønsker å spesifisere videreformidlinger

Virksomhetens navn: Bergen Arkitektøgskole

Note 21 Særskilt resultatregnskap for akkrediterte studietilbud og annen virksomhet³⁾

Beløp i 1000 kroner

	Utdanninger akkreditert etter UH-loven ¹⁾	Utdanninger akkreditert etter fagskoleloven ²⁾	Annen økonomisk virksomhet*	Sum (skal stemme med resultatoppstillingen)	DBH- referanse
Driftsinntekter					
Offentlige tilskudd	23 200	0		23 200	N21.011
Inntekt fra tilskudd og overføringer	657	0	0	657	N21.011A
Salgsinntekter	6 068	0	0	6 068	N21.012
Andre driftsinntekter	117	0	0	117	N21.013
Sum driftsinntekter	30 041	0	0	30 041	N21.1
Driftskostnader					
Varekostnad	0	0	0	0	N21.021
Lønnskostnader	18 195	0	0	18 195	N21.022
Avskrivninger	368	0	0	368	N21.023
Nedskrivninger	0	0	0	0	N21.024
Andre driftskostnader	11 836	0	0	11 836	N21.025
Sum driftskostnader	30 399	0	0	30 399	N21.2
Driftsresultat	-358	0	0	-358	N21.3
Finansinntekter og -kostnader					
Finansinntekter	447	0	0	447	N21.041
Finanskostnader	7	0	0	7	N21.042
Resultat av finansposter	440	0	0	440	N21.4
Resultat før skattekostnad	82	0	0	82	N21.5
Skattekostnad	0	0	0	0	N21.061
Årsresultat	82	0	0	82	N21.6
Disponeringer og overføringer av årsresultat					
Til/fra annen egenkapital	82	0	0	82	N21.071
Konsernbidrag	0	0	0	0	N21.072
Andre disponeringer	0	0	0	0	N21.073
Sum disponeringer	82	0	0	82	N21.7
*Hvis rettssubjektet har annen virksomhet, skal det skrives en kort beskrivelse av denne/disse virksomheten(e):					

1) Jfr. universitets- og høyskoleloven § 3-1, §§ 8-6 og 8-7 og forskrift 2017-12-21-2383

2) Jfr. fagskoleloven § 5, §§ 32 og 33 og forskrift 2017-12-21-2383

3) Kolonne E skal stemme med tilsvarende linjer i resultatoppstillingen.

Note 25 Automatisk genererte nøkkeltall

Nøkkeltall regnes ut automatisk på grunnlag av data i øvrige arkfaner i årsregnskapet.

Tabellene skal benyttes til videre databehandling og må derfor ikke endres.

Evt kommentarer til tabellene legges inn som tekst under siste tabell.

Resultat:	31.12.2023	31.12.2022	DBH-referanse
Sum driftsinntekter	30 041	27 733	N25.011
-herav driftstilskudd fra Kunnskapsdepartementet	23 200	21 447	N25.012
-herav egenbetaling fra studenter	6 002	5 334	N25.013
-herav andre bidrags- og oppdragsinntekter	657	686	N25.014
-herav andre offentlige tilskudd, salgsinntekter og driftsinntekter	183	267	N25.014A
Lønnskostnader	18 195	16 804	N25.015
Andre driftskostnader (inkl. varekost og av- og nedskrivninger)	12 204	13 183	N25.016
Sum driftskostnader	30 399	29 987	N25.017
Driftsresultat	-358	-2 254	N25.018
Årsresultat	82	-2 123	N25.019
Balanse:			
Anleggsmidler	6 216	6 508	N25.021
Omløpsmidler	13 444	12 139	N25.022
Sum eiendeler	19 660	18 648	N25.023
Egenkapital	15 007	14 925	N25.024
Annen langsiktig gjeld og avsetning forpliktelser	0	0	N25.025
Kortsiktig gjeld	4 654	3 723	N25.026
Sum gjeld og egenkapital	19 660	18 648	N25.027

Nøkkeltall:			
Lønnskostnader som andel av totale driftskostnader	60 %	56 %	N25.031
Resultatgrad (driftsresultat / driftsinntekter)	-1 %	-8 %	N25.032
Likviditetsgrad (omløpsmidler/kortsiktig gjeld)	289 %	326 %	N25.032
Arbeidskapital (omløpsmidler- kortsiktig gjeld)	8 791	8 416	N25.032
Egenkapitalandel (egenkapital i % av totalkapital)	76 %	80 %	N25.032
Gearing (kortsiktig gjeld/egenkapital)	31 %	25 %	N25.032
Statstilskudd fra KD som andel av totale driftsinntekter	77 %	77 %	N25.032
Studie- og eksamensavgifter som andel av totale driftsinntekter	20 %	19 %	N25.032
Andre bidrags- og oppdragsinntekter som andel av totale driftsinntekter	2 %	2 %	N25.032

Virksomhet:

Note 30 EU-finansierte prosjekter

Beløp i 1000 kroner

Prosjektets kortnavn (hos EU)	Prosjektnavn (tittel)	Tilskudd fra Horisont Europa	Tilskudd fra Horisont 2020	Tilskudd fra EUs rammeprogram for forskning (FP7)	Tilskudd fra EUs randsonprogram til FP7	Tilskudd fra andre tiltak/programmer finansiert av EU	SUM	Koordinatorrolle (ja/nei)	Referanse
SEIAA	Prosjekt 1 Social and Environmental Impact Academy for Architects	0	0	0	0	512	512	nei	EU.011
	Prosjekt 2	0	0	0	0	0	0	ja/nei	EU.011
	Prosjekt 3	0	0	0	0	0	0	ja/nei	EU.011
	Osv.	0	0	0	0	0	0	ja/nei	EU.011
Sum	Sum	0	0	0	0	512	512		EU.1

Forklaring

Tabellen skal omfatte de tiltak/prosjekter ved institusjonen som finansieres av EU og som er utbetalt i regnskapsperioden. Prosjekter som er EU-finansiert, størrelsen på finansieringen (utbetalingen) og navnet og kortnavnet på prosjektene skal rapporteres. Det skal skilles mellom prosjekter som finansieres via Horisont Europa, Horisont 2020, EUs rammeprogram for forskning (FP7) og andre EU-finansierte prosjekter. Tilskudd fra EUs randsonprogram til FP7 skal oppgis særskilt. Institusjoner som har koordinatorrolle i EU-finansierte prosjekter, skal opplyse om dette.

Virksomhetens navn: Bergen Arkitektthøgskole

Note 32 Datagrunnlaget for indikatorer i finansieringssystemet

Tall i 1000 kroner

Indikator	31.12.2023	31.12.2022	DBH-referanse
Tilskudd fra EUs rammeprogram for forskning	0	0	N32.010
Tilskudd fra EU til undervisning og andre formål	512	121	N32.011
Sum tilskudd fra EU rammeprogram for forskning og andre formål	512	121	N32.10
Tilskudd fra Norges forskningsråd - NFR	0	0	N32.020
Tilskudd fra regionale forskningsfond - RFF	0	0	N32.021
Sum tilskudd fra NFR og RFF	0	0	N32.20
Tilskudd fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)			
- diverse bidragsinntekter	145	565	N32.030
- tilskudd fra statlige etater	0	101	N32.031
- oppdragsinntekter	0	0	N32.032
Sum tilskudd fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet	145	666	N32.30

*Merknad: Noten er tilpasset indikatorene i finansieringssystemet og genereres automatisk med utgangspunkt i det datagrunnlaget som er presentert i note 1. **Den skal ikke endres.***

7 VEDLEGG: RAPPORTERING FRA FAGPERSONALET

Tom Chamberlain, professor, DAV

Academic and artistic research 2023

Exhibitions:

Slur and Murmur, Solo exhibition at Aurel Scheibler Galley, Berlin

World Framed, group exhibition of Schering Stiftung Collecting at Kupferstichkabinett, (Museum of Prints and Drawings), Berlin, curated by Jenny Graser

Cologne Art Fair, Aurel Scheibler Gallery

Work sold into collection Kunstraum Friesenstrasse, Hannover

Featured in Books published in 2023:

World Framed, Zeitgenössische Zeichenkunst der Sammlung Schering Stiftung im Kupferstichkabinett, published by Staatliche Museen zu Berlin, DCV

Laure Genillard Gallery, 28 years, published by Laure Genillard Gallery

Symposium

Levende By, Koro, Bergen

Presentation to conference, discussing in between spaces and artistic practise, arising out research material explored as a part of BAS master course, 'Between the Acts'

Christof Mayer

2022-2023

Positions

07-09/2023	external mentor and assessor	Department of Scenographie, FHNW - University of Applied Sciences and Arts Northwestern Switzerland, Basel
06 - 07/2023	workshop leader	Waves Summerschool - IUAV, Università Iuav di Venezia

Publications

Jovis Berlin 2024 Polylema
book published by raumlaborberlin
<https://www.degruyter.com/document/isbn/9783868597387/html?lang=en>

Awards

2022 Roland Prize for
Public Art
by the foundation '*Bremen Sculptor Prize*'

Other

- 2023 Modelling Futures
raumlaborberlin retrospective, Delmenhorst, D
- 2023 Shaped to the measures of the peoples songs
pavilion for the HKW- Haus der Kulturen der Welt, Berlin
- 2020-23 Urbane
Optionsflächen
A study on property policy for the common good in Berlin
supported by the senate administration for urban development
- 2022-23 Experimetal Houses
Cooperative Design for 2 Houses at Haus der Statistik

INDIVIDUAL REPORT OF RESEARCH ACTIVITIES, ARTISTIC PRODUCTION, DISSEMINATION AND PUBLICITY FOR BAS RELATED ACTIVITIES 2022-23

Vibeke Jensen, professor DAV, BAS; visual artist

Teaching: Bergen School of Architecture (NO)

2023 spring: Nilsson, Stefanescu and Jensen master course tutor: Building Interfaces 2
2023 spring: Jensen, Vibeke: diploma tutor DAV/APP, Diploma exhibition tutor
2022 fall: Nilsson, Stefanescu and Jensen master course tutor: Building Interfaces 1
2022 spring: Jensen, Vibeke: diploma tutor DAV, Diploma exhibition tutor

Lectures:

2023: DE JENZ artist talk (Jensen, Vibeke & De Waele, Santiago)
Solund Lightfestival, (NO): økomagisk symposium
2023: DE JENZ artist talk (Jensen, Vibeke & De Waele, Santiago)
KORO seminar, Solund: Art in Public Space
2022: DE JENZ artist talk (Jensen, Vibeke & De Waele, Santiago)
we-need-to-talk, fieldstations.net

Artistic production:

2023 DE JENZ (Jensen, Vibeke & De Waele, Santiago) Solund Lightfestival, Vestland (NO):
public artwork commission *SELF GENERATED REALITY (SGR)* www.dejenz.no/SGR.htm
2023 DE JENZ (Jensen, Vibeke & De Waele, Santiago) Vestfold & Telemark county (NO):
public artwork commission *Time Breaker*, Sandefjord vgs, www.dejenz.no/timebreaker.htm
2023 DE JENZ (Jensen, Vibeke & De Waele, Santiago) Anda&Fala, Ponta Delgada, Azores (PT): public artwork
TRAVELERS and MEDIATORS prototype www.dejenz.no/travelers.htm
2022 DE JENZ (Jensen, Vibeke & De Waele, Santiago) Frekhaug, Alver Municipality (NO)
public artwork commission *New Horizon* www.dejenz.no/nyhorisont.htm

Artist residency:

2023 Jan-Feb DE JENZ (Jensen, Vibeke & De Waele, Santiago): Anda&Fala, Ponta Delgada, Azores (PT)

Publicity:

22.04.2022 Designboom.com 'new horizon' public artwork engages local youth in western norway
23.02.2022 Strilen avis, kultur *No er Havnevegen på Frekhaug...*
03.02.2022 Nordhordaland avis, kultur *No har folk på Frekhaug...*
21.01.2022 Nordhordaland avis, kultur *Desse plankane skal snart gjere Frekhaug...*

Awarded funding:

2023 DE JENZ (Jensen, Vibeke & De Waele, Santiago) *SELF GENERATED REALITY* public artwork
NOK 50 000 awarded by Solund Lightfestival
2023 DE JENZ (Jensen, Vibeke & De Waele, Santiago) *Time Breaker* public artwork
NOK 700 000 awarded by Vestfold & Telemark county
NOK 50 000 awarded by DKS, Den Kulturelle Skolesekken

Open source materials:

DE JENZ is an ongoing artist collaboration between Vibeke Jensen and Santiago De Waele
<https://www.dejenz.no>

Publikasjoner

RE-WILDING THE GARDEN CITY. Report from a Live Project in Genk (BE)

ACKNOWLEDGEMENTS

This article is made possible by the SEIAA Erasmus+ project R-11799; Peter Princen, Els Hannes, Liesbeth Huybrechts, Barbara Roosen (UHasselt), Faisst Cornelia, Haselsberger Daniel, (University of Lichtenstein), Christian Victor Palmer, Cecilie Andersson (Bergen School of Architecture), Lin Kappel, Anne Beim (Royal Danish Academy)

Social and Environmental Impact Academy for Architects! Impacting the everyday life through architectural investigations. SEIAA Paper UIA conference_Copenhagen 2023

Both articles contributed by the entire teacher team at SEIAA erasmus+ project R-11799; Peter Princen, Els Hannes, Liesbeth Huybrechts, Barbara Roosen (UHasselt), Faisst Cornelia, Haselsberger Daniel, (University of Lichtenstein), Christian Victor Palmer, Cecilie Andersson (Bergen School of Architecture), Lin Kappel, Anne Beim (Royal Danish Academy)

Forskningsprosjekt

SEIAA (*Social and Environmental Impact Academy for Architects*), Erasmus + prosjekt, avsluttet i 2023 med en workshop i København og en utstilling under UIA konferansen; UIA World Congress of Architects – CPH 2023 (uia2023cph.org), der ERASMUS + prosjektet SEIAA ble et side-event:

In addition to the participating students, teachers, and researchers from the DK workshop 33 people joined the multiplier event, which took place in the framework of the UIA Congress in form of a side event. They could benefit from 4 presentations, discussions, activities, and an exhibition that summarized the outcomes of the 4 teaching activities. The paper presentation of the project at the UIA Congress was attended by approximately 50 people. The paper was available for download for the congress participants during the congress and was sent to 65 authors as hard copy and as e-book.

Trond Oalann, førsteamanuensis

Undervisningsmaterie

Høsten 2023: Notat om undervisning i stavkonstruksjoner med utdypninger om tilgjengelig litteratur, faghistorie, kategorier og definisjoner innenfor dette undervisningsemnet. Oppdrag på 100 timer for NTNU fakultet for arkitektur og design.

Undervisning utenfor BAS, 2023-2024

Undervisningsopplegg for ansatte ved Norsk Folkemuseum og deres tilknyttede studenter fra studiet tradisjonelt bygghandverk (NTNU): En serie med foredrag, nettmøter, praktisk undervisning og en studiereise. Prosjektet er knyttet til utviklingen og byggingen av «TradLab» som skal bli et undervisningssenter for tradisjonelt bygningshåndverk.

Eva Kun, førsteamanuensis DAV

«Gjestebud»

Public Art prosjekt for IX.distrikt (Ferencváros) i Budapest Utandørs rominstallasjon for Public Art konkurranse 2022

Kunstnarar Eva Kun og Lili Cseh

Realisering mai 2023 i samarbeid Eva Kun og Lili Cheh

Kort prosjektbeskriving

"Tre er spesielt viktige i dag, både globalt og lokalt. By-tre tener menneska som bur der, men det viktige ved kvart tre er undervurdert. Vi tek dei for gitt, vi går forbi dei, vi tenker ikkje på kva dei betyr, eller kva fråveret av dei ville bety.

Med prosjektet vårt ønsker vi å gjere folk merksame på by-tre og deira skjulte verdier. Vi vil gjerne gjere 5-6 utvalgte tre i Haller park til hovudpersonane for desse dagane ved å synleggjere deira personlegheit og spesielle rom ved subtil modifikasjon av tilknytta rom.

Vi ønsker å invitere folk til å "besøke" treet, til å tilbringe litt tid «med det» og med kvarandre, og sjå, lytte til kvarandres ytringar. Ikkje minst vil vi invitere parkens brukarar til å utvide sine vanlege ruter, som kan få dei til å sjå omgivnadane på ein litt annan måte.

Vår intensjon er å artikulere offentlege mikrorom med små hendingar som er eigna til roleg opphald for grupper eller enkeltpersonar. Gjerne oppleve ei framføring i kameralt format eller friheit til å framføre noko for ei mindre, men interessert gruppe. Bygge opp under åpent, småformat samvær, dialog. Framføringane kan vere lyd, tekst, "dans"... Kven som helst kan «snuble» inn i desse hendingane eller berre «romma» sidan parken i seg sjølv er ein offentlig stad som folk i alle aldrar og bakgrunnar besøker. Vi må berre gjere muligheita synleg!

Trea i parken er merka med små gule nummerskilt med identifikasjonsnummer.

Men tre har personlegdom, akkurat som kvar person har personlegdom og eige namn.

Vi forbinder stort sett ikkje tal med individ, men med objekt (med nokre få triste unntak). Saman med publikum, eller rettare sagt med deltakarane, ville vi søke etter namna på trea. Ved å gi det eit namn, beskytter vi symbolsk treet frå å bli behandla som ein gjenstand."

<https://www.evakun.no/Haller%20pres3.pdf>

Haller pres3

PDF-dokument - 10 MB

BAS hadde ikke direkte rolle i prosjektet men prosjektet kan dykke opp i undervisninga i form av presentasjon, eksempel på interaktiv handling i rom.

ASSOC PROF. DR. NANCY COULING

**INDIVIDUAL REPORT OF RESEARCH ACTIVITIES, ARTISTIC PRODUCTION, DISSEMINATION
AND PUBLICITY FOR BAS RELATED ACTIVITIES IN 2023**

LECTURES

– “Explorations in Ocean Space- Designing in Territories of Extended Urbanisation”, International NSL Colloquium “Planetary Urbanisation- Agendas for Research & Action”, Panel 4 Urban Design and Territories of Extended Urbanisation, 19. October, ETH Zurich

The lecture discussed the challenges and possibilities of design in conjunction with the oceanic territory of extended urbanisation, based on examples from the Explorations in Ocean Space courses at BAS.

– “Losing Sea. Abstraction and the Loss of the Commons in the North Sea”, for the course “Methoden der Stadtforschung” (Methods of Urban Research) ETH Zürich, 2.11.23

Lecture based on the chapter of the same name in the publication: “Extended Urbanisation. Tracing Planetary Struggles”, 2023. Basel: Birkhäuser

Student projects from the course “Explorations in Ocean Space” were shown as examples of design in territories of extended urbanization, such as the ocean.

– “Sensing Ocean Space”, at the LUS Methodology Seminar (ETH Zurich), “Researching Otherwise: Pluriversal Methods for Landscape and Urban Research”. 1.12.23

Lecture based on experimental research methods in the course “Explorations in Ocean Space” used to sense the ocean, for example the use of hydrophones, video, and sound compositions.

“In the case of the world ocean, researching otherwise is inextricably connected to researching elsewhere. The effort to gain a deeper understanding of both the inherent properties of oceanic space, and also the exploitative urbanisation processes lodged within these spaces, poses new research challenges in urban studies and calls for an expanded repertoire of investigative methods.”

– “Losing Sea. Abstraction and the Loss of the Commons in the North Sea”, online lecture in the master's degree course “Science for the marine and coastal environment”, University of Trieste, Department of Engineering and Architecture, 15.12.23

Lecture based on the chapter of the same name in the publication: “Extended Urbanisation. Tracing Planetary Struggles”, 2023. Basel: Birkhäuser

RESEARCH FUNDING

Launching of the research project “Spatial Experiments for the Post-Anthropocene Arctic”, in response to the NOS-HS Exploratory workshop call 2022, funded by NordForsk. A series of three explorative workshops 2023-24, in three Nordic countries; Norway, Finland and Sweden, directly engaging with intangible cultural heritage through sound, materials and movement in three selected parts of Sápmi. The collaborative project was initiated by architects Dr. Nancy Couling and Dr. Alberto Altes, with partners Assoc. Prof. Per Nilsson, Umeå Academy of Fine Arts (SE), Prof. Sami Rintala, NTNU, and Prof. Janne Pihlajaniemi, Oulu School of Architecture (FI)

CONFERENCES

– American Association of Geographers (AAG), April 2023, invited as a discussant for the sessions: “The Urbanization of Ocean Space: in and beyond the Port City.”

The session sought to explore and problematize the dynamic relationship between ocean-spaces, urbanization processes, and the maritime economy, in a port city context.

The session included four scientific papers from a range of contexts and historical periods, which I as the discussant was asked to review, question, propose ways of working forward, and launch the discussion:

Session II: The Urbanization of Ocean Space in and beyond the Port City II- 'mega' projects and national ambitions :

- *The Island at the End of the World: the plot holes of land reclamation and the sediments of the Anthropocene*, William Jamieson, Royal Holloway, University of London

- *Global Designs: Planning a Port in 21st Century Western India*, Chandana Anusha, Northwestern University

- *'Anxious development' and the port-city: the urbanization of Singapore's seas*, Elizabeth Sibilia, University of Oslo

- *The Urbanization of Ocean Spaces in Lagos: A postcolonial making of Africa's world-class city?*, Allen Hai XIAO, University of Wisconsin-Madison

– Invited presenter at the Workshop, “Fishing Architecture”, May 2023, Porto.

The ERC-funded project Fishing Architecture looks at the fishing industry in 4 international contexts, and the impacts of the industry on the built environment. The project is radically cross-disciplinary. My expertise around the links between architecture and the sea, methodological approaches and challenges, was the focus of the presentation. Work from BAS students was presented as examples of critical topics and representation in this field.

– Paper “Narrative Landscapes of an Indigenous Fjord”, presented at the conference “Uncertain Landscapes- Beyond Transdisciplinary Approaches” in Guimaraes, Portugal. The paper discussed the 2022 Ocean Space course “Non-extractive Seascapes–Indigenous Perspectives”, and the approach taken in the course to answer the challenge of non-extractive architecture explored during the one-year BAS Experiment (2022-23)

Abstract:

From post-war overfishing to sea-urchin barrens, loss of the kelp forests and the disappearance of spawning cod, environmental and socio-cultural degradation have forced traditional livelihoods away from the sea in Porsangerfjord, Finnmark – an important area for the indigenous Coastal Sámi. While industrialised fishing has all but destroyed the fjord ecosystem, their historical fishing rights have not been recognized by Norwegian law (Brattland et al, 2021).

Based on student architectural projects exploring non-extractive spatial practice and other ways of knowing, this paper discusses narratives of the uncertain, contingent land-and seascapes in Finnmark. Mostly hidden to the colonial observer, and constantly under threat from industrial appropriation, these indigenous land and seascapes are one and the same as the seasonal activities which take place there, locally called meahcci (Joks et al, 2020), and resonating with Tim Ingold's “taskscape” (Ingold, 1993). Narratives around such living landscapes, which are not separate from the ancestors, stones, humans, or other creatures, and are characterized by situated and radically relational understandings (Helander-Renvall, 2008), offer important conceptual openings for the

relationship between human beings and the planetary spaces we must share– not only with berries, birds, reindeer, and juvenile cod, but also with the “barrens” and equally uncertain technological mechanisms invented to restore them.

PUBLICATIONS

– Associate editor of: Christian Schmid & Milica Topalovic (eds), 2023. “Extended Urbanisation. Tracing Planetary Struggles”, Basel :Birkhäuser
– and author of “Losing Sea. Abstraction and the Loss of the Commons in the North Sea” (chapter, same volume). BAS student project used as an example of ways of designing in oceanic territories of extended urbanization.

Publisher’s description :

Extended methods of analysis for urbanisation processes illustrated in eight world regions.

Urbanisation processes are unfolding far beyond the realm of agglomerations, profoundly transforming agrarian areas, rain forests, deserts and oceans. Inextricably bound to the earth’s ecologies, these developments are causing manifold planetary crises which require urgent scrutiny and call for new conceptions and cartographies of the urban beyond-the-city.

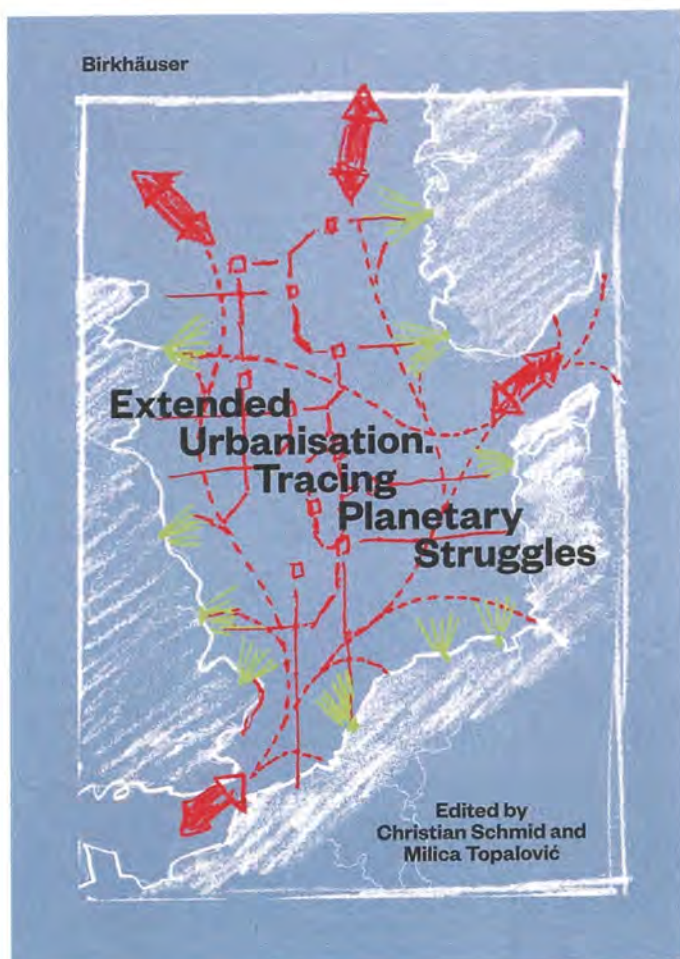
Through detailed analysis and fieldwork captured in text, photographs and hand-drawn maps, the book portrays the effects of extended urbanisation in eight world regions. It offers a redefinition of the very notions of the “city”, “urban” and “urbanisation” and outlines new urban agendas developed to address planetary challenges.

This book decenters the perspective on the urban, foregrounds urban struggle, and transcends rural-urban and north-south divides.

Fundamental book for urbanism studies

Redefinition of the terms “city”, “urban” and “urbanisation”

Analysis of urbanisation processes in eight world regions

190

Fig. 19

way, we continue to uphold an artificial culture/nature conceptual divide within maritime space while industrial residue has long been fully absorbed into the North Sea’s biochemical composition.

This process of urbanising the North Sea has been a process of loss; the loss of the socio-cultural sea, the loss of the sea for human labour, the loss of the sea as commons, and the loss of the ecological sea. The reinforcement of the peripheral leisure sea facilitates an illusion

F. 19 Bird Station: an alternative to decommissioning. The North Sea rig Grela is decommissioned and transformed into a bird station where migrating birds can rest, nest, and receive care if injured, sick and weak-birds can observe at close range. Zoële Müller/BAS 2020.

– “Non-extractive Seascapes–Indigenous Perspectives”, N. Couling (ed), Bergen: BAS, 2023
Documentation of Ocean Space course of the same name, autumn 2022

and offer more complete versions of cultural reality. In 2017, in my in my native Aotearoa/ New Zealand, the Whanganui river became legally recognised as a living entity, protected by local Māori guardians- showing how bodies of water can be understood and governed in a radically different way. In the 2022-23 academic year, BAS is conducting a pedagogical experiment around the theme of “Non-Extractive Architecture” aiming to address the overlapping environmental, economic, social and psychological crises in our Norwegian context and beyond, and to reassess how to educate architects in non-extractive practices- focusing on care, maintenance, reuse, local ecologies and resources, and reducing emissions. It is time to explore indigenous seascapes.

Indigenous practices in Norwegian waters are hard to pin down. Sea Sámi are less distinguishable and less discussed than reindeer-herding Sámi. Their indigenous rights have not been recognised by Norwegian law. Their local waters have become barren- our case-study, the Porsangerfjord, is the subject of sophisticated efforts combining science and the local community to “bring it back to life”.

How can we learn from indigenous practices in Finnmark that transgress western colonial binaries of land and sea, animate and inanimate, physical and spiritual, and past, present and future? How can a culturally mixed group of students and teachers from inside and outside Norway begin to understand, describe and make proposals for this place? How can we tell the story of what we have learned and communicate the urgency and relevance of our contributions for non-extractive architecture?

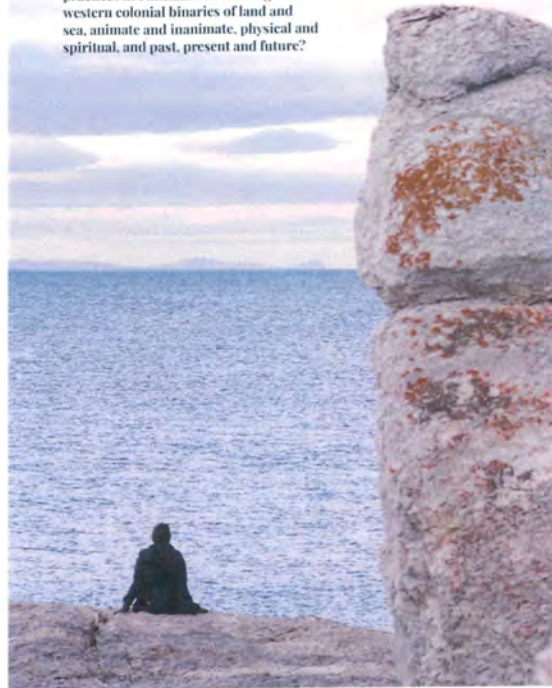
This publication documents our work in addressing these questions.

We listened and discussed with invited guests. University of Bergen oceanographer Helle Drange, Sámi artists Geir Tore Holm and Sissel M. Bergh, Sámi architect Kare Raja Antti, Design professor at HIO Karlene Fusan Turekian, post-doc researcher Hittin Bathia, ETH Zurich, and colleagues at BAS architect Alberto Altos, artists Eva Kun and David Rios. We listened to Ove Stadle, artist and lead at Mearrasida, Svanhild Andersen, Mearrasida, Jon Egil Nilsen and Steinar Nilsen, Sjøsamisk Tur, Alf Emil Paulsen, Lakselv Kommune, and Camilla Brattland, UIT and Future Arctic Lives researcher, all of whom offered their overwhelming support.

And we listened to the land and sea.

Dr. Hanna Couling, Assoc. Prof. Bergen School of Architecture
April 2023

How can we learn from indigenous practices in Finnmark that transgress western colonial binaries of land and sea, animate and inanimate, physical and spiritual, and past, present and future?

Web of Perspectives is a performative installation exhibiting the interactions between the eight most prominent species within the Porsangerfjord: Cod, Salmon, Eider Duck, Harbour Seal, Sea Urchin, King Crab, Human, and Wolfish as well as twenty-four secondary species with which these eight interact to sustain the fjord's ecosystem. Five elements make up the installation: the food web, a section, an animation, a timeline, and a visualization of a sea urchin invasion.

The food web is the central exhibition piece, interpreted as a large ring divided into eight segments installed like a low table, at which each of the species take their place. Strings run across the open centre of the ring crossing paths to create the web that demonstrates species interactions and dependencies. The web is presented as a performance, where each member represents their assigned species around the ring with the audience intervening to fully close it. One by one the species

introduce themselves and their relationship to the subsequent species. Through these introductions, a series of critical imbalances in the fjord ecosystem are revealed, however the infact web affords the possibility to imagine restorative methods. While the ring arrangement could resemble an important business meeting, in fact everybody is placed in a vulnerable situation and must engage with the species' perspectives. They look across the ring at the web of strings and are challenged by the powerful experience of the fjord's complex ecosystem. In this way an intimate atmosphere is created, placing guests within and amongst the web, and equal to each other. The audience is invited to sit and ponder the ecosystem from their own personal perspective and the impact they and every other species has on one another. This reflection is supported by eight species booklets offering further information and analysis on interactions across the web. The viewer can then rotate around the ring to discover the web's different species.

Situated in a dark and intimate space, the installation is lit up by a circular lamp levitating above the web and highlighting its importance. The lampshade shows a timeline of the important moments in each of the species' history.

In line with BAS year-long exploration of non-extractive architecture, the installation is built using recycled wooden planks from the school, placed on concrete cylinder blocks to achieve a floating effect. Reindeer skin, sheep skin, carpets, and pillows were placed on the floor around the ring for seating.

Two further exhibits are placed further out from the ring table: a large cross-section locating the species within the diverse habitats of the fjord, and an installation representing the sea urchin invasion, which started in earnest in the 1970s in Porsangerfjord and other areas of northern Norway. The sea urchins are physically modelled and quantitatively organised in a vertical timeline

with an endless, mirrored base to represent their exponential increase.

Web of Perspectives aims for an immersive, experiential understanding of fjord relations, supported with facts and scientific material, but also through spatial devices inspired by Sámi social and material practices.

A project by Tim Bogg, Lena Andersen, Mahlon Howard, Evelyn Funes, Chr. Bouda, Sophie Wendrich & Ronja Zehnder

PEER-REVIEWING

Peer-reviewer for the UIA World Congress 2023 Copenhagen, July 2023

PhD JURY

Invitation as jury member at Aarhus School of Architecture, 31 March 2023

Candidate: Soo Jung Ryu

Thesis Title : 'URBAN SEASCAPING' – HOW TO LIVE NOT JUST BY THE SEA BUT WITH THE SEA

Assessment Committee:

Associate Professor, Urszula Kozminska, Aarhus School of Architecture (chair)

Associate Professor, Gillian Lawson, Lincoln University

Associate Professor, Nancy Couling, Bergen School of Architecture

EXHIBITION TALKS

- Invitation to participate in the Tuazon programme with Ocean Space students – an event part of Oscar Tuazon's exhibition, Bergen Kunsthall. Event and conversation with two members of the Climate Narratives project (KMD and Bjerknes), Skade Henriksen & Ragnhild Freng Dale, 30 March 2023.

From the Kunsthall website: <https://www.kunsthall.no/en/events/2705-2023-03-30/>:

Bergen Kunsthall invites you to the second event in a series of informal conversations in the exhibition "Water School" by Oscar Tuazon. The events take place in the pavilions that currently occupy our galleries and explore topics addressed in the exhibition – the dynamics and power plays that regulate access to land, water, and infrastructures – together with initiatives and researchers based in Bergen who bring their topics into an open conversation. Everybody is welcome to join!

This conversation brings together three researchers from architecture, art and social anthropology. Architect Nancy Couling developed the course "Explorations in Ocean Space" at the Bergen School of Architecture (BAS) and will join the event together with the authors of three student projects: Luna Scéau, Bastian Haukefær, Jonas Høiness and Evelyn Furnes. Skade Henriksen and Ragnhild Freng Dale are both part of the interdisciplinary research project "Climate Narratives" at the University of Bergen, focusing on identifying risks, vulnerability, innovation and adaptation possibilities for indigenous communities living along the coast of Greenland and on low-lying islands of the Pacific.

BERGEN KUNSTHALL

Programme — Events

Water School Conversations
Climate Narratives and Explorations in Ocean Space
Thu 30 Mar 17:30

EXHIBITIONS

– Nordic Sámi Pavilion, Venice Architecture Biennale 2023, Girjegumpi curated by Joar Nango, May–November 2023

Exhibition of the book: "Non-extractive Seascapes–Indigenous Perspectives"

For this exhibition, students made stunning hand-made covers- out of biotic seaweed textile, and stitched on fabric

– Double exhibition “Planetary Urbanisation– Agendas for Action. Agrifutures Zurich – Agroecological Projects.” At Zentrum Architektur Zurich (ZAZ), October–December 2023.
Concept und Production Christian Schmid, Milica Topalović, Karoline Kostka, Alice Clarke, Nancy Couling, Nitin Bathla, Caroline Ting together with ZAZ BELLERIVE.
Responsibility for the exhibition room “Territories of Extended Urbanisation”, N. Couling. Tables displaying 10 international case-studies of extended urbanisation, through cartography and photographs, including the North Sea, researched by N.Couling.

Photo: Bas Princen

Photo: Architecture of Territory, ETH Zurich

ARTISTIC PRODUCTION:

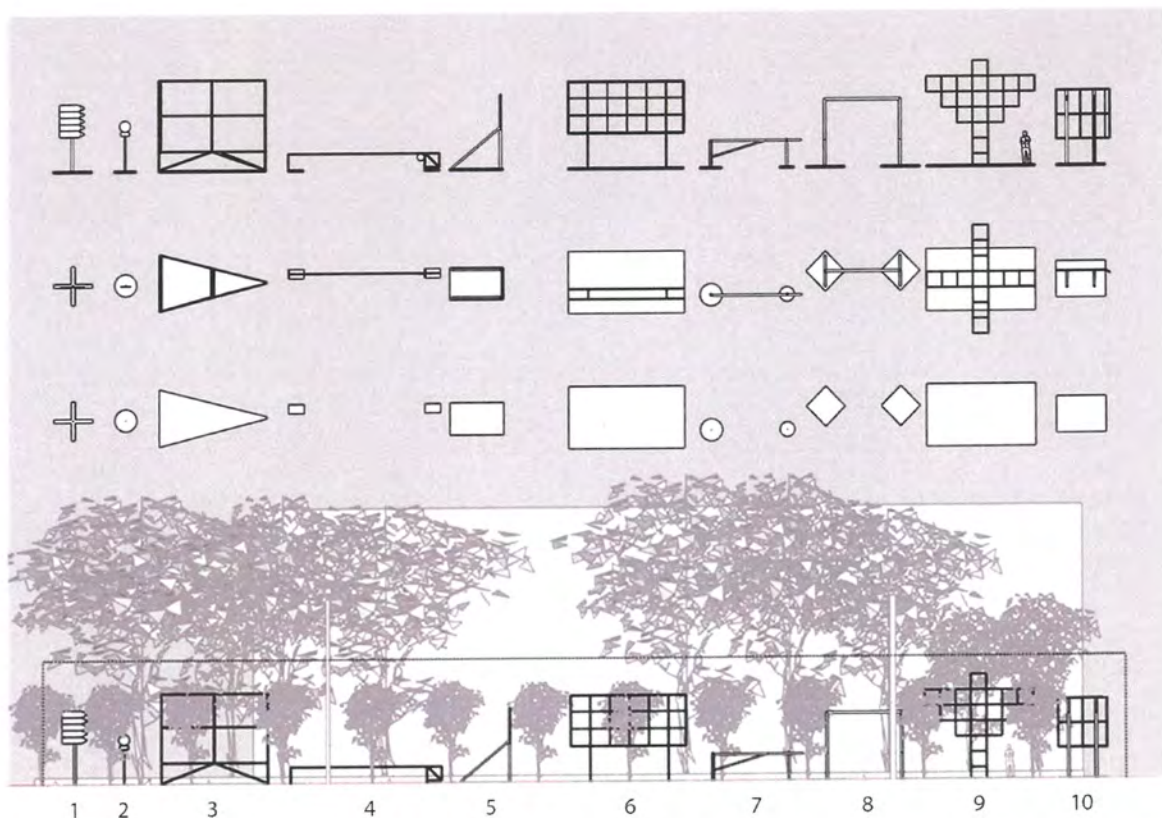
EXHIBITIONS (*All projects below are artistic works which are also exhibited, or part of exhibitions*):

Stefanescu, Cristian main collaborator w/ Nicola Gunn (2022-2023) **The Interpreters Part.1** [art installation, scenography] touring nationally (Oslo, Bergen, Trondheim) and internationally
Development of a scenography for the upcoming work of performance maker Nicola Gunn.

Stefanescu, Cristian (2021-ongoing) **10 Roadside Structures** [art installation, scenography] BETA Timișoara Architecture Biennial, Timișoara, Romania

Invitation, among 9 international practices, to create a public work of architecture during the city-wide architecture biennial.

EXHIBITIONS:

Stefanescu, Cristian (2022-2023) **Endangered Spaces** [art installation] Multispecies group exhibition, Bergen, Norway & Bucharest, Romania

Research project on the spatial potential of a series of industrial buildings that are on their way to ruin and disappearance.

Stefanescu, Cristian (2023) **Affinities** [public exhibition] B-Open, Bergen, Norway

Public exhibition part of open door studio day in Bergen focusing on the the associative potential of references via a large book collection.

Stefanescu, Cristian (2023) **Garden Studio**, BergenCentral Library, Bergen Norway

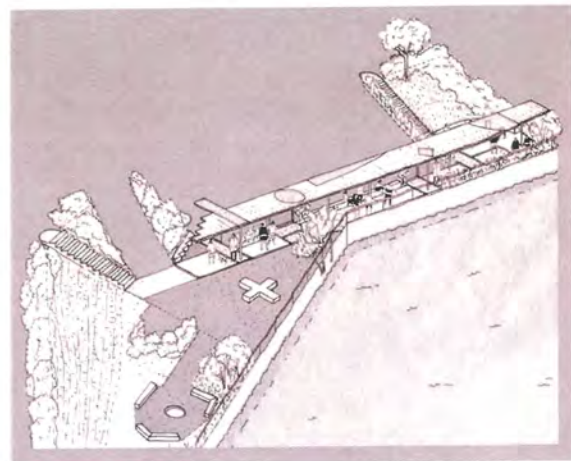
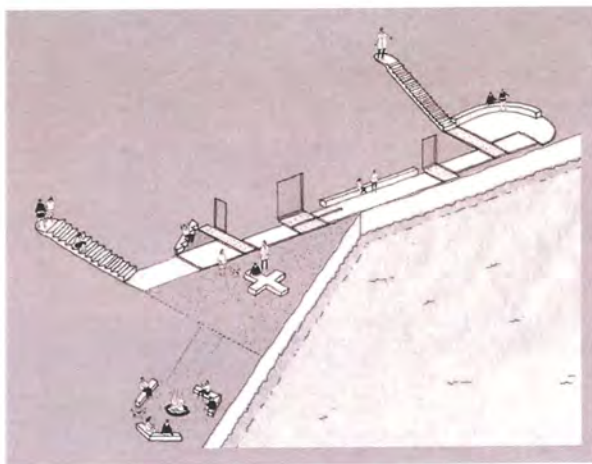
Garden Studio project chosen as one of several exemplary architecture projects in Bergen to be exhibited inside the Bergen Central Library for the public architecture festival Open House Bergen 2023.

PROJECTS:

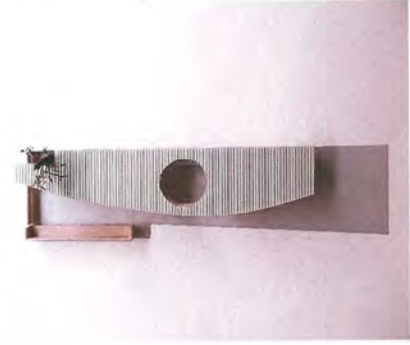
Stefanescu, Cristian (2020-ongoing) **Co-Housing**, private organization, Norheimsund, Norway
Ongoing process for the development of a co-housing settlement.

Stefanescu, Cristian (2021-ongoing) **Project Archives**, Bergen, Norway
Ongoing project to develop a public exhibition and book publication on 20th century architecture of note in Bergen.

Stefanescu, Cristian co-author w/ Katrine Meisfjord (2020-ongoing) **Kvam Youth Center**
[participatory public space] Kvam Herad, Norheimsund, Norway
Participatory process to develop a public outdoor area for an existing youth center, involving youth, youth leaders, community and municipal actors.

Stefanescu, Cristian (2021-ongoing) **A Wall and a Roof**, Private, Bergen, Norway
Indoor-outdoor area as an extension of an existing house and the life within.

Stefanescu, Cristian (2023-ongoing) **Seatrans Offices**, Private, Bergen, Norway
Interior transformation of an existing building into offices using only natural materials.

BOOKS:

Stefanescu, Cristian (editor) (2023-ongoing) **Project Stories - a behind-the-scenes look at architecture Vol.3**, Bergen, Bergen School of Architecture Publishing

Editor of an ongoing book series featuring international architectural offices sharing behind-the-scenes perspectives about their practices. The first volume is currently in production and is to be published and distributed internationally in Fall 2021. The book series is based on the Project Stories lecture series I have been curating since 2019, co-hosted by the Bergen School of Architecture and Bergen Arkitektforening inside Landmark, Bergen Kunsthall.

Stefanescu, Cristian (editor) (2023-ongoing) **Endangered Spaces**, Bergen School of Architecture Publishing

Book publication related to multi-year research and exhibition projects looking into the spatial potential of a series of industrial buildings that are on their way to ruin and disappearance.

ARTICLES ONLINE:

ALDEA Center for Contemporary Art and Design (2023) Archello, Designboom, Archdaily

Black Box Teater (2023) Archello, Designboom, Archdaily

Hardanger Skyspace (2023) Beaux Arts magazine, SKY Arte, Artnet News, Influencers Magazine
Greece, Hyperallergic.com, www.designverse.com.cn, Designboom, Archello, Archdaily

Landscape Circle (2023) Archello, Designboom

Garden Studio (July 2023) Keighran, Mandi, Budget Breakdown: In Norway, a \$91K Garden Studio Teeters Atop a Boulder, Dwell Magazine, www.dwell.com

CURATORIAL WORK:

Stefanescu, Cristian (2019 - ongoing) curator, **Project Stories: architecture lecture series**, co-hosted by the Bergen School of Architecture and Bergen Arkitektforening inside the Bergen Kunsthall. Monthly public lecture series featuring international architectural offices sharing behind-the-scenes perspectives about their practices. Started in September 2019 and ongoing throughout 2020.

Stefanescu, Cristian (2023) **MultiSpecies** [group exhibition], Bergen School of Architecture, Bergen, Norway

Multi Species brings together a diverse constellation of works from 12 artists, designers and architects, all exploring ways of visioning our built and non-built environment in search of new possible forms of human and non-human co-existence.

Stefanescu, Cristian (2023) **CrossFields** [symposium], Bergen School of Architecture, Bergen, Norway

Cross Fields brings together a diverse constellation of artists, architects and designers to present their practice, addressing ways of visioning our built and non-built environment in search of new possible forms of human and non-human co-existence.

CONFERENCE AND SEMINAR ATTENDANCE:

Stefanescu, Cristian (2023) **The Role of Art and Artists in Urban Development**, Kulturbymen Bergen 2036 Conference, Bergen, Norway

Invited speaker for Bergen Kommune's day long conference part of their preliminary bid to become Cultural Capital city in 2036

Stefanescu, Cristian (2023) **Endangered Spaces**, Cross Fields Symposium, Bergen School of Architecture, Bergen, Norway

One of several speakers coming from the fields of art, architecture and design, focusing on the artistic project that explores the spatial potential of anonymous industrial buildings that are in ruin, forgotten and abandoned.

RESIDENCIES:

Stefanescu, Cristian (2023) **Endangered Spaces**, Working Art Space Production (WASP) Bucharest, Romania

1 month studio residency for the research and production work for the Endangered Species project, focusing on the exhibition as well as ongoing book publication.

AWARDED FUNDING:

Stefanescu, Cristian, **International Production Support for 10 Roadside Structures**, Office for Contemporary Art Norway (OCA), 2023 (57 000 NOK)

Stefanescu, Cristian, as main collaborator w/ Katrine Meisfjord [Hvordan vil vi leve sammen?](#)
Vestland Fylkeskommune, 2023 (1 200 000 NOK)

Project support for participatory art in public space project also called Kvam Yout Center in this activity report.

OTHER

Stefanescu, Cristian, [Garden Studio - Open House Bergen 2023](#), Bergen Norway

Garden Studio project chosen as one of several exemplary architecture projects in Bergen to be open for the public architecture festival Open House Bergen 2023